

Tirsdag den 13. marts 2012 (D)

1

56. møde

Tirsdag den 13. marts 2012 kl. 13.00

Dagsorden

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Bedre udnyttelse af Folketingets medlemsboliger, præciseringer vedrørende medlemsbolig- og boliggodtgørelsesordningerne, mere fleksible regler for kørselsgodtgørelse til Folketingets medlemmer m.v.).

Af Mogens Lykketoft (S), Bertel Haarder (V), Søren Espersen (DF), Marianne Jelved (RV) og Holger K. Nielsen (SF).

(Fremsættelse 08.12.2011. 1. behandling 07.02.2012. Betækning 22.02.2012. 2. behandling 01.03.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 60:

Forslag til lov om ændring af søloven og lov om sikkerhed til søs. (Tilpasninger som følge af Athenforordningen, gennemførelse af 2002-Athenkonventionen og registrering af skibe med frist).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 21.12.2011. 1. behandling 26.01.2012. Betækning 23.02.2012. 2. behandling 01.03.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 68:

Forslag til lov om ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. (Opgørelse af nettoomkostninger ved udbud af forsyningspligtigheder).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 18.01.2012. 1. behandling 26.01.2012. Betækning 23.02.2012. 2. behandling 01.03.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 4:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af forældelsesfristen i pædofilisager.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsættelse 27.10.2011. 1. behandling 17.01.2012. Betækning 29.02.2012).

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 57:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Udvidet definition af menneskehandel m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 14.12.2011. 1. behandling 17.01.2012. Betækning 23.02.2012).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af våbenloven. (Straf for overtrædelse af knivforbuddet).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 21.12.2011. 1. behandling 17.01.2012. Betækning 23.02.2012).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 72:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Forhøjelse af ydelsesloftet for tabt arbejdsfortjeneste).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 25.01.2012. 1. behandling 07.02.2012. Betækning 01.03.2012).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven og repatrieringsloven. (Afskaffelse af kommunal vejledningspligt og afskaffelse af resultattilskud i forbindelse med repatriering).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 29.02.2012).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 89:

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi. (Finansiering af præstestillinger m.v.).

Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen).

(Fremsættelse 22.02.2012).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 100:

Forslag til lov om ændring af lov om detailsalg fra butikker m.v.

(Dispensationsmulighed ved ganske særlige lejligheder).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 29.02.2012).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om anvendelse af Christianiaområdet. (Ændring af revisionsbestemmelse).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard).

(Fremsættelse 29.02.2012).

12) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse og klima-, energi- og bygningsministeren om jordstrøm.

Af Bent Bøgsted (DF) m.fl.

(Anmeldelse 08.12.2011. Fremme 13.12.2011. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 20. marts 2012).

13) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 45:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke 60 af 21. februar 2012 om bemyndigelse til Finansministeriet vedrørende en række dispositioner i Aarhus Lokalbank A/S og Vestjysk Bank A/S tilbage fra Finansudvalget.

Af Frank Aaen (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

(Fremsættelse 02.03.2012).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Merete Riisager (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 46 (Forslag til folketingsbeslutning om behandling af forhandlingsmandater i Folketinget) og

Beslutningsforslag nr. B 48 (Forslag til folketingsbeslutning om udskoling hos frie grundskoler).

Liselott Blixt (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 47 (Forslag til folketingsbeslutning om en national kortlægning af omfanget af radon ved daginstitutioner for børn under skolealderen).

Ole Birk Olesen (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 49 (Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af moms på hotel- og restaurantydelser til 7 pct. og fuld momsafsløftning på hotel- og restaurantydelser).

Benedikte Kiær (KF), Henrik Høegh (V) og Jørn Dohrmann (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 50 (Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af den private ejendomsret i forbindelse med kommunal ekspropriation).

Erling Bonnesen (V), René Christensen (DF) og Lene Espersen (KF):

Beslutningsforslag nr. B 51 (Forslag til folketingsbeslutning om en ny YJ-ordning).

Rosa Lund (EL) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 27 (Hvad vil regeringen gøre for at sikre job og uddannelse til alle unge?).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Fra medlem af Folketinget Troels Lund Poulsen, der har haft orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 12. marts 2012 atter kan give møde i Tinget.

Finn Thranums hverv som midlertidigt medlem af Folketinget oplyste fra nævnte dato at regne.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 49:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Bedre udnyttelse af Folketingets medlemsboliger, præciseringer vedrørende medlemsbolig- og boliggodtgørelsesordningerne, mere fleksible regler for kørselsgodtgørelse til Folketingets medlemmer m.v.).

Af Mogens Lykketoft (S), Bertel Haarder (V), Søren Espersen (DF), Marianne Jelved (RV) og Holger K. Nielsen (SF).

(Fremsættelse 08.12.2011. 1. behandling 07.02.2012. Betænkning 22.02.2012. 2. behandling 01.03.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:01

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 108 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 108 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 60:

Forslag til lov om ændring af søloven og lov om sikkerhed til søs. (Tilpasninger som følge af Athenforordningen, gennemførelse af 2002-Athenkonventionen og registrering af skibe med frist).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 21.12.2011. 1. behandling 26.01.2012. Betænkning 23.02.2012. 2. behandling 01.03.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:02

Jeg vil bare sige, at det der med at tage penge fra skatteyderne, 50-60 mio. kr. for ting, vi i dag ikke betaler for, og fremover give dem til TDC's aktionærer, er vi lodret imod.

Så vi stemmer imod forslaget.

Kl. 13:08

Afstemning

Formanden:

Der er lidt uorden med en afstemningsknap. Jeg får at vide, at det skyldes, at COFACC-formændene fra EU har været her og har sidet og trykket på knapperne, men er der styr på det? Jeg håber, at Tinget kan klare at vente så længe. Jeg vil ikke ringe med klokken, men hvis man bare bliver siddende stille, så skulle vi kunne klare det på 2 minutter.

Så skal jeg bede medlemmerne om at indtage deres pladser, nu skulle vi være klar, og det drejer sig altså om afstemningen i forbindelse med tredje behandling af lovforslag nr. L 60.

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 111 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 68:

Forslag til lov om ændring af lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. (Opgørelse af nettoomkostninger ved udbud af forsyningspligttydelser).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 18.01.2012. 1. behandling 26.01.2012. Betænkning 23.02.2012. 2. behandling 01.03.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 13:06

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Frank Aaen fra Enhedslisten.

Kl. 13:07

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Vi havde desværre ikke mulighed for at deltage i førstebehandlingen af lovforslaget og har skrevet i betænkningen, at vi vil redegøre for vores holdning i dag.

Lovforslaget er et underligt et, fordi det sådan set ikke går ud på andet end at flytte nogle penge fra statskassen over i et privat selskabs pengekasse. Det er sådan, at man har forskellige former for radiokommunikation, hvor der er bestemte ydelser, der skal udbydes, og hvor man har fri adgang til de forskellige former for ydelser. I dag er det sådan, at når et teleselskab, i det her tilfælde TDC, har overskud på én type af ydelser, hvor der er forsyningspligt, og har underskud på en anden type af ydelser, så modregnes underskuddet i overskuddet. Og nu siger Europa-Kommissionen så lige pludselig, at det er ulovlig statsstøtte, og fordi det er ulovlig statsstøtte, skal vi nu betale 50-60 mio. kr. om året til TDC. Jeg forstår ikke rigtig, hvordan man ophæver ulovlig statsstøtte ved at give TDC nogle penge. Men sådan er EU-systemet åbenbart.

Formanden:

Tak til ordføreren. Ønsker flere at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:08

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 99 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 4:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af forældelsesfristen i pædofilisager.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsættelse 27.10.2011. 1. behandling 17.01.2012. Betænkning 29.02.2012).

Kl. 13:09

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:09

(Ordfører)

Peter Skaarup (DF):

Den nuværende forældelsesfrist i pædofilisager medfører, som det er Folketinget bekendt, at sagerne forældes, når offeret fylder 28 år. I sager om søskendeincest forældes sagerne, når offeret fylder 23 år.

Det er sådan, at Dansk Folkeparti her har foreslået, at de forældelsesfrister bliver fjernet. Vi mener, at det er urimeligt og uhensigtsmæssigt, ikke mindst på grund af at børn, der har været udsat for seksuelle overgreb fra voksne, ofte fortrænger sådanne overgreb for så at få minderne tilbage på et senere tidspunkt i livet. Derfor ser vi det som meget vigtigt, at Folketinget kommer de ofre til undsætning, der i dag ikke kan få lov til at føre deres sager og få bearbejdet de ulykkelige minder, som de har i forbindelse med sagerne.

Det har i forbindelse med behandlingen af forslaget været forsøgt at få regeringen til at fremskynde Straffelovrådets behandling af spørgsmålet omkring forældelsesfristerne, som de efterhånden har kigget på i meget lang tid. Det er ikke lykkedes at få regeringen med på det. Regeringen har været modstandere af at bede om en hurtig vurdering af de ting. Derfor opfordrer vi i Dansk Folkeparti til, at politikerne her i Folketinget tager stilling nu på det grundlag, der er, og det grundlag er meget oplyst – vi har behandlet mange gange i

Folketingssalen, hvad det er for et grundlag, der er for at fjerne forældelsesfristerne.

Vi er glade for, at Venstre og De Konservative og Liberal Alliance støtter forslaget, men opfordringen her fra talerstolen skal i dag lyde til de øvrige partier i Folketinget, Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Det Radikale Venstre, om at støtte det her forslag. Og hvis man af en eller anden grund som parti har valgt noget andet, kan der jo sidde folketingsmedlemmer, der siger: Det er faktisk et vigtigt spørgsmål, at vi kommer de her ofre til hjælp, og at de får mulighed for at få gjort rent bord og føre deres sager. Så det markante, positive signal, man som enkeltstående folketingsmedlem kan sende, hvis man vil, kan man få mulighed for, når man trykker på stemmeknapperne om lidt.

Vores opfordring i Dansk Folkeparti er, at man trykker på de grønne knapper med henblik på et positivt signal til ofrene i de her sager, ofrene for pædofili, der får en hjælpende hånd, hvis man vælger at støtte det her forslag. Alternativet er, at der går 1 år eller 2, inden der kan laves lovgivning, og at der altså går 1 år eller 2, hvis man ikke trykker på de grønne knapper, hvor ofre er i knibe, de kan ikke få bearbejdet deres minder, de kan ikke føre deres sager. Det synes vi er synd og skam, så tryk på de grønne knapper om lidt, også selv om man er fra Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, De Radikale eller Enhedslisten. Tænk på ofrene.

Kl. 13:12

Formanden:

Tak til ordføreren. Ønskede fru Birthe Rønn Hornbech ordet? Nej, det gjorde fru Birthe Rønn Hornbech ikke, men der var blevet trykket på knappen.

Så er det fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 13:13

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg beklager, at jeg ikke lige kunne finde vejen herop til talerstolen.

En kort bemærkning til Dansk Folkepartis ordfører: Vi har jo haft en spændende debat i Folketingssalen om det her beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti, som handler om at afskaffe forældelsesfristen i pædofilisager. Og det, der var konklusionen på den debat, var, at det her er et spørgsmål, som Straffelovrådet allerede vurderer, og hvor mange partier har sagt, at de slet ikke er afvisende over for, at en afskaffelse af forældelsesfristen i pædofilisager kan blive til virkelighed, når Straffelovrådet er kommet med sin vurdering, men at man altså vil vente på den juridiske vurdering, der kommer derfra.

Så er spørgsmålet: Skal vi så sige til Straffelovrådet, at det skal skynde sig særlig på det her område? Det har man valgt at man ikke skulle. Vi har sagt til Straffelovrådet, at det generelt skal skynde sig, for Straffelovrådet beskæftiger sig altså ikke kun med dette spørgsmål. Selv om det er meget, meget vigtigt, er der altså også andre vigtige ting, som Straffelovrådet beskæftiger sig med.

Vores bekymring er, at hvis man siger til Straffelovrådet, at det skal skynde sig med det her spørgsmål, vil der være nogle andre vigtige ting, som vil tage endnu længere tid. Det handler generelt om, at Straffelovrådet er ved at vurdere det afsnit i straffeloven, der handler om personfarlig kriminalitet mod sædeligheden. Det skal selvfølgelig tage den tid, det tager, og så ser vi på det.

Kl. 13:14

Formanden:

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:15

Peter Skaarup (DF):

Nu er det jo ikke et meget indviklet spørgsmål, og det vil jeg da næsten tro at også Enhedslistens ordfører kan skrive under på. Det er

vel ikke særlig indviklet at give mulighed for, at man, også efter man er fyldt 28 år, har den mulighed, at man kan føre en sag ved domstolene, hvis man mener at man er blevet krænkede af en bestemt person eller flere personer tilbage i tiden? Det er vel i virkeligheden det, det handler om.

I og med at vi har diskuteret den her sag i Folketinget mange gange, er det jo et meget oplyst grundlag, partierne har at tage stilling ud fra. Jeg kunne da sagtens være med på at afvente Straffelovrådets svar, hvis det var sådan, at Straffelovrådet hurtigt kunne komme med bud på, hvad deres vurdering var. Men vi har jo ventet i flere år på, at Straffelovrådet tager stilling til det her spørgsmål. Derfor synes jeg, at det er rimeligt, at vi nu skærer igennem og siger: Det kan vi godt tage stilling til, det er vi dygtige nok til at tage stilling til som folketingsmedlemmer, altså til, om der skal være den her forældelsesregel eller ej. Så opfordringen er: Tag stilling, stem for!

Kl. 13:16

Formanden:

Så er det fru Pernille Skipper. Nej. Ønsker flere ordet? Justitsministeren.

Kl. 13:16

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Det, der fik mig til at gå på talerstolen, var hr. Peter Skaarups bemærkning om, at nu skulle alle huske at tænke på ofrene. Det er bare, så det ikke henstår, som om der er nogle der tænker på ofrene og nogle der ikke tænker på ofrene.

Årsagen til, at et flertal i Retsudvalget og i regeringen ikke kan støtte Dansk Folkepartis beslutningsforslag – og det fremgik også klart under debatten – er, at flertallet sådan set bare agter at føre det arbejde til ende, som den tidligere regering igangsatte. Det var jo Venstre og Konservative, som på daværende tidspunkt bad Straffelovrådet om at se på det her, fordi spørgsmålet ikke er helt så enkelt. Det er bestemt ikke manglende vilje til at se på det, men et spørgsmål om at få arbejdet, som den tidligere regering satte i gang, bragt til ende. Når det er bragt til ende, tager vi stilling til det.

Derfor overrasker det mig selvfølgelig lidt, at de tidligere regeringspartier nu vælger at bakke op om Dansk Folkepartis forslag, al den stund at arbejdet, som det også er signaleret under behandlingen af dette beslutningsforslag, vil være færdigt omkring sommer i år. Vi agter derfor at lade Straffelovrådet gøre deres arbejde færdig og på det grundlag så tage stilling til det samlede kompleks om de her sædelighedsforbrydelser, som er alvorlige, og som der skal tages alvorlig stilling til. Det gøres bedst i en sammenhæng. Det mente den tidligere regering, det mener den nuværende regering, og derfor synes vi, det er rigtigst at afvente Straffelovrådets arbejde, hvorefter vi så kan tage stilling til spørgsmålet.

Kl. 13:17

Formanden:

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 13:18

Peter Skaarup (DF):

Justitsministeren vil gerne skyde det ind under Straffelovrådet og sige til os alle sammen: Lad os bare afvente Straffelovrådet, for det kommer jo med deres beretning til sommer.

Det, vi lige skal tænke på, er, at sagen, som jeg nævnte tidligere, har været debatteret mange gange i Folketingssalen. Der har været en meget omfattende offentlig debat om de her ting. Mange har undret sig over, hvorfor der er den her forældelsesfrist, der gør, at man ikke kan føre sagerne ved domstolene, når ofrene er over 28 år. Og dertil kommer jo det helt afgørende spørgsmål, om vi som folketingsmedlemmer skal deponere vores vurdering hos Straffelovrådet, der så er flere år om at gøre sit arbejde færdigt, eller kunne vi på

nogle enkelte punkter nok have en holdning selv. Der er der så, synes jeg, heldigvis et stort mindretal, der mener, at vi faktisk godt kan tage stilling selv, også selv om Straffelovrådet arbejder.

Mit spørgsmål til regeringen er: Hvornår er sommeren overstået, altså, hvornår kan vi forvente, at der kommer en beretning fra Straffelovrådet? Hvornår vurderer justitsministeren at der kommer en beretning?

Kl. 13:19

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 13:19

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Nu synes jeg, at det her emne er for alvorligt til, at der ligefrem skal gå polemik i det, men jeg tror faktisk, at de fleste folketingsmedlemmer ved, hvornår sommeren er overstået. Derfor synes jeg, at vi i ro og mag skal afvente det grundige arbejde, som Straffelovrådet af den tidligere regering blev sat til at arbejde med. Det arbejde bliver så afsluttet omkring sommeren, og så kan vi tage stilling til det her spørgsmål, som er meget, meget relevant at tage stilling til, men som vi, den nuværende regering, er enig med den tidligere regering i krævede en grundig omgang i Straffelovrådet. Og det arbejde bliver nu afsluttet, så Folketinget kan tage stilling på et rigtigt og grundigt grundlag. Det mener vi er den bedste måde at håndtere det på. Det ligger fuldstændig i forlængelse af den argumentationsrække, som tidligere regeringspartier også har anvendt til samme spørgsmål.

Kl. 13:20

Formanden:

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:20

Peter Skaarup (DF):

Når jeg spørger justitsministeren, hvornår sommeren er overstået, er det jo, fordi det her arbejde er blevet udsat flere gange, og det ved justitsministeren også godt. Hvis det var sådan, at man hurtigt kunne få Straffelovrådet til at tage stilling til nogle ting, kunne man måske argumentere for, at det var i orden at vente på Straffelovrådet, men konsekvensen af det, som Socialdemokraterne, De Radikale, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten i dag siger at de vil gøre, altså at de trykker på de røde knapper og er imod det her forslag, er jo, at vi skal vente indtil sommeren, hvor der måske kommer noget. Og hvis vi er heldige, betyder sommeren måske august måned, og så kan det være, der kommer et udspil fra Straffelovrådet. Så skal der jo lovgivning til for at fjerne forældelsesreglen eller ændre den, og det vil sige, at der skal komme et udspil, et lovforslag, fra justitsministeren, som så i bedste fald kan fremsættes i oktober eller november måned, og som så i bedste fald kan vedtages næste år. Så der går altså et år, vil jeg sige til justitsministeren, på grund af at man ikke vil støtte det her forslag, og det synes jeg er for ringe.

Kl. 13:21

Formanden:

Tak. Hr. Jan E. Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 13:21

Jan E. Jørgensen (V):

Venstre støtter beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti, men jeg synes ikke, vi hørte justitsministeren fortælle, hvad man egentlig mener om beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti. Altså, kan man forestille sig, at regeringen, når den tid kommer og Straffelovrådet kommer med deres betænkning, er positiv over for det? Hvad er egentlig holdningen fra regeringens side? Det synes jeg da kunne være rart at få belyst, nu hvor vi debatterer et konkret forslag.

Jeg vil også gøre opmærksom på, at jeg godt forstår den utålmodighed, der er, og det er en utålmodighed, som vi deler i Venstre, for for hver dag der går, er der jo altså et potentielt offer for voldtægt, pædofili og andre meget alvorlige forbrydelser, hvor sagen risikerer at blive forældet. For hver dag, der går, er der et potentielt voldtægtsoffer, som er blevet krænkert, og som ikke kan få sin sag prøvet ved domstolene. Så vi kan ikke bare blive ved med at vente og vente på Straffelovrådet.

Kl. 13:22

Formanden:

Jeg må bede om, at man dæmper samtalerne lidt.

Justitsministeren.

Kl. 13:23

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg tror, det har været sagt meget klart, at der ikke er nogen som helst fordomme over at se på nogen spørgsmål i den her sag overhovedet, men vi følger sådan set bare det, som den tidligere regering gjorde, nemlig at nedsætte Straffelovrådet, som skulle se helt specifikt på bl.a. det her område. Og jeg må sige, at man jo undres mere og mere fra dag til dag over oppositionen. Det, at man ikke vil vente et ganske lille antal måneder på afslutningen af et arbejde, som man selv har igangsat, må jeg dog alligevel sige er topmålet. Så for at få et solidt grundlag for den videre debat om det her synes vi, det er det rigtigste at følge det, den tidligere regering gjorde, nemlig at afvente Straffelovrådets arbejde. Der er sagt det, som jeg står og siger her, gentagne gange af min forgænger, som er af anden politisk observans, men som altså hørte til dem, der besluttede, at Straffelovrådet skulle se på det.

Så derfor synes jeg ikke, at det her handler om, at der er nogle, der tager sig af ofrene, og at der er nogle, der ikke tager sig af ofrene. Jeg synes, at debatten helt klart har vist, at alle har en interesse i at få det her eftersat, og det er det, vi gør med afsæt i det, som Straffelovrådet nu sidder og kigger på. Det mener jeg er den rigtige måde at håndtere det på, og så kan vi tage debatten om det.

Der er ingen tvivl om, at det her er alvorlige sager, og det er bedst tjent med at blive diskuteret i en ordentlig sammenhæng. Det fundament får vi, når det arbejde, som den tidligere regering altså valgte at sætte i gang, bliver afsluttet, og det vil det blive her omkring sommeren 2012.

Kl. 13:24

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 13:24

Ellen Trane Nørby (V):

Jo, men ministeren blev sådan set spurgt til en politisk holdning. Altså, når ministeren svarer, som om han var et talende cirkulære, er det jo netop udtryk for, at man ikke politisk ønsker at diskutere substansen i det her, og det var sådan set det, der kort og kontant blev spurgt til: Hvad er ministerens og hvad er regeringens holdning? Ønsker man at gå i en retning, hvor man ophæver forældelsesfristen på pædofili, eller gør man ikke? For hvis det her bare er en syltekrukke, hvor man så kan afvente for at skyde noget til hjørne, så må man jo hellere sige det ærligt.

Altså, det, vi egentlig ønsker, er, at man signalerer en klar retningssgivning. Jeg synes sådan set, at det virker, som om det forekommer meget fjernt for regeringen overhovedet at indikere en politisk holdning, og det synes jeg egentlig er ærgerligt, for så reducerer vi jo folkestyret til bare at være teknokratiske beslutninger, i stedet for at det også er politiske beslutninger af væsentlig substans. Så hvad mener ministeren egentlig?

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 13:25

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Nu skal jeg nok lade være med at kaste yderligere polemik ind i den her sag, det synes jeg forgænger her bidrager ganske udmærket til. Hvis man havde fulgt den debat, der har været om sagen, og de mange spørgsmål, der var, da vi havde den her debat i salen, ville man helt klart vide, hvad regeringens holdning er, nemlig punkt 1: Det her er forfærdelige forbrydelser. Punkt 2: Der kan sagtens rejse mange af de spørgsmål, der bliver rejst nu. Punkt 3: Når de bliver rejst, og hvis de bliver rejst, er det vigtigt at sørge for, at de bliver grundigt overvejet. Derfor følger den nuværende regering fuldstændig det samme spor som den tidligere regering, nemlig at afvente Straffelovrådets arbejde.

Jeg må bare sige, at meget skal vi opleve med partiet Venstre, men at man ikke er i stand til at vente få måneder på afslutningen af et arbejde, man selv har sat i værk, på så vigtigt et område som det her, synes jeg simpelt hen er en parodi. Jeg håber virkelig, folk kan se parodien i Venstres kommentar på det her punkt. Det handler ikke om, at det her ikke er alvorlige sager. Det handler ene og alene om, at vi får et solidt grundlag at tage den her diskussion ud fra frem for et beslutningsforslag, som jo altså slet, slet ikke er præcist nok i forhold til bl.a. de overvejelser, som den tidligere regering selv har bedt Straffelovrådet om at gøre sig. Så jeg synes, at det rigtige at gøre, som den tidligere regering i øvrigt foreslog, er at afvente Straffelovrådets overvejelser og så tage stilling til spørgsmålet derefter.

Kl. 13:27

Formanden:

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 13:27

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen jeg spurgte jo sådan set til den politiske retning, for jeg har også fulgt den her sag på meget tæt hold som socialordfører fra 2007 og frem til sidste forår. Vi har haft den her debat adskillige gange. Der har været socialdemokratiske ordførere, ordførere for SF, som i den periode, jeg sad som socialordfører, klart og tydeligt sagde, at man skulle ophæve forældelsesfristen. Derfor spørger jeg bare helt mindeligt, om jeg ikke kan få en indikation fra ministeren af, hvad regeringens holdning er.

Der er jo intet til hinder for, at man afventer de anbefalinger, der kan være til, hvordan man vil implementere en lovgivning på baggrund af Straffelovrådets arbejde, altså i forhold til hvordan den konkrete lovgivning skal være, men det, der er interessant her i salen, er da at få en indikation af politisk karakter: Ønsker man at afskaffe forældelsesfristen, eller gør man ikke? Der må vi da kunne bede om at få et klart svar, og det var egentlig derfor, jeg helt mindeligt bad om, at jeg ikke fik læst et cirkulære op, men at jeg reelt set fik en politisk indikation fra ministeren af, hvad han mener om forældelsesfristens ophævelse, om det er et ja eller et nej.

Kl. 13:28

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 13:28

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er svært for mig at udtale mig om, hvilke kampe fru Ellen Trane Nørby har haft med tidligere justitsministre, men jeg kan bare konstatere, at de tidligere justitsministre, som bl.a. er konservative for-

gængere, har haft fuldstændig den samme argumentationsrække, som jeg har fremført her i dag, nemlig punkt 1: Det her er alvorlige sager. Punkt 2: Det rejser alvorlige spørgsmål. Punkt 3: Dem skal vi se på, og hvis vi vil se på dem, er det rigtigst at gøre det bl.a. blandt de folk, som i forvejen sidder og overvejer noget af det her. Hvem er det? Det er Straffelovrådet. Derfor kan vi godt vente, til deres arbejde er afsluttet, og det er afsluttet omkring sommer. Derfor er det det, der er holdningen, og jeg synes, det er en rigtig måde at håndtere så alvorlige spørgsmål på.

Jeg synes som sagt, at det ville have været bedst, hvis man kunne have fastholdt den enighed, som der er forsøgt signaleret også fra den nuværende regerings side, i forhold til at den tidligere regering rent faktisk var dem, der sagde det her arbejde i gang. Det mindste, vi kunne forvente, var da, at man havde respekt for det arbejde, man har sat i gang, og sørgede for at afvente, at det blev færdigt.

Kl. 13:29

Formanden:

Ønskede fru Ida Damborg ordet? Nej.

Så er der ikke flere, der har bedt om ordet, og så går vi til afstemning.

Kl. 13:29

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 53 (V, DF, LA og KF), imod stemte 57 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 57:**Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Udvidet definition af menneskehandel m.v.).**

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 14.12.2011. 1. behandling 17.01.2012. Betænkning 23.02.2012).

Kl. 13:30

Forhandling**Formanden:**

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:30

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (DF), tiltrådt af et andet mindretal (V, LA og KF), og der stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 50 (V, DF, LA og KF), imod stemte 58 (S, RV, SF og EL), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af våbenloven. (Straf for overtrædelse af knivforbuddet).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 21.12.2011. 1. behandling 17.01.2012. Betænkning 23.02.2012).

Kl. 13:31

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 72:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Forhøjelse af ydelsesloftet for tabt arbejdsfortjeneste).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 25.01.2012. 1. behandling 07.02.2012. Betænkning 01.03.2012).

Kl. 13:31

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg skal bede medlemmer, der gerne vil tale sammen, om at gøre det afdæmpet eller helst helt forlade salen.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 101:

Forslag til lov om ændring af integrationsloven og repatrieringsloven. (Afskaffelse af kommunal vejledningspligt og afskaffelse af resultattilskud i forbindelse med repatriering).

Af social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 29.02.2012).

Kl. 13:32

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Inger Støjberg som ordfører for Venstre.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Inger Støjberg (V):

Lad mig indledningsvis slå fast, at jeg er enig med ministeren, når hun skriver, at frivillig repatriering kan være en god løsning for mange udlændinge, men der stopper enigheden så også.

Ifølge den nugældende integrationslov får kommunerne en konstant belønning for hver udlænding, der skaffes relevant beskæftigelse, mens repatrieringsloven fastslår, at kommunerne har en vejledningspligt om repatrieringsmuligheder. Det aktuelle lovforslag indeholder forslag om at ophæve kommunalbestyrelsens pligt til at vejlede om repatriering som led i den løbende opfølgning på integrationskontrakten. Endvidere indeholder lovforslaget forslag om at ophæve resultattilskuddet på 25.000 kr. til kommunalbestyrelserne for hver udlænding med bopæl i kommunen, der repatrieres.

Den nuværende lovgivning har til formål at sikre, at herboende udlændinge aktivt bliver gjort opmærksom på mulighederne for repatrieringsstøtte. For nogle udlændinge kan repatrieringsmuligheden udgøre et gunstigt alternativ til den tilværelse, de kan få i Danmark, grundet integrationsvanskeligheder eller grundet en lav arbejdsmarkedstilknytning. Det ændrer ikke ved, at repatriering altid beror på frivillighed, og at der således ikke er tale om, at kommunerne kan pålægge en udlænding repatriering. Vi må huske, at repatrieringsordningen betyder, at mennesker, der i virkeligheden f.eks. kunne blive lykkeligere i deres hjemland, har mulighed for at komme tilbage med penge på lommen. Det er godt for dem, og det er selvfølgelig også derfor, at kommunerne skal vejlede om den mulighed.

Social- og integrationsministeren er bekymret for, at resultattilskuddet og vejledningspligten sammenblander det, som ministeren betegner som den beskæftigelsesrettede integrationsindsats og repatrieringsmulighederne. Endvidere er ministeren bekymret for at svække borgernes tillid til, at de modtager en saglig vejledning. Begge dele er dog fuldstændig ubegrundet og underkendes også af socialrådgiverne selv. Formanden for Socialrådgiverforeningen, Bettina Post, udtalte faktisk allerede i 2010 til Politiken, og jeg citerer:

Vi skal være objektive, faglige og saglige, og det vil vi være, uanset om der er den her bonusordning. Resultattilskuddet går nemlig til kommunen, ikke til den enkelte socialrådgiver.

Så den bekymring, som ministeren måtte have, mener jeg faktisk er helt forfejlet, og jeg mener også, at det er at nedgøre socialrådgivernes faglige dømmekraft.

Endvidere finder social- og integrationsministeren, at reglerne i et vist omfang er udtryk for overflødig overregulering og udtryk for

symbolpolitik. I hvilket omfang står dog fuldstændig uvist, men ministeren bemærker i lovforslaget, at kommunerne også efter det nye lovforslags vedtagelse forpligtes til at vejlede om repatriering, jævnfør § 5 i repatrieringsloven.

I Venstre ser vi nu ikke, sådan som ministeren gør, noget stort bureaukratisk problem i, at vejledningspligten står nævnt i integrationsloven i forbindelse med integrationskontrakten. Jeg synes, det er meget vigtigt, at kommunerne sikrer sig, at udlændingen har modtaget den fornødne rådgivning om repatriering. Og grunden til, at vi indførte en tydelig bestemmelse, var jo netop at udrydde tvivlen om, hvorvidt der skulle vejledes i den sammenhæng. Den tvivl er regeringen nu med til at genskabe.

Endvidere fremgår det af lovforslaget, at et stigende antal udlændinge i de seneste år har benyttet sig af repatrieringsordningen. Således benyttede 129 udlændinge sig af den i 2009, mens tallet i 2010 var 355, og i 2011 var der hele 613, der benyttede sig af det, som ministeren kalder for symbolpolitik. Jeg må sige, at når man ser på tallene, synes jeg ikke, at der er meget symbolpolitik i det. Så synes jeg tværtimod, at der er tale om en god orden, som jo er frivillig, og som flere udlændinge benytter sig af.

Venstre kan således ikke støtte lovforslaget.

Kl. 13:37

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen som ordfører for Socialdemokratiet.

Kl. 13:38

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Når man dagligt følger med i medierne, kan man ikke undgå at notere sig de mange konflikter og katastrofer, der er rundtomkring i verden. Derfor er det heller ikke så svært at forstå, at der er mennesker, der af den ene eller den anden grund vælger at flygte eller flytte til et sikkert sted som f.eks. Danmark.

Heldigvis er der så steder, hvor situationen bliver bedre og sikker igen, og dermed er der så også grundlag for, at personer, der er flygtet til Danmark, kan vælge at flytte tilbage igen til der, hvor de oprindeligt kom fra. I Socialdemokratiet mener vi, at de naturligvis skal hjælpes, og vi støtter den indsats, som repatrieringsloven giver mulighed for. Det er en god løsning, at udlændinge, der flytter tilbage til hjemlandet, får støtte til at etablere sig og til at leve for.

Desværre har vi så i de senere år haft en tilstand, hvor der i forbindelse med de årlige finanslovforhandlinger mellem den borgerlige VK-regering og Dansk Folkeparti har indsneget sig nogle helt absurde forslag som betaling for Dansk Folkepartis tilslutning til VK's finanslov. L 211, som blev vedtaget sidste sommer, er bare et eksempel på den form for symbolpolitik. Dengang stemte Socialdemokratiet imod indførelsen af en særlig bonusordning for kommunerne på 25.000 kr. for hver udlænding, som de kunne få sendt hjem eller rettere: få til at rejse hjem. Og vi stemte imod den tvungne vejledningsforpligtelse. Så derfor er vi også tilfredse med, at regeringen nu har fremsat et forslag, der igen afskaffer de helt igennem tåbelige og helt unødvendige regler.

Jeg skal hermed meddele, at vi stemmer for forslaget.

Kl. 13:39

Formanden:

Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 13:39

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Der er noget, jeg ikke forstår: Socialdemokratiet har vel den opfattelse, at hvis der er udlændinge i Danmark, som ikke ønsker at være i Danmark, og som er dårligt integreret i Danmark, så

skal man være sikker på, at de udlændinge bliver oplyst om de muligheder, der er for at blive repatrieret. Det går jeg ud fra Socialdemokratiet synes er en god idé. Men hvis man fra Socialdemokratiets side synes, at det er en god idé, hvorfor fjerner man så det økonomiske incitament for kommunerne til at gøre lige præcis det, nemlig at sikre, at den pågældende udlænding får de oplysninger, der skal til, for at være orienteret om de muligheder, der er for at blive sendt tilbage til sit hjemland? Hvis det både er til gavn for det danske samfund og til gavn for den pågældende udlænding, hvorfor så ikke sikre det?

Kl. 13:40

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:40

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jamen som vi netop hørte Venstres ordfører forklare ganske glimrende, står der jo i loven andre steder, at man skal give en vejledning til de flygtninge, når de er i forbindelse med sagsbehandlere på jobcenteret. Derfor er det fuldstændig unødvendigt, at der er et ekstra regelsæt, og det er også fuldstændig unødvendigt, at der er en bonusordning.

Kl. 13:41

Formanden:

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:41

Martin Henriksen (DF):

Men nu er det jo set før, at hvis der er en mulighed i lovgivningen for, at man kan vejlede om nogle ting, så er det ikke altid, at der bliver gjort lige præcis det. Hvis det er sådan, at der i lovgivningen står, at i nogle situationer skal man altså vejlede, og at der, hvis man rent faktisk også får et resultat ud af det, så er en økonomisk bonus for, at man har gjort sit arbejde godt nok, så er man måske lidt mere obs på de opgaver, som man rent faktisk har ude lokalt. Det har vi jo også set hos kommuner såvel som så mange andre i samfundet at det altså gør.

Så igen vil jeg bare gerne spørge, hvordan det kan være, at Socialdemokratiet på den ene side står og siger, at det sådan set er en meget fornuftig orden, men på den ene side vil fjerne de økonomiske incitamenter og den vejledningspligt, der er, til at sikre, at ordningen rent faktisk også bliver benyttet. Det er jo lidt, som om man prøver at mene det hele på en gang. Kan den socialdemokratiske ordfører trods alt ikke se pointen i det, jeg siger?

Kl. 13:41

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:41

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Altså, nu har jeg den tilgang til det offentlige system – og det tror jeg at de fleste Socialdemokrater har – der går ud på, at vi faktisk stoler på, at dem, der arbejder derude, hvor lovgivningen skal håndhæves, også følger de love, som der er, og dermed også de paragraffer, der handler om, at man skal vejlede om mulighederne for repatriering. Jeg har ikke nogen tro på, at der er nogen som helst forskel på, om der er en bonusordning eller ej. Men jeg kan næsten forstå, at hr. Martin Henriksen er bedre oplyst, og det kunne da selvfølgelig så være interessant, hvis der var mulighed for at få de detaljerede oplysninger, som hr. Martin Henriksen er i besiddelse af.

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:42

ti har været med til at indrette, er. Så kunne jeg godt tænke mig at spørge ordføreren, om ordføreren har nogle tal på, hvordan repatrieringen har været, før den her lov blev indført sidste sommer, og hvordan den har været, efter den lov er blevet indført.

Kl. 13:45

Kl. 13:42

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. I 2011 blev der indført en pligt for kommunerne til at vejlede om repatriering i forbindelse med den løbende opfølgning på integrationskontrakten og i forbindelse med opfølgningen på indsatsen i jobcenteret for udlændinge omfattet af loven. Derudover blev der samtidig indført et resultattilskud til kommunerne på 25.000 kr. for hver udlænding med bopæl i kommunen, der rejste tilbage til sit hjemland.

Dette blev på linje med andre justeringer indført efter ønske fra Dansk Folkeparti. I Dansk Folkeparti har vi nemlig den næstekærlige holdning, at udlændinge, som opholder sig i Danmark, men som dybest set ikke passer ind, som ikke ønsker at passe ind, og som lever et liv ved siden af det danske samfund, skal have muligheden for at genetablere sig i deres hjemland. Derudover har vi også det synspunkt, at vi skal lave lovgivning til gavn for helt almindelige danskere, og at den nuværende lovgivning forener de to synspunkter på bedste vis.

Repatrieringsloven handler om at sende uintegrerede udlændinge med lovlig opholdstilladelse ud af landet, ikke ved at tvinge dem til det, men ved at oplyse dem om de fordelagtige ordninger, der rent faktisk eksisterer. Vi har, i takt med at Dansk Folkeparti har sat spørgsmålet om repatriering på den politiske dagsordenen, kunnet se, at flere og flere frivilligt har valgt at forlade Danmark. Når en udlænding vælger at forlade landet ved brug af ordningen, sparer det danske samfund udgifter til integration og til sundhedsvæsen samt en række andre udgifter. Samlet set er det vores vurdering, at øget repatriering sparer det danske samfund for en del udgifter, ligesom vi sender et signal om, at vi kun ønsker de udlændinge, som vil og kan integrere sig og følge dansk kultur og danske traditioner.

Vi har ikke behov for eller føler trang til, at mennesker, som dybest set ikke gider Danmark, lever deres liv her. Derfor er Dansk Folkeparti imod lovforslaget. Vi ønsker derimod at fastholde de nuværende sunde økonomiske incitament. Det er godt for danskerne og ikke mindst godt for de velintegrerede udlændinge, som er på vej til at blive optaget som fuldgældige medlemmer af det danske samfund. For hvis man tænker over det, er ingen, som ønsker Danmark det godt, tjent med at holde på mennesker, som ikke gider, som ikke vil, og som tilmed i visse tilfælde hader de værdier og principper, som vores nation bygger på.

De tiltag, som den tidligere regering og Dansk Folkeparti gennemførte, har haft en tydelig effekt. Således repatrierede i alt 129 udlændinge i 2009, mens der i 2011, altså sidste år, var en stigning til over 600 udlændinge. Der er altså sket en stigning, i takt med at ordningerne er blevet udvidet.

Jeg er bekymret for, at regeringen med det her lovforslag lægger op til en svækkelse af den nuværende indsats, og på den baggrund kan Dansk Folkeparti ikke støtte lovforslaget.

Kl. 13:45

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 13:45

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg synes, det er meget interessant, at Dansk Folkepartis ordfører står her og forherliger den indsats, som Dansk Folkeparti har gjort, og også forklarer, hvor glimrende de systemer, som Dansk Folkepar-

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:45

Martin Henriksen (DF):

Det er et udmærket spørgsmål. Svaret er jo, at den nuværende ordning ikke har fungeret i specielt lang tid. Vi vil nok kunne se noget mere, når vi kommer hen til juli måned, hvor man desværre så har valgt at afskaffe den nuværende ordning. Men vi har jo kunnet se, at i takt med at vi har udvidet ordningerne førhen, vi har gjort det mere økonomisk attraktivt at benytte sig af ordningerne for den enkelte udlænding, er der flere og flere, der har benyttet sig af ordningen. Man kan selvfølgelig glæde sig over, at Dansk Folkeparti nåede at få indført nogle af de ting, for man går trods alt ikke ind og ruller det hele tilbage.

Men vi kan f.eks. se på Dansk Flygtningehjælps hjemmeside, at der i 2011, hvor vi i lovgivningen også indførte de sunde økonomiske incitament, som Socialdemokraterne og regeringen nu ønsker at rulle tilbage, faktisk har været en stigning. Bl.a. skriver man, at noget af baggrunden for stigningen er, at de kommunale medarbejdere har fået et større kendskab til ordningen. Jeg tror på, at i takt med at vi har udvidet de økonomiske incitament for den enkelte udlænding og også for den enkelte kommune, siger det sig selv, at de kommunale medarbejdere er nødt til at vide noget om ordningen.

Kl. 13:47

Formanden:

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 13:47

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg synes ikke, at ordføreren er særlig præcis. Jeg kan godt følge med i, at der kan være en vis forsinkelse, i forhold til hvornår en lov er blevet indført og hvornår den begynder at virke.

Det er åbenbart ikke sendt ud til alle, men jeg har i hvert fald her et stykke papir, hvor der står, at tallet – jeg skal lige tage mine briller på, det er meget småt på sådan en telefon her – for så vidt angår januar i 2011 er 37 personer, i 2012 er det 34 personer, i februar 2011, altså før loven blev indført, var det 52, og i februar 2012 var det 20 personer. Det er jo væsentligt færre end før, den her lovgivning blev indført.

Mener ordføreren så, at det er et godt argument for, at den her lovgivning virkelig virker?

Kl. 13:47

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:47

Martin Henriksen (DF):

Altså, det, der er det gode argument for, at den her lovgivning virkelig virker, er jo, at der er dokumentation for, at alle de andre ting, som Dansk Folkeparti indførte førhen, og som vi har haft tid til at se virkningen af, har haft en effekt, i og med at antallet af udlændinge, der har valgt at repatriere, er steget fra 129 i 2009 til lidt over 600 i 2011. Så de tiltag, som Dansk Folkeparti har fået gennemført, har jo haft en effekt.

Så hvis det er, at hr. Lennart Damsbo-Andersen går så meget op i, om det, vi diskuterer i dag, har virket, altså om den økonomiske

bonus til de enkelte kommuner har virket, vil jeg da foreslå, at regeringen tager det lidt roligt og trækker lovforslaget. Så kan man genfremsætte det i 2013, så kan vi se, hvilken effekt det har haft til den tid. Så føler jeg mig overbevist om, at vi vil se, at der rent faktisk vil være kommet endnu en stigning.

Kl. 13:48

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det fru Liv Holm Andersen som radikal ordfører.

Kl. 13:48

(Ordfører)

Liv Holm Andersen (RV):

I dag er det en god dag for Det Radikale Venstre, og jeg har glædet mig til at stå på talerstolen i dag, fordi med det her lovforslag ønsker regeringen at tage endnu et opgør med den tidligere regerings ubehagelige signalpolitik på udlændinge- og integrationsområdet. Når man udlover en dusør på 25.000 kr. pr. udlænding, som en kommune får til at rejse permanent hjem, er der altså tale om ubehageligheder. Der er også tale om forkert brug af ressourcer, ligesom der er tale om forkert brug af ressourcer, når kommunerne har pligt til at vejlede en borger i to modsattede retninger, nemlig mod beskæftigelse og integration og mod tilbagevenden til hjemlandet.

At vende hjem til sit oprindelsesland kan være en god løsning for nogle udlændinge, og en del udlændinge er også vendt hjem og hjælper med at bygge deres oprindelseslande op. Det er sådan set fint, at vi som samfund økonomisk ønsker at facilitere den her hjemvendelse, men der skal altså være tale om en helt og aldeles frivillig hjemvendelse, og derfor skal det ikke være noget, der bliver påduttet nogen af ivrige myndigheder eller for den sags skyld ivrige regeringer.

Radikale Venstre ønsker både kommunebonusen og den modsatte rettede vejledningspligt af udenlandske medborgere afskaffet, og derfor kan vi med glæde bakke op om det her lovforslag. Tak for ordet.

Kl. 13:50

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Så er det fru Ida Damborg som SF's ordfører.

Kl. 13:50

(Ordfører)

Ida Damborg (SF):

Med lovforslag nr. L 101 vil regeringen tilbageføre nogle af de ændringer i repatrieringsordningen, som undergravede den og forringede tilliden til kommunernes rådgivning om den. Det er SF's holdning, at en repatrieringsordning kan være et rigtig godt tilbud, hvis det bliver brugt rigtigt, og rigtigt kræver en grundig rådgivning og stærke overvejelser, men så bliver ordningen også en rigtig god mulighed for mennesker, som enten ønsker hjælp til at vende tilbage til deres oprindelsesland, altså starte på ny eller blot få lov til at nyde deres otium der.

Den tidligere regerings ændringer i repatrieringsordningen i sommer handlede om bureaukrati og om symboler, endnu en gang med Dansk Folkepartis store fodaftryk på VK-regeringens politik. Det har hele tiden været en forudsætning for, at det var en god ordning, at den var frivillig, og at ingen så at sige fik stoppet ordningen ned i halsen. Desværre var den tidligere regering med til at undergrave ordningen, da den i sommer lavede en detailregulering af vejledningspligten og en kontant bonus. Begge dele anser vi i SF for ugenemtænkte, og begge dele er med til at undergrave repatrieringsordningen. Ja, jeg vil faktisk sige, at det var en meningsløs begrænsning af socialrådgivernes faglige skøn, den faglighed, vi tror på folk sagtens er i stand til at bruge, når de er ansat i denne sektor.

Så lad mig gøre det klart. Kommunerne har pligt til at vejlede om relevante ordninger også efter dette lovforslag, og vi har ingen grund til at tro, at de ikke tager denne pligt alvorligt, således som de tal, som ordføreren for Socialdemokratiet læste op, viste. Derfor vil det være at undergrave rådgivningen, som det har været med lovgivningen siden i sommer, nemlig at Folketinget faktisk har blandet sig i, hvornår rådgivning skulle finde sted. Hvad angår kontaktbonusen er det bestemt relevant, at regeringen i fællesskab med kommunerne tager hånd om det, hvis oplevelsen er, at man mangler ressourcer til at kunne give den kvalificerede rådgivning, som borgerne har ret til. Men at vi har givet en bonus for, at der tilfældigvis var en række beboere, som ønskede at flytte tilbage til deres oprindelsesland, var helt galt.

Jeg noterer mig da også, at KL støtter lovforslaget, fordi det er afbureaukratiserende og fjerner risikoen for, at udlændinge ikke vil have tillid til kommunernes vejledning, men snarere vil opfatte den som et forsøg på at lægge pres på dem, når kommunerne kan tjene penge på at sende borgere ud af kommunen og ud af landet.

I SF's støttede vi forbedringerne i ordningen i 2009, fordi det netop var entydige forbedringer, men med de ændringer, som blev lavet i sommer, blev der sat et helt forkert signal på en ellers flot ordning, der giver vores ældre borgere med minoritetsbaggrund mulighed for at vælge den seniortilværelse, der passer dem bedst. Derfor støtter SF naturligvis forslaget.

Kl. 13:53

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:53

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg kan ikke stille spørgsmål til Socialdemokraterne igen, så jeg skal bare forstå, hvorfor Socialistisk Folkeparti støtter, at man afskaffer den nuværende ordning. Jeg synes, man forsøger at argumentere på to fronter. På den ene side siger man, at den nuværende ordning ikke betyder noget, og at den derfor skal afskaffes. Det er det ene argument for at afskaffe den. På den anden side siger man, at den betyder noget, fordi den lægger pres på systemet, lægger pres på den enkelte sagsbehandler, og at man derfor skal afskaffe ordningen. Så mener man begge dele på en gang, eller mener man kun en af delene, og hvilken en af delene er det så, man mener?

Kl. 13:54

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:54

Ida Damborg (SF):

Jeg tillader mig at spørge hr. Martin Henriksen, hvorfor man synes, det er så vigtigt at have den, når man kan se, at den ikke virker. Jeg synes faktisk, det her handler om at tro på socialrådgivernes faglige skøn, for vi tror på, at de folk, f.eks. dem i socialforvaltningen, vi har ansat til at forvalte den lovgivning, vi laver her, ligger inde med en faglighed – en faglighed, der er langt større end min og, tror jeg, hr. Martin Henriksens faglighed på netop dette felt. De er nemlig socialrådgivere, de er uddannet til det, og de tager deres opgave meget alvorligt.

Kl. 13:54

Formanden:

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:54

Martin Henriksen (DF):

Man ønsker altså ikke at afskaffe den, fordi den lægger et pres på medarbejderne. Den argumentation er væk nu i hvert fald, for nu er argumentationen, og det er den rene argumentation, at man ønsker at afskaffe den, fordi den ikke virker. Det er så det, der er argumentationen. Hvis man er så sikker på, at det ikke virker, hvad forhindrer så Socialistisk Folkeparti og regeringen i at lade ordningen køre lidt længere, så vi kan se, hvem der får ret, altså om det er Socialistisk Folkeparti, der får ret, eller om det er Dansk Folkeparti, der ender med at få ret? For jeg tror nemlig, at vi, hvis den ordning, som vi har nu, og som er forholdsvis ny, fik lov til at virke, ville se en fortsat stigning i antallet af udlændinge, der ønsker at blive repatrieret. Så hvis man synes, at den alligevel ikke gør nogen forskel, hvad er så problemet i, at man bare lader ordningen fortsætte lidt endnu, og så kan vi evaluere den om et års tid?

Kl. 13:55

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:55

Ida Damborg (SF):

Jeg vil egentlig håbe, at det hverken bliver hr. Martin Henriksen eller mig, der får ret, men at nogle mennesker med en minoritetsbaggrund får en ret til en ordentlig og grundig vejledning i, hvordan de kan planlægge deres liv, som de ønsker det. Hvis hr. Martin Henriksen havde lyttet til min ordførelse, ville han have hørt, at jeg på SF's vegne for det første sagde, at vi synes, det er problematisk, at man går ind i socialrådgivernes faglige skøn, for de har lov til at foretage en vurdering. På den anden side synes vi, det er en uacceptabel måde, at man belønner en kommune for så at sige at stoppe en repatrieringsordning ned i halsen på en flygtning eller en familiesammenført borger. Det synes vi er problematisk. Når vi siger det, er det, fordi tilliden til det kommunale system mindskes for vore borgere med minoritetsbaggrund, hvis man får en kontant pengegive for at øge repatrieringen.

Kl. 13:56

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen som Enhedslistens ordfører.

Kl. 13:56

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil starte med at sige, at jeg jo synes, det siger en del om hr. Martin Henriksens og Dansk Folkepartis syn på udlændingepolitik, når hr. Martin Henriksen her fra talerstolen siger, at formålet med repatrieringsloven og muligheden i forbindelse med repatriering er at få uintegrerede udlændinge til at forlade landet. Tænk engang, jeg troede jo, at formålet med repatrieringsloven bl.a. var, at f.eks. flygtninge, som er kommet hertil for mange år siden, fik en reel mulighed for at vende tilbage til hjemlandet, hvis det viser sig, at der nu er stille og roligt der, altså at det var en lovgivning, som bl.a. havde til formål at give nogle mennesker, som har været tvunget på flugt, muligheden for at vende tilbage frivilligt, hvis de ønskede det. Men det siger bare lidt om, hvad det er for et syn på udlændingepolitik, Dansk Folkeparti har.

Jeg vil sige, det er meget sjældent, jeg har læst høringsvar til et lovforslag på udlændingområdet igennem, som udelukkende var positive, men medmindre jeg har overset noget, var det vist tilfældet i denne omgang. Jeg synes ikke, jeg så et eneste kritisk høringsvar, til gengæld var der rigtig mange, som syntes, det her var en rigtig,

rigtig god idé. Det kan man da blive lidt i godt humør af. Der er i den grad bred opbakning til at fjerne forpligtelsen til at vejlede om repatriering i forbindelse med beskæftigelsesindsats og til at fjerne det her såkaldte resultattilskud, og det er jeg glad for. Jeg er glad for, at vi kan afskaffe begge regler. Enhedslisten var naturligvis imod det her, da det blev indført af højrefløjspartierne. Noget, jeg synes er meget mærkeligt, er, at man, når der kommer en medborger ned til jobcenteret og beder om hjælp til at få et arbejde, skal sige til vedkommende: Vi kan gøre sådan og sådan, for at du kan komme i arbejde, men du skal også lige vide, at du kan få de her penge, hvis du forlader landet. Det er da noget underligt noget at sige til folk, som kommer og beder om hjælp til at komme i arbejde – det er et modsatrettet signal, kunne man sige. Og det samme gør sig gældende i forbindelse med det her med at give en bonus på 25.000 kr., hvis det lykkes en kommune at få en borger til at forlade landet. Det er et meget mystisk signal at sende og noget underligt noget at bruge skattekrone på.

Jeg tror, at den her check blev kaldt en skrub af-bonus, da den i sin tid blev vedtaget. Det er jo egentlig et meget dækkende begreb, altså at man siger til kommunerne: I får en kontant bonus på 25.000 kr., hvis I får en udlænding til at forlade landet. Det er et meget uheldigt signal at sende til de udlændinge, som er en del af det danske samfund, mener jeg, og jeg synes, det er rigtig positivt, at vi nu ikke længere skal bruge skattekrone på den slags, og Enhedslisten stemmer selvfølgelig for det her forslag.

Kl. 13:59

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 13:59

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Kan fru Johanne Schmidt-Nielsen ikke se, at det et eller andet sted er meget rimeligt, hvis en udlænding, der er kommet til Danmark af forskellige årsager, via familiesammenføring eller som flygtning, og som indgår i et beskæftigelsesforløb og møder op hos socialrådgiveren, så får at vide af socialrådgiveren: Hvis du ønsker at være her i Danmark, har vi nogle jobtilbud til dig, og så kan du gå ud og bidrage til det danske samfund og betale skat i stedet for at være på offentlig forsørgelse; det er en mulighed, du har, så det kan du gøre, og hvis du ikke vil bidrage til det danske samfund, hvis du ikke ønsker at være en del af det danske samfund, og hvis du dybest set har det sådan, at du hellere vil leve et sted blandt mennesker, der deler dine normer og værdier og har den samme kultur og taler samme sprog, så har vi en anden mulighed til dig?

Er det ikke meget rimeligt, at man præsenteres for denne mulighed? Og kan fru Johanne Schmidt-Nielsen så ikke også bekræfte, at når sagsbehandleren præsenterer de muligheder, vil det være frivilligt, om borgeren ønsker at benytte sig af dem?

Kl. 14:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:00

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det er en pudsigt måde at formulere sig på at sige: Du har mulighed for at tage et job. Jeg skulle hilse og sige, at der er rigtig, rigtig mange mennesker, som inderligt ønsker sig et arbejde, men det er godt nok svært at få fat i for tiden. Men det er jo en lidt anden snak.

Nej, jeg ville synes, det var dybt underligt. Hvis jeg kom ned på et jobcenter for at bede om hjælp til at søge et arbejde og så fik at vide, at jeg i øvrigt bare kunne forlade landet og få x antal tusind kroner med, hvis jeg gjorde det og i øvrigt blev væk så længe, at min opholdstilladelse i Danmark bortfaldt, ville jeg da synes, det var et

underligt signal at få smidt i hovedet, når jeg kom derned for at få hjælp til at få et arbejde.

Kl. 14:01

Formanden:

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:01

Martin Henriksen (DF):

Men hvis det er så underligt, hvordan kan det så være, at i takt med at Dansk Folkeparti og den tidligere regering har udvidet den her ordning, er der flere og flere, der frivilligt har valgt at benytte sig af den? Og man har dermed også været fuldstændig klar over, at hvis man er væk fra Danmark i en vis periode og får udbetalt et stort beløb, så bortfalder ens opholdstilladelse også – det er man jo gået ind i med åbne øjne fra den enkelte udlændings side; det er man blevet fuldt ud orienteret om. Kan fru Johanne Schmidt-Nielsen ikke se, at så er det jo ikke så underligt? Der er jo nok en vis pointe i, at det måske er meget fornuftigt, at ordningen er der, og at man gør opmærksom på, at ordningen er der, og at man har en forpligtelse til at gøre opmærksom på det i forskellige sammenhænge, alene af den grund at der faktisk er flere og flere, der har valgt at benytte sig af ordningen?

Kl. 14:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:01

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil sige til hr. Martin Henriksen, at jeg synes, det er *så* godt, at der findes en mulighed for, at man frivilligt kan forlade landet og få støtte til at genetablere et liv i sit hjemland, hvis man f.eks. har været tvunget på flugt og nu ønsker og har mulighed for at vende tilbage. Jeg synes, det er *så* godt, at Danmark støtter folk i det, hvis det er det, de selv ønsker. Men jeg synes, det er noget underligt noget at bruge skattekrøner på at lave en bonuscheck på 25.000 kr. til kommuner, hvor det lykkes at få folk til at rejse ud af landet. Altså, det lugter ikke ligefrem af frivillighed, vil jeg sige til hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:02

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:02

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Nu er jeg jo sådan forholdsvis ny i Folketinget, og jeg synes egentlig, det er en smule underligt, at man afskaffer en lovgivning, som har fungeret i så kort tid, at man ikke har haft nogen reel mulighed for at vurdere, om den virkede, inden man afskaffede den. Det er det, jeg synes er tilfældet her: Der er ikke gået lang nok tid til, at man har kunnet vurdere, om det her var en lovgivning, som havde en positiv effekt på antallet af udlændinge, som blev repatrieret. Baggrunden for hele det her lovforslag er jo, at man i Danmark op gennem 1980'erne og 1990'erne har haft en indvandringspolitik, som har været behæftet med fejl; den har været katastrofal. Beskæftigelsesgraden for udlændinge fra ikkevestlige lande er katastrofalt dårlig i Danmark, også når vi sammenligner det med, hvordan det er i de lande, som vi normalt sammenligner os med. Jeg tror, at beskæftigelsesgraden for kvinder fra ikkevestlige lande ligger på 50 pct., og at den for mænd fra ikkevestlige lande ligger på 60 pct.

Så kan man selvfølgelig diskutere, om man skal give bonusser osv., men jeg synes i det mindste, man skal give en lovgivning en vis tid til at virke, for at man kan se, om den har en positiv effekt. Der vil vi i udvalgsarbejdet prøve at finde ud af, om der kan indhentes nogle data, som viser, om der er en effekt ved det her, og så vil vi beslutte, om vi kan stemme for eller stemme imod det her lovforslag.

Kl. 14:04

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Brian Mikkelsen som konservativ ordfører.

Kl. 14:04

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Forslaget her er endnu et lille nøk i retning af et opgør med den faste og fair udlændingepolitik, som VK-regeringen førte; det her er et lille hul i diget, der bliver skabt, i forhold til at sikre en konsekvent og en retfærdig udlændingepolitik i Danmark. Sagen er jo den, at det, man her gør op med, er den ret og rimelighed, der er i, at hvis nogen vil tilbage til sit eget land, så bliver der også skabt et incitament til det i forhold til en præmie til kommunen og et krav om rådgivning i forbindelse med de samtaler, der er med udlændingene i Danmark. Det synes jeg er beklageligt, først og fremmest fordi det er et uheldigt signal, man hermed sender, men ikke mindst fordi det, man nu ændrer, er noget, der havde den effekt og den mulighed, at man kunne give en fornuftig præmie for, at nogen kom hjem til det land, hvor de kom fra. Det var jo ikke ensbetydende med, at det var noget, man skulle, men man havde nemmere ved det, og kommunerne havde et større incitament til det.

Derfor er Det Konservative Folkeparti imod forslaget her. Det er jo ikke noget kæmpe forslag, det er ikke noget, der får kæmpestore konsekvenser, men det er et lille hul i diget, som betyder, at vandet stille og roligt begynder at fosse ind i forhold til den konsekvente politik, vi op igennem 00'erne byggede op, og som betød, at man i Danmark fik en udlændingepolitik, der var rigtig fornuftig og fair.

Kl. 14:06

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:06

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg falder lidt over de ord, som ordføreren bruger, når han siger: hul i diget. Ordfører sagde det flere gange, og første gang tænkte jeg, at nu overhører jeg det her, men jeg kunne da godt tænke mig at få det helt præciseret og spørge om, hvad ordføreren mener med at bruge udtrykket hul i diget? For når jeg tænker på, at der bliver snakket sådan i hvert fald i forhold til integration og udlændingepolitik i Danmark, så handler det om, at der skal komme flygtningestrømme til Danmark, og jeg vil bare lige høre ordføreren, om det er det, der menes med det, eller hvad ordføreren egentlig mener med det.

Kl. 14:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:06

Brian Mikkelsen (KF):

Ja, det er jo meget klart, og det er vel også årsagen til, at man laver en sådan aftale, og at Enhedslisten er så begejstrede, som de er. Der er et lille hul i diget, og det er det, fordi man ikke længere forpligter kommunerne til at tage en samtale i forbindelse med repatrieringen, fordi man ikke længere giver kommunerne et økonomisk incitament til det. Så der er et lille hul i diget, og det er selvfølgelig årsagen til, at Enhedslisten er så mega begejstrede for det her forslag.

Kl. 14:07

Kl. 14:09

Formanden:

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:07

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jamen jeg kunne godt tænke mig at høre ordføreren, når nu ordføreren bliver sådan rimelig ståfast i forhold til at argumentere, om, hvad det er for nogle tal, eller hvad det er for noget, der gør, at ordføreren så mener, at den her lov er så fantastisk, altså den lov, der blev vedtaget sidste år – L 211 hed den. Hvad for en virkning har den haft, som gør, at det er så vanvittigt vigtigt at holde fast i netop de her to regler, altså bonusordningen? Jeg kalder det for en bonusordning for kommunen, for hvis man kan sørge for, at der er nogle, der bliver sendt hjem, så skal man også have en pligt til, i forbindelse med at flygtninge kommer i jobcenteret og gerne vil have et job, at sørge for at fortælle dem om, at de har nogle muligheder for at rejse hjem. Det skal man jo i øvrigt også fortælle dem i forhold til en anden lovgivning, men nu skal man altså gøre det to gange. Hvad er det, der er så vanvittigt godt ved den her lov? Og hvordan har det virket så godt, efter at den blev gennemført, siden Konservative ikke vil være med til at ændre det nu?

Kl. 14:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:08

Brian Mikkelsen (KF):

Jamen argumentationen fra Socialdemokratiets side er klar nok: Man gør jo det her, fordi det skal være lettere at blive i Danmark, og der er slet ikke noget argument imod at afskaffe den ordning, som vi gennemførte sidste år. Så hvad er problemet med at foretage den samtale i forbindelse med kontrolsamtalen, og hvad er problemet med, at man giver den økonomiske præmie til kommunen? Argumentationen er selvfølgelig, at det skal være nemmere at blive i Danmark.

Vi har den holdning, at alle skal være velkomne i Danmark, men man skal yde noget, og hvis man gerne vil hjem til sit eget land, skal man selvfølgelig have mulighed for det, og det kan sådan en samtale jo være med til at give grobund for.

Kl. 14:08

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:08

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg forstår simpelt hen ikke, hvad det er, ordføreren står og siger på Folketingets talerstol. Ordføreren siger, at hvis det her forslag bliver vedtaget, bliver det lettere at blive i Danmark. Jeg bliver oprigtigt og inderligt bekymret for, om ordføreren ved, hvad det er for et lovforslag, vi behandler i dag, for det her lovforslag har jo intet at gøre med, hvorvidt det skal være lettere eller sværere at blive i Danmark. Det handler om, om man skal give kommunerne en bonus på 25.000 kr., hvis de får nogen til at smutte ud af Danmark.

Kan ordføreren forklare Folketingssalen og eventuelt de mennesker, der lytter med, hvordan det her forslag gør det lettere for nogen at blive i Danmark? Jeg spørger undrende og oprigtigt, fordi det på ingen måde er det, lovforslaget handler om.

Kl. 14:09

Formanden:

Ordføreren.

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg tror, jeg vil læse op fra lovforslaget. Jeg tror egentlig ikke, at fru Johanne Schmidt-Nielsen har læst det. Det kan godt være, der er indgået en aftale med regeringen om det, men jeg går ud fra, at Enhedslisten, når de støtter forslaget, har læst forslaget. Årsagen til, at Enhedslisten støtter forslaget, er selvfølgelig – går jeg i hvert fald ud fra – at det så skal være sværere for kommunerne at sørge for, at folk bliver repatrieret. Det er vel årsagen til, at Enhedslisten støtter forslaget, og ellers må man jo høre noget andet fra Enhedslistens side.

Kl. 14:09

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 14:09

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Nej, i Enhedslisten støtter vi forslaget, fordi vi synes, det er usympatisk og spild af skattekrone at give kommuner en bonus på 25.000 kr., hvis det lykkes for dem at få en udlænding ud af landet. Men ordføreren har stadig væk ikke svaret på mit spørgsmål. Det kan være, at det er gamle ministerevner, der sådan myldrer frem, men ordføreren har stadig væk ikke svaret på det meget simple spørgsmål: Hvad er det i det her lovforslag, der skulle gøre det lettere at blive i Danmark? Og jeg spørger oprigtigt, for det er ikke det, lovforslaget handler om, vil jeg sige til hr. Brian Mikkelsen.

Kl. 14:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 14:10

Brian Mikkelsen (KF):

Det, som vi gennemførte sidste år, og som var en rigtig god idé, var, at man skulle føre en tvungen samtale med de mennesker, som var i denne potentielle gruppe, samtidig med at vi gav kommunerne en økonomisk gulerod for ligesom at hjælpe det på vej. Det ville derfor være nemmere at kunne komme ud af landet ifølge sådan en ordning her. Det vil derfor have den konsekvens, og det er helt sikkert derfor, at Enhedslisten er så begejstret for det her forslag; det er derfor, at venstrefløjten stemmer det hjem. Vi er imod det. Vi synes, det er en dårlig idé. Det er ikke et kæmpe forslag, det er et lillebitte forslag, men det vil være et lillebitte nøk i den forkerte retning.

Kl. 14:11

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det social- og integrationsministeren.

Kl. 14:11

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Et nyk i den forkerte retning. Der er hul i diget. Det er de ord, vi skal høre om det her forslag.

Indledningsvis vil jeg gerne sige, at repatrieringsloven er en lov, som blev skabt under den tidligere SR-regering tilbage i år 2000. Det er en lov, som giver mennesker, som har været i Danmark, mulighed for at få penge til at rejse hjem, hvis det altså er det, de gerne vil. Det er sådan, at vi i Danmark har taget imod mange gæstearbejdere. Nogle er kommet hertil og har levet et liv og har alligevel på deres gamle dage fundet ud af, at måske er det, de gerne vil, at starte tilværelsen igen der, hvor de kommer fra.

Det synes vi selvfølgelig at man skal have mulighed for, hvis det er det, man gerne vil. Der kan også være, som fru Johanne Schmidt-Nielsen sagde, tilfældet med flygtninge, som lige pludselig står i den glædelige situation, at det refugium, som de har været tvunget til at

tage til, ikke længere er nødvendigt, og at de dermed får mulighed for at vende tilbage. Derfor kan repatriering være en rigtig, rigtig god ting. Det eneste, der bare er vigtigt, er, at det selvfølgelig skal være op til folk selv at træffe den afgørelse om, om det er noget, de gerne vil.

Vi har nu stået og lyttet til en debat, hvor de borgerlige partier, oppositionen, har fået det til at fremstå, som om det nu vælter ind over grænserne, nu er der hul i diget, og nu er det et nyk i den forkerte retning. Så jeg vil rigtig gerne lige slå fast, hvad det er, vi ændrer.

Vi ændrer det, således at man fjerner den udvidede kommunale vejledningspligt. Der er stadig væk pligt til at vejlede, det er stadig væk op til socialrådgiverne at vejlede, når det er nødvendigt, men det skal ikke længere være sådan, at når man henvender sig på sit jobcenter for eventuelt at få hjælp, skal man hver *eneste* gang orienteres om, at man jo også kan få den her mulighed for at forlade landet.

Jeg synes egentlig, at man må stille sig selv dette rigtig gode spørgsmål: Hvad er det for nogle signaler, vi ønsker at sende til mennesker, som er i vores land? Hvis folk er her, hvis de er integreret, hvis de en del af det danske samfund, hvis de har børn her, hvorfor er det så, at hver gang vi møder dem i jobcenteret, skal vi begynde at fortælle dem, at de kan få penge for at skrubbe af? For det var jo det, ordningen blev indført for.

Der er stadig mulighed for, og der er stadig pligt til i forbindelse med repatrieringslovens § 5 at orientere og vejlede. Den fjerner vi ikke. Det, vi fjerner, er den udvidede vejledningspligt, hvor man igen og igen – og igen, når det ikke er på sin plads – skal sige til folk, at de kan få penge for at forlade landet. Vi fjerner også den bonus på de 25.000 kr., som blev givet til kommunerne. Det er jo faktisk en besparelse, vi her har fundet. Det synes jeg er en rigtig god ting, for jeg synes ikke, at det giver mening at give kommunerne incitamenter eller bonusser, fordi de har vejledt folk ekstra.

Så vil jeg gerne gå ind i selve debatten om antallet af mennesker, der repatrierer. For det er jo kommet til at lyde, som om det virker. Og jeg er egentlig lidt overrasket over, at også Liberal Alliance har den holdning til det, at vi skal se, om det virker, for for mig er målet sådan set ikke, at mange repatrierer, men at det er de rigtige, der repatrierer.

Rigtig mange, som har behov for den her vejledning, kan lige så godt stå i den situation, at vejledningen måske fører til, at de får aflystret en forestilling, de har haft om deres hjemland. Man kan jo godt forestille sig, at mennesker, som er kommet hertil, har en eller anden illusion om, at hvis de bare kommer hjem, er der måske nogle ting, som kan give et gode. I sådan et vejlednings- eller afklaringsforløb kan man jo faktisk godt komme i den situation, at folk opdager, at deres fremtid ligger i Danmark. Og måske kan det fjerne nogle barrierer for, hvordan man bliver integreret, fordi man lige præcis ikke længere har den idylliske forestilling om noget andet, som måske slet ikke er der i virkeligheden.

Når vi kigger på antallet af mennesker, som er repatrieret, er det rigtigt, at der har været en stigning. Men det gode spørgsmål er så: Skyldes den stigning den lovændring, som den tidligere regering indførte? Og der er svaret nej. Den stigning, der har været i repatrieringen, er sket, fordi Dansk Flygtningehjælp har været rundt og har haft intensive forløb med sagsbehandlerne, fordi sagsbehandlerne jo også skulle klædes på til at hjælpe mennesker til at repatriere, hvis det var det, de gerne ville.

Kigger man på tallene, kan man se, at der fra sommeren 2011, hvor man indførte resultattilskuddet og den her ekstra, udvidede vejledningspligt, ikke er noget, der tyder på, at ændringerne har haft nogen effekt. Af de 613, der repatrierede hele sidste år, repatrierede 316 frem til den 30. juni 2011. Det vil sige, at lidt over halvdelen af de mennesker, der repatrierede i 2011, repatrierede, inden lovæn-

dringen trådte i kraft. Ergo må man jo konstatere, at den næppe har haft nogen indflydelse på, at de traf beslutningen om at repatriere. Den beslutning har de nok så i stedet for truffet, fordi sagsbehandlerne har haft den her proces, hvor de blev klædt på, og fordi der har været en afklaring, der har ført til, at folk gerne ville.

Sammenligner vi tallene fra de to første måneder af 2011 og 2012, kan vi se, at tendensen er den samme. I januar og februar 2011, det vil sige inden præmieringsordningen, repatrierede 89 udlændinge, mens 54 udlændinge er repatrieret i de to første måneder af 2012. Tallene giver altså ikke noget belæg for at sige, at præmieringseffekten har haft nogen effekt, tværtimod.

Med disse ord vil jeg afslutte. Jeg vil takke de partier, som bakker op om at fjerne det, som jeg ikke synes er andet end en symbolsk tidsel. Det er den, vi fjerner, det er det, vi gør. Repatrieringen består, fordi mennesker kan have brug for at komme hjem, men vi skal ikke rende rundt og føre politik med symboler á la det, som den her lovgivning var udtryk for. Tak for ordet.

Kl. 14:16

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:17

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg synes, at det er bemærkelsesværdigt, at hver gang regeringen ønsker at rulle noget tilbage på udlændingeområdet, bruger den den argumentation, at det er symbolpolitik, altså at det i realiteten ingenting betyder, og derfor skal man rulle det tilbage. Men hvis det ingenting betyder, hvorfor går regeringen så så meget op i at rulle tingene tilbage? Det argument tror jeg aldrig jeg kommer til at forstå, men nok om det.

Jeg kan forstå på ministeren, at det er forkasteligt, hvis man i kommunerne har en særlig forpligtelse til at vejlede om de her muligheder. Men jeg forstod også på ministeren, at det var o.k., at Dansk Flygtningehjælp havde været ude at vejlede om de her muligheder, så Dansk Flygtningehjælp må godt, men kommunerne må helst ikke for meget.

Når nu ministeren tilsyneladende synes, at ordningen grundlæggende er fornuftig og god, er ministeren så interesseret i, at man måske laver nogle kampagner, hvor man orienterer om det, hvor man gør mere ud af det – det kunne være i regi af Dansk Flygtningehjælp?

Kl. 14:18

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:18

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Hr. Martin Henriksen spørger om to ting.

For det første spørger han: Hvis det ikke betyder noget, hvorfor så lave det om? Jamen altså, når jeg siger, at det ikke har nogen betydning, drejer det sig sådan set ikke om antallet. Det er rigtigt, at det ikke kan ses på antallet, at det har nogen betydning. Men det, det drejer sig om, er da den måde vi taler til og om hinanden på. Det er da et forsøg på at gøre op med den os-og-dem-retorik, der har været her i så mange år, og som vi er rigtig mange danskere der er rigtig trætte af.

Jeg synes, at regeringen skal føre en politik, hvor man har fokus på det, der samler os som danskere, og ikke på det, der skiller os. Når jeg kigger på, hvad der er af indhold i det her, synes jeg, at det er en udvidet vejledningsforpligtelse til, at man, når mennesker kommer ned på jobcenteret for at få hjælp, skal fortælle dem, at de kan få penge for at forlade landet. Det synes jeg er en meget mærkelig måde at tage imod mennesker på; mennesker, som kan være velintegre-

rede, som kan have børn her, og som kan være en del af det danske samfund. Hvorfor skal de behandles på den måde? Det er det gode spørgsmål, og der er svaret: Det skal de naturligvis ikke.

For det andet nævner hr. Martin Henriksen, at så kan man ikke længere få vejledning. Her er der ikke rigtig andet at sige til det, end at det ikke er rigtigt. For der er jo stadig væk sådan, at kommunerne har pligt til at vejlede om repatriering. Det fremgår nemlig allerede af repatrieringslovens § 5, hvorefter kommunerne har pligt til at vejlede om mulighederne for repatriering i forbindelse med den særlig integrationsindsats, eller når der i øvrigt er behov herfor.

Kl. 14:19

Formanden:

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 14:19

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg forstår simpelt hen ikke argumentationen. Det kan godt være, at det skyldes mig. Men det er altså o.k. for ministeren, at Dansk Flygtningehjælp gør en dyd ud af at vejlede og orientere om, at de her muligheder eksisterer, det er o.k. for ministeren, det er udtryk for et sundt menneskesyn eller sådan noget. Men hvis kommunen har en særskilt forpligtelse til at gøre det i forskellige sammenhænge, er det ikke o.k. Der forstår jeg bare ikke den skillelinje, men o.k., den er der så.

Når nu ministeren synes, at det er o.k., at der er andre end kommunen – organisationer og foreninger – der gør det, er ministeren så indstillet på at lave en orienteringskampagne, sådan at man orienterer om, at de her muligheder rent faktisk eksisterer og man får budskabet lidt mere bredt ud, så længe det ikke er kommunen, der gør det?

Kl. 14:20

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:20

Social- og integrationsministeren (Karen Hækkerup):

Jamen det handler jo ikke om, om det er o.k. Altså, det står i loven, man skal sådan set vejlede, der står i repatrieringslovens § 5, at der er en vejledningsforpligtelse.

Det, vi ændrer, er den udvidede vejledningsforpligtelse, som Dansk Folkeparti fik sat ind i loven, og som betyder, at man, hver eneste gang man som udlænding henvender sig til eksempelvis jobcenteret for at få hjælp, skal orienteres om, at man har mulighed for at få penge for at forlade landet.

Vi ændrer sådan set ikke andet end den udvidede vejledningsforpligtelse og bonussen. Man får stadig væk det samme beløb med ud, for repatriering kan dybest set være en rigtig god ting. Hvis mennesker ikke føler, at det er her, de hører til, skal vi da hjælpe dem til at kunne opbygge en tilværelse det sted, hvor de gerne vil være. Det synes jeg er god fornuft. Og jeg synes, at det understreger, hvorfor det skal være frivilligt, og det er det, vi gør det til.

Så spørger hr. Martin Henriksen til, om jeg vil lave en kampagne. Til det vil jeg altså sige, at Social- og Integrationsministeriet jo sådan set sammen med Dansk Flygtningehjælp, der er dem, der varetager den individuelle og generelle rådgivningsopgave for ministeriet, i løbet af de sidste 2 år har rejst rundt til sagsbehandlerne for at hjælpe dem til at blive dygtigere til at hjælpe borgere, som gerne vil repatrieres. Den indsats fortsætter naturligvis i 2012.

Kl. 14:21

Formanden:

Tak til social- og integrationsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 89:

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi. (Finansiering af præstestillinger m.v.).

Af ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen).
(Fremsættelse 22.02.2012).

Kl. 14:21

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Flemming Damgaard Larsen som ordfører for Venstre.

Kl. 14:21

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Dette lovforslag fra regeringen har til formål at fastsætte antallet af præster i folkekirkens økonomilov frem for som hidtil årligt i finansloven. Vi kan i Venstre godt se fordelene ved dette, så folkekirken ikke bliver kastebold ved de årlige finanslovforhandlinger.

Det er særlig vigtigt at skærme folkekirken, netop efter at vi har fået et rødt flertal. Vi har endnu til gode at se, at regeringen vil folkekirken noget godt. Men har vi sikkerhed for, at det ikke er et spareforslag, regeringen her er kommet med? Det er meget vigtigt, at vi under udvalgsarbejdet får klart belyst, hvilke konsekvenser lovforslaget vil have for kirkeskatteprocenten, og hvilke konsekvenser det vil have for det samlede antal præstestillinger og ikke kun dem, der er omfattet af lovforslaget.

Venstre lægger megen vægt på, at lovforslaget ikke medfører stigninger i kirkeskatteprocenten, eller at det samlede antal præstestillinger, uanset ansættelsesform, bliver reduceret. Dette vil vi i Venstre gøre en særlig indsats for at få klart belyst under udvalgsarbejdet. Venstre vil have konsekvenserne af lovforslaget helt afklaret, inden vi definitivt siger ja til lovforslaget.

Kl. 14:23

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Fru Karen J. Klint som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 14:23

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Jeg synes egentlig, det er meget positivt, at Venstre siger, at de gerne vil have en fuld afklaring med hensyn til lovforslaget, og at de ønsker at få konsekvenserne af forslaget rigtig godt beskrevet, for så vidt jeg har forstået, er det her lovforslag en direkte afskrift af det finanslovsforslag, som den tidligere regering kom med i august sidste år med virkning fra i år, og så er det jo rigtig godt, at forslaget så får virkning fra næste år, for så er der jo tid til at få den afklaring. Men lad os få den.

Jeg vil egentlig starte et andet sted, for lovforslaget her indeholder to ting; dels er der det, som Venstres ordfører dyrker, og dels er der en lille teknisk detalje, en rettelse, der skal foretages, fordi man faktisk i et andet lovforslag er kommet til at henvise til en forkert paragraf – der står § 6, stk. 1, men der skal stå § 7 a, stk. 2 – og den rettelse skal så også lige på plads, når vi nu har anledning til det. Så det er jo rigtigt og godt, at vi får konsekvensrettet i de forskellige eksisterende lovgivninger, når vi retter i en lov.

Men ellers er det jo rigtigt, at den største del af lovforslaget her handler om, at man flytter rundt på nogle midler inden for folkekirken, og at man ændrer på nogle beslutningsprocesser. Det betyder, at det bliver mere gennemskueligt, hvor mange præstestillinger der kan være på finansloven, og at der ikke fremover vil være tvivl om, hvor mange præstestillinger hele Danmark er med til at finansiere.

Det er jo sådan, at staten siden gennemførelsen af de store jordlove i tiden efter 1918, hvor folkekirken afleverede rigtig mange hektar jord til staten, til statshusmandsbrug og andre ting, har bidraget til præstelønningerne. Præsterne tjente nemlig på daværende tidspunkt en stor del af deres årsindtægt ved at være landmænd og ved at have skovbrug, og da staten fik alle de hektarer, besluttede man sig for at kompensere for det lønindtægtsstab, som præsterne ellers ville have fået, ved at først at yde 60 pct. til præstelønningerne, hvilket senere er blevet sat ned til 40 pct.

Det, der sker nu, er, at man låser det regnestykke fast, med hensyn til hvor mange stillinger staten skal betale til, og det er så via den fælles pulje, der er afsat penge til i fællesfonden, og som alene er finansieret af medlemmer af folkekirken, at man centralt kan finansiere andre præstestillinger. Den ordning tror jeg bliver til stor gavn for den beslutningsproces, der skal være, og jeg ser faktisk også lovforslaget her som en god start på den debat, vi i øvrigt skal have for at følge op på regeringsgrundlaget, om en mere moderne styringsform for folkekirken.

Men vi tager jo tingene i den rækkefølge, de kommer, og er også loyale over for det finanslovsforslag, som er blevet fremsat indtil flere gange.

Kl. 14:26

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Christian Langballe som ordfører for Dansk Folkeparti. Han er blevet væk. Jamen så giver vi ordet til hr. Hans Vestager som radikal ordfører.

Nu har vi givet ordet til hr. Hans Vestager, så hr. Langballe må vente et øjeblik.

Kl. 14:26

(Ordfører)

Hans Vestager (RV):

Som det fremgår af forslaget, er der jo tale om, at man nu gør det helt tydeligt, hvor stort et beløb staten yder til folkekirkens præstelønninger. Det er nu fastsat til, at man betaler 40 pct. af de udgifter, som man har til 1.892,8 årsværk. Der er for tiden 99 særpræster, som fremover kun skal finansieres af fællesfonden. Uanset hvilke ønsker man måtte have, med hensyn til hvor mange penge der måtte være til rådighed, er det jo sådan, at udskrivningsgrundlagets størrelse fra landskirkeskatten, der finansierer fællesfondens midler, jo får betydning for, hvor mange penge der er til rådighed, idet det er sådan, at det er statens bidrag, som nu fastfryses på 40 pct. af de 1.892,8 årsværk.

Jeg skal sige, at Det Radikale Venstre kan støtte forslaget, og for mit eget vedkommende skal jeg tilføje, at dette forslag med denne fastlåsning af ydelsen til de faste stillinger, er udtryk for, at det er den lokale kirke med dens præst, dens prædiken, dens sang, dens musik og alt det, man lokalt i øvrigt beslutter sig for, der således sættes i centrum. Det er jo hverken, hvad man kunne kalde for mediekirken eller bispekirken.

For øvrigt skal jeg lige tilføje, at den sande kirke er usynlig. Grundtvig siger herom, at den er midt iblandt os, og han siger endda også engang imellem, at kirken er vidunderlig. Tak.

Kl. 14:28

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Så er det hr. Christian Langballe som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:28

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Man kan jo godt se lovforslaget som et udtryk for regeringens og politikernes almindelige uvilje eller manglende fornemmelse for folkekirken. I en tid, hvor alt for politikere drejer sig om nytteværdi og kulturrelativisme og vildt grasserende ligemageri, har folkekirken det selvsagt svært. Nyliberalistiske paroler om at lade falde, hvad ikke kan stå, blander sig med en relativistisk påstand om, at vi ikke kan tillade os at have en folkekirke, når der jo findes folk i Danmark, som tror på Allah, Buddha eller ingenting. Hertil kommer, at man selv ind i kirkelige kredse er begyndt at betragte folkekirken som en koncern, en statslig religionsanstalt, der skal forvaltes på samme måde som De Danske Statsbaner. Det er klart, at folkekirken set under denne åndløshedens mattede lup jo ikke er meget bevendt. Vi har også en kirkeminister, der siden sin tiltræden har betragtet sig selv som chef for folkekirken – en, vil jeg sige, lidt mærkelig forståelse af eget embede, så sandt som at minister betyder tjener.

Hvad angår folkekirken, vil jeg gerne sige noget principielt for nu at hæve debatten op over den åndløshedens sump, som den er endt i. Folkekirken er ud over at være et trossamfund jo også en af de institutioner, der binder os sammen i et folkeligt fællesskab. I en tid, hvor der sker en stærk individualisering og vi flyder rundt som øde øer, hvor normerne skrider på grund af en lige så udtalt relativisme, er folkekirken en af de institutioner, som vi kan være fælles om. Den er af afgørende betydning for den folkelige sammenhængskraft. Kristendommen er jo marven i vores kultur. Forfatteren Martin A. Hansen har formuleret det meget præcist, når han siger, at danmarkshistorien begynder og slutter med kristendommen. Folkekirken er et levende vidnesbyrd ikke blot om tro, men også om historie, kultur og selvforståelse, og det er afgørende, at Folketinget, politikerne, ministrene viser forståelse for dette forhold, for var folkekirken der ikke, ville det få negativ betydning for vores land og den folkelige sammenhængskraft.

Det bringer mig til at tale om lovforslaget. Man vil fastfryse antallet af almindelige præstestillinger, sognepræstestillinger, som i dag udgør 1.892,8 årsværk. Det er sådan med finansieringen, at 60 pct. af en stilling betales af fællesfonden, mens 40 pct. betales af staten. Statens betaling sker jo ikke kun på grund af en ændring i præstens indtjeningsmuligheder, den sker også, fordi civilregistreringen varetages af folkekirken. Forslaget om fastfrysning vil betyde, at hvis der skulle være et åbenlyst behov for flere præstestillinger, vil det ikke kunne lade sig gøre, ud over selvfølgelig hvis man opretter særpræstestillinger.

Når vi i Dansk Folkeparti alligevel ikke er helt afvisende over for forslaget og nok ender på et tja, er det, fordi vi mener, at der skal være orden i folkekirkens økonomi, og at budgettet skal være gennemskueligt. Jeg synes, der er god mening i at afskaffe den særlige kompensation, som er blevet givet til særpræstestillinger. Kompensationsordningen har givet anledning til en ugenomsigtighed i folkekirkens budget og også en mistanke om knopskydning, hvad angår nyansættelser. Man vil i øvrigt kunne pege på en lignende knopskydning inden for ansættelse af kirkepersonale inden for de sidste mange år, som har været mere udtalt og mere markant. Nok om det.

Vi er i Dansk Folkeparti som sagt tilbøjelige til at se lovforslaget som et udtryk for regeringens og politikernes almindelige uvilje mod

folkekirken. Når vi så alligevel ender på et tja, er det, fordi vi gerne vil sikre os, at lovforslaget ikke kommer til at betyde, at antallet af præstestillinger bliver reduceret. Foreløbig stemmer vi i Dansk Folkeparti altså hverken for eller imod og vil gerne have sikkerhed for, at antallet af præstestillinger ikke bliver reduceret. Jeg håber, vi kan få det belyst i udvalgsarbejdet, og også, at kirkeministeren kan garantere, at det er sådan. Så altså hverken et for eller et imod fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 14:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Den næste ordfører, jeg kan få øje på, er hr. Jørgen Arbo-Bæhr, der taler for Enhedslisten.

Kl. 14:34

(Ordfører)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Det her er jo en fantastisk debat. Når jeg hører hr. Christian Langballe, så spørger jeg mig selv, om jeg er en del af den danske kultur – ja eller nej? Men det kan han måske forklare for mig på et andet tidspunkt. Som udgangspunkt kan jeg sige, at det er mit princip, at lønninger til præster i folkekirken burde betales af medlemmerne af denne forening. Det vil sige, at forkyndelsen, som præsterne jo står for, skal betales over kirkeskatten, men det handler det her forslag ikke om. Forslaget betyder derfor ingenting i forhold til en større debat om folkekirkens fremtid.

Derfor siger Enhedslisten, at vi hverken vil stemme for eller imod dette forslag. Jeg tror, at det måske ikke kommer som nogen overraskelse, når jeg siger, at vi vil undlade at stemme.

Kl. 14:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg skal lige høre, om hr. Hans Vestager vil have en kort bemærkning?

Kl. 14:36

Hans Vestager (RV):

Jeg havde egentlig tænkt at komme med en kort bemærkning til hr. Christian Langballe, men nu har jeg fået at vide, at det jo egentlig også er til hr. Arbo-Bæhr.

Jeg vil da blot sige til hr. Christian Langballe, at jeg ikke opfatter det her forslag som noget, der har noget som helst med kirkefjendtlighed over for folkekirken at gøre, og folkekirken kan jo ikke sikres ved hjælp af penge uanset hvad, så det var såmænd blot den bemærkning, jeg ville komme med.

Kl. 14:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren og tak for den korte bemærkning. Så giver jeg ordet til den næste ordfører i rækken, og det er fru Mette Bock som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:37

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Tak for det. Dette forslag er desværre et forslag, som skaber mere rod i noget, der i forvejen er noget rod. For folkekirkens økonomi er noget rod, og det er næsten umuligt at gennemskue for både ganske almindelige medlemmer og ikkemedlemmer af folkekirken. Derfor vil vi i Liberal Alliance hverken sige ja eller nej til forslaget nu, for vi ser frem til drøftelsen i udvalget.

Hvis man skulle gøre det her rigtigt, så skulle man jo gå til roden og få ryddet op. Jeg har konsulteret flere meget dygtige kirkeøkonomer, som fortæller, at den værdi, som de 40 pct. af finansieringen af præstestillingerne i dag udgør, nogenlunde svarer til den værdi, som

det ville have, hvis staten begyndte at honorere folkekirken for de ydelser, som folkekirken i dag leverer, f.eks. fødselsregistrering, vedligeholdelse af kirkegårde osv. Så det vil sige, at det går lige op.

Når jeg synes, det er så vigtigt, at få de ting skilt ad, så er det bestemt ikke på grund af manglende veneration for folkekirken. For vi har en folkekirke, der netop er en folkekirke og ikke en statskirke. Men det, der sker i de her år, hvor vi har de meget vigtige diskussioner om folkekirkens fremtid, er, at det rod, der er omkring økonomien, kommer til at skygge for andre debatter, som er langt vigtigere. Bl.a. er det langt vigtigere at tale om det folkelige fællesskab, som folkekirken udgør, end at tale om kirkens sammenhængskraft, vil jeg sige til hr. Christian Langballe. Sammenhængskraft er noget, man initierer fra statens side. Folkelige fællesskaber er simpelt hen noget, som menighederne danner, og det er den afgørende forskel på en folkekirke og en statskirke.

Så lad os nu i dette Folketing for en gangs skyld prøve ikke bare lave lapperi på lapperi, men få skilt tingene ad og tydeliggjort dem, og dermed også i fremtiden være med til at værne om vores fælles folkekirke. Det, at man grundlæggende får kigget på, hvordan den her økonomi bliver skruet sammen, kunne jo også være noget, som ville være oplagt at lægge ind i det kommissionsarbejde, som kommer til at foregå nu. I princippet ville det være langt enklere for alle, hvis kirkeskatten finansierer de aktiviteter, der foregår i folkekirken, og her tænker jeg ikke på bevarelse af vores kulturarv. Så ville tingene være enkle og gennemskuelige, og det ville være folket selv, der finansierer det, der skal foregå i folkets kirke.

Kl. 14:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en, måske to, korte bemærkninger. Først fra fru Karen J. Klint.

Kl. 14:39

Karen J. Klint (S):

Jeg vil gerne kvittere for en rigtig dejlig ordførertale. Jeg vil også sige, at selv om vi vedtager det her i dag, er det ikke nogen hindring for, at vi også på anden måde kan følge op på regeringsgrundlaget, for det er jo vigtigt, at der kommer en bred folkelig debat som opfølgning på regeringsgrundlaget, og derfor skal vi heller ikke lave lappelovgivning i stor stil på vej ind til den debat. Den debat starter op den 16. april, og så får vi bagefter en proces, der ikke bare indrager folkekirkens medlemmer, men også mange andre.

Så det var mere for at kvittere for det, men også for lige at gøre opmærksom på, at det her lovforslag også stammer fra det sammenfurium, der er i dag, hvor man i 2007 sagde, at når kompensationen kom ned under et vist beløb, så skal man gøre op med den. Så vi er også fanget ind af nogle tidligere beslutninger, og derfor har vi lovforslaget, som det ser ud lige nu.

Kl. 14:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:40

Mette Bock (LA):

Det er jeg fuldstændig klar over, og jeg kender selvfølgelig også historien om præstegårdsjordene osv. Den er jeg helt med på. Men en gang imellem synes jeg også politisk man må sige: Nu rydder vi op, nu bliver det for kompliceret, for uigennemskueligt; lad os nu prøve at se, hvordan det her skal være, sådan at vi ikke kun fra politikeres eller teknokraters side kan gennemskue det, men sådan at befolkningen faktisk også kan se, hvordan tingene hænger sammen.

Kl. 14:40

Kl. 14:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Karen J. Klint.

Kl. 14:40

Karen J. Klint (S):

Endnu en gang er jeg meget enig i ordførerens tale. Det handler om, at vi skal fremtidssikre folkekirken for folkekirkens skyld og for medlemmernes skyld og ikke for at tilgodese os selv i nogle politiske udgangspunkter herinde. Det handler også om at gøre op med fortiden og få fremtiden skruet sammen på en værdig måde, både økonomisk og holdningsmæssigt. Den proces kommer vi til, men vi har altså bare lige nogle rester, som det er nødvendigt at tage stilling til, inden vi går i gang med den anden debat.

Kl. 14:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren. Nej. Så er det hr. Hans Vestager for en kort bemærkning.

Kl. 14:41

Hans Vestager (RV):

[Lyddudfald] ... menighedsrådene er da ganske klar over, hvordan økonomien hænger sammen, at hvis man skal øge mængden af service lokalt, må man udskrive noget mere kirkeskat. Det, der har været usikkerhed om som følge af den ordning, man hidtil har haft med skatteprovenuet, har jo været, hvordan det skulle finansieres fra centralt hold. Nu ved man, hvordan det skal finansieres, og det er disse præstestillinger, og ønsker man mere, må man putte flere penge i fællesfonden via en stigning af landskirkeskatten. Og det er en god diskussion. For øvrigt tror jeg, at man aldrig sådan kan fremtidssikre folkekirken. Det er så konservativ en udtalelse. Det er jo et dynamisk samfund, vi lever i, hvor der hele tiden sker forandringer, og det er jo det, der gør tilværelsen sjov, sådan at vi har noget at diskutere, som er fyldt af indhold.

Kl. 14:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:42

Mette Bock (LA):

Jeg er slet ikke i tvivl om, at ude i hr. Hans Vestagers menighedsråd har man styr på tingene, man kan se igennem det. Jeg er helt sikker på, at det er der helt styr på ude hos hr. Hans Vestager. Men jeg vil sige, at når jeg færdes i præstegårde og sognehuse og forsamlingshuse og diskuterer både med menigheder og med menighedsråd, er der en vældig, vældig stor forvirring omkring de her ting. Og det er oven i købet de mest engagerede medlemmer af folkekirken, som kommer der. Så jeg synes, vi skylder, ikke bare hinanden her politisk, men også i forhold til befolkningen, at vi får skilt tingene ad, ikke mindst når det faktisk forholder sig sådan, at selv om vi skiller det ad og altså siger, at det må være kirkeskatten, som finansierer præstelønnningerne, og til gengæld skal staten betale for de ydelser, som folkekirken leverer til civilsamfundet, går det nogenlunde økonomisk lige op. Så jeg kan simpelt hen ikke forstå hverken med mit hoved eller mit hjerte, at der skulle være noget, som forhindrer os i det.

Kl. 14:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Hans Vestager.

Hans Vestager (RV):

Jeg synes, at det er en alt for snæver betragtning, for jeg vil gerne være stolt af kirken i Ølgod eller Vor Frelsers Kirke og sige, at det har kirkeskatteyderne betalt, og skulle nogle andre have glæde af at se på Vor Frelsers Kirke, skønt de ikke har betalt til den sådan direkte, skal de have lov til at have det på den måde. Hvis der er nogle, der ikke ved noget, er det jo kun et spørgsmål om at informere. Præster er jo trods alt akademisk uddannet, og hvis de ikke kan fortælle om det, må de jo se at få det lært og komme på kursus. Det her er ikke – efter min mening – så særlig kompliceret. Men vi kan vi jo diskutere i udvalgsarbejdet, hvem af os, der forstår mest, og så er det jo et pædagogisk arbejde.

Kl. 14:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:43

Mette Bock (LA):

Jeg er slet ikke i tvivl om, at hr. Hans Vestager forstår det. Jeg synes, at det er væsentligt som princip, at man gør tingene så enkle, at man ikke behøver at have en akademisk uddannelse for at forstå dem. Som sagt mener jeg sådan set, at det lægger sten i vejen for, at vi får en diskussion om det egentlige, nemlig vores fælles folkekirke – det, at vi har disse anstødssten, i forhold til at økonomien er blandet sammen. Så jeg tror sådan set, at vi i fællesskab kan se frem til den formentlig meget, meget højt begavede diskussion på meget højt niveau, som vil foregå i udvalget herefter.

Kl. 14:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Langballe for en kort bemærkning.

Kl. 14:44

Christian Langballe (DF):

Altså, jeg vil sige, at jeg ikke er enig i, at forholdet med, at staten betaler 40 pct., og fællesfonden så betaler 60 pct. af præstens stilling, giver anledning til komplikationer. Det, der giver anledning til komplikationer ude i sognene, er selvfølgelig de budgetter og de regnskaber, der skal laves, og som man bruger utrolig meget tid på.

Men det var nu også en anden bemærkning, som kom, for jeg tror, at ordføreren misforstod, hvad jeg sagde. Det var i hvert fald ikke, hvad jeg sagde. Altså, med den folkelige sammenhængskraft mener jeg, at folkekirken så at sige har to spor. På den ene side er den et trossamfund, og på den anden side er den et vidnesbyrd om vores kultur og vores historie, og på den måde er den jo selvfølgelig også med til at binde os sammen i et folkeligt fællesskab. Så det er ikke sådan et kirkefællesskab. Jeg tror, ordføreren misforstod, hvad jeg sagde, men det var i hvert fald, hvad jeg mente.

Kl. 14:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:45

Mette Bock (LA):

Jeg beklager selvfølgelig meget, hvis ikke jeg har hørt ordentligt efter, eller hvis jeg har misforstået noget, det var ikke min hensigt med det. Jeg er helt enig i, at folkekirken har de to spor, men jeg tror så også, at vi kan være enige om, at hvis folkekirken skal være levende, skal den bæres af medlemmerne. Det er ikke al mulig andet lim og mærkelige ting, som vi gør for at holde tingene oppe, der giver en levende folkekirke. Det er medlemmernes engagement, og medlem-

mernes engagement forudsætter, at de kan forstå, hvordan tingene hænger sammen.

Kl. 14:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Langballe.

Kl. 14:46

Christian Langballe (DF):

Ja, men lige præcis det her lovforslag synes jeg måske ikke lige er et udgangspunkt for en lang diskussion om forståeligheden i folkekirken. Altså, jeg vil mene, at det, som selvfølgelig bærer folkekirken oppe, jo er det kristne budskab – det giver sig selv – at der er en menighed, der får forkyndt evangeliet, og at det er det, man samles om. Det er jo det, der så at sige er kirkens opgave. I hvert fald mener jeg ikke, at det her lovforslag er så svært. Men lad os tage diskussionen i udvalget.

Kl. 14:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:46

Mette Bock (LA):

Jeg ser frem til diskussionen i udvalget.

Kl. 14:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til hr. Brian Mikkelsen fra De Konservative.

Kl. 14:47

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Da den konservative kirkeordfører, hr. Per Stig Møller, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende:

Forslaget her er fremkommet, fordi regeringen har taget penge fra folkekirken. I modsætning til tidligere får folkekirken ikke længere kompensation for anden lovgivnings påvirkning af kirkeskatten. Den blomst vokser bestemt ikke i en konservativ have. Det fører nemlig til, at folkekirken nu kan få lov til at forhøje kirkeskatten med 18,4 mio. kr. eller undgå denne forhøjelse, ved at folkekirkens fællesfond helt overtager betalingen af de 99 særpræstestillinger, som staten ellers har betalt 40 pct. af. Vi er imod skatteforhøjelser og derfor også imod, at kirkeskatten skal forhøjes. Tværtimod appellerede vi fra Kirkeministeriet til, at folkekirken holdt kirkeskatten i ro. Vi kan jo konstatere, at stadig flere melder sig ud af folkekirken og i stigende grad gør det med henvisning til, at de vil spare kirkeskatten. Men vi skal ikke svække folkekirken, den er central for vores fortsatte kulturelle og religiøse basis i kristendommen, og vi vil ikke svække kristendommens position i Danmark.

I bemærkningerne til lovforslaget skriver kirkeministeren, at om det nu bliver det ene eller det andet, en skatteforhøjelse eller en ændring af fællesfondens betalingsforpligtelse, vil »blive afklaret i samspil med de folkekirkelige repræsentanter i budgetfølgegruppen vedrørende fællesfonden.«

Men sådan mener vi ikke man kan behandle Folketinget. Vi må vide, om det bliver det ene eller det andet. Ved at sige ja til det uklare forslag vil vi altså risikere at sige ja til den skatteforhøjelse, vi er imod, og det vil vi ikke gøre.

Vi har bemærket, at høringsvarene fra folkekirkens repræsentanter tilslutter sig, at fællesfonden kan finansiere særpræstestillingerne, at folkekirken herefter forventer selv at fordele stillingerne, og at der herefter ikke kan være et loft over antallet af særpræstestillinger,

selv om Landsforeningen af Menighedsråd i lyset af den økonomiske situation ønsker at fastholde antallet på 99.

Alt dette kan vi godt tilslutte os. Men folkekirken gør kun dette, fordi den betragter skatteforhøjelsen som uønskværdig og derfor selv må betale for at undgå en sådan. Imidlertid er det jo ifølge bemærkningerne som nævnt slet ikke afgjort, om det skal ske på den måde, eller om folkekirken bare kan sætte kirkeskatten op igen. På grund af denne usikkerhed er vi sindet at stemme imod lovforslaget.

Kl. 14:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra fru Karen J. Klint.

Kl. 14:49

Karen J. Klint (S):

Det er lidt uretfærdigt at stille et spørgsmål til en afløser, men da det nu er så kompetent en afløser, vil jeg tillade mig at gøre det alligevel. Ellers må jeg jo gentage det i udvalgsarbejdet.

Jeg lytter mig til, at der bliver talt om en skatteforhøjelse. Men vi er vel enige om, at kirkeskatten aldrig har været omfattet af den tidligere regerings skattestop. Det var i hvert fald den afklaring, der kom, da vi helt tilbage i Tove Fergos tid drøftede økonomiloven: at skattestoppet vedrører den skat, vi har som almindelig skat, hvorimod det, der hedder kirkeskat, er et medlemsbidrag. Så der bliver kun lagt loft over den del af medlemsbidraget, som bliver tilbageholdt som landskirkeskat.

Det kan være, at jeg skal vente til udvalgsarbejdet med at spørge den konservative ordfører: Hvad er det for et skatteproblem, der ligger i det her, set med konservative øjne?

Kl. 14:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:50

Brian Mikkelsen (KF):

Der ligger det skatteproblem, at medlemmer af folkekirken kommer til måske at betale mere i kirkeskat. Det vil få den konsekvens, at flere vil overveje, om de vil være medlem af folkekirken. For nogle er det et økonomisk spørgsmål, om man vil være medlem af folkekirken eller ej. Så derfor er det også set fra De Konservatives side et formål i sig selv, at det ikke bliver så dyrt at være medlem af folkekirken.

Kl. 14:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Karen J. Klint.

Kl. 14:50

Karen J. Klint (S):

Jamen vi kan sådan set godt blive enige om, at det skal være medlemmerne, der også sætter beløbet for, hvad man vil give i medlemsbidrag. Men det ændrer jo ikke på, at kirkeskatten hedder kirkeskat, fordi vi så opkræver medlemsbidraget over skattebilletten, og ikke er en traditionel skat.

Men selvfølgelig skal tingene hænge sammen, og det er sådan set også derfor, at det er med i regeringsgrundlaget, at vi gerne vil se på den kirkelige ordning, herunder i hvilken udstrækning lægmedlemmer, altså dem, der betaler folkekirken, i højere grad skal have indflydelse på prioriteringen af de penge, der bruges i folkekirken. Så jeg har lyttet mig til svaret.

Kl. 14:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:51

Brian Mikkelsen (KF):

Ja, for sådan som vi ser det, kan konklusionen jo summa summarum være, at medlemmer af folkekirken kan komme til at betale 18,4 mio. kr. i ekstra skat for at være medlem af folkekirken. Det synes vi er uheldigt. Folkekirken er basis for kristendommen, og vi vil godt have den udbredt til så mange som overhovedet muligt, så derfor vil vi godt holde omkostningerne i ro.

Kl. 14:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere ordførere, der har bedt om ordet, idet fru Pernille Vigsø Bagge har meddelt, at Socialistisk Folkeparti støtter forslaget.

Så giver jeg ordet til ministeren for ligestilling og kirke.

Kl. 14:52

Ministeren for ligestilling og kirke (Manu Sareen):

Tak for det. Og tak for en god debat.

Som vi har hørt, er lovforslaget en konsekvens af regeringens ændringsforslag til finanslovsforslaget for 2012, hvoraf det fremgår, at regeringen afskaffer kompensationen for anden lovgivnings provenuvirkning på kirkeskatten med virkning fra 2013. Og jeg kan jo kun give fru Mette Bock fuldstændig ret i, at forslaget er kompliceret; jeg ved ikke, om det er noget rod, men det er kompliceret, og der er en masse løse ender, men som fru Karen Klint meget rigtigt sagde, er arbejdet med at kigge på folkekirkens økonomi og for at bruge ordførerens eget ordvalg at rydde op i den, jo et arbejde, som vi skal i gang med her fra april måned, og der håber jeg selvfølgelig, ordføreren vil være med til at komme med en masse gode forslag. Det er allerede sket fra den her talerstol og også ved tidligere møder. Så jeg er fuldstændig på linje. Det er rigtig fint.

Kompensationens afskaffelse betyder, at folkekirken fra 2013 selv skal dække de beløb til præstelønninger, som fra og med 2007 har været dækket af en del af kompensationen, og som siden 2007 har været modsvaret af en sænkning af landskirkeskatten, som hr. Flemming Damgaard Larsen var inde på. Og hr. Flemming Damgaard Larsen var også inde på, at man ved afskaffelse af kompensationen tydeliggør det, som staten betaler til folkekirken, og som konsekvens deraf selvfølgelig også, hvad skatteyderne er med til at betale, uanset om de er medlem af folkekirken eller ej.

Kompensationsændringen har bl.a. været med til, som nogle også har været inde på, at finansiere de 99 særpræstestillinger. Og jeg vil sige til hr. Christian Langballe, at det selvfølgelig ikke tilstræbes at reducere, for man har jo låst sig fast på de ca. 1.900 præstestillinger allerede.

Så er der et andet punkt, som stort set alle har været inde på, og det er finansieringen af de 99 særpræstestillinger, og der er der i høringssvarene opbakning til – og det er da også blevet sagt herfra – at det vil blive afklaret i et samspil med de folkekirkelige repræsentanter i budgetfølgegruppen.

Kl. 14:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kirkeudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 100:**Forslag til lov om ændring af lov om detailsalg fra butikker m.v. (Dispensationsmulighed ved ganske særlige lejligheder).**

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 29.02.2012).

Kl. 14:54

Forhandling**Første næstformand (Bertel Haarder):**

Forhandlingen er åbnet. Jeg giver ordet til den første ordfører, fru Anne-Mette Winther Christiansen.

Kl. 14:55

(Ordfører)

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Tak for det. Dette lovforslag har jo til formål at sikre den nødvendige fleksibilitet i lovgivningen om detailsalg fra butikker på helligdage. Det har jo vist sig, at der er et behov, og det behov opstår bl.a. i årets Giro d'Italia. Her giver den nuværende lovgivning altså ikke mulighed for byerne Herning og eventuelt Holstebro til at holde åbent på Store Bededag, hvor alle holdene i dette etapeløb ellers bliver præsenteret. Derved risikerer man jo altså at gå glip af en markant øget omsætning i byen, netop når der er så mange folk i byen, som det vil være tilfældet under Giro d'Italia.

Lovforslaget giver altså en mulighed for, nu hvor det er penslet helt ud i detaljer, en bestemmelse om, at lukketiden kan fraviges ved helt specielle omstændigheder. Der skal være tale om meget omfattende enkeltarrangementer, står der, og det er også tænkt som officielle arrangementer. Det er i hvert fald noget, som Venstre gerne vil bakke op om. Vi ser gerne, at vi sådan set havde været endnu mere fleksible i lukkeloven, så derfor er det et godt skridt på vejen. Vi mener helt klart også, at vi er nødt til at agere lidt friskt, så vi i hvert fald er på plads, inden denne store begivenhed løber af stabelen.

Kl. 14:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til den næste ordfører, hr. Mogens Jensen for Socialdemokraterne.

Kl. 14:56

(Ordfører)

Mogens Jensen (S):

Vi kender det jo godt alle sammen, den her fantastiske fornemmelse af en by, uanset om den er stor eller lille, der summer af stemning og mylder og liv og fest. Jeg tror også, der er mange af os, der har oplevet det modsatte, når man vandrer hvileløst op og ned ad en dansk hovedgade på en fridag og leder efter lidt leben for kun at blive mødt af tilknappe og lukkede facader. Det er ikke, fordi der ikke også skal være fred og ro en gang imellem, det tror jeg vi alle sammen har godt af, også de butiksansatte. Men det her lovforslag, vi behandler i dag, skal jo sikre, at vi ikke kommer til at stå med en stendød by, hvis en international begivenhed rammer lille Danmark. Der skal være plads til den her ekstra portion leben i de danske byer, hvis en af de få resterende lukkedage, som vi har tilbage, skulle falde sammen med en stor begivenhed, som det jo bl.a. kommer til at ske her til foråret med Giro d'Italia i Herning.

Så vi imødekommer med lovforslaget her, at en by ved helt ekstraordinære og enkeltstående lejligheder kan få lov til at holde butikker åbne på helligdage. Det er jo til glæde og gavn for bylivet, til glæde og gavn for de besøgende og også for de erhvervsdrivende. Vi har jo oplevet det før, nemlig her for nylig ved VM i cykling. Som sagt kommer vi til at opleve det igen her med Giro d'Italia og forhå-

bentlig også ved en lang række andre begivenheder, hvis det lykkes yderligere at realisere Danmarks strategi om at tiltrække store internationale begivenheder til vores land.

Man kan stille sig selv spørgsmålet, om den her bestemmelse ofte vil blive anvendt. Ja, forhåbentlig, hvis strategien lykkes. Men jo ikke så meget, at det gør noget. Vi arbejder på at tiltrække store begivenheder, det skal vi fortsat gøre, og der er det helt centralt for os, at dispensation kun kan gives ved de her helt ekstraordinære og enestående lejligheder. Det synes jeg også vi skylder de butiksansatte, som jo også bliver omfattet af det her forslag.

Men vi støtter fuldt og helt fra Socialdemokraternes side lovforslaget.

Kl. 14:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så giver jeg ordet til ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 14:59

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Som nævnt af de foregående ordførere går det her forslag ud på at indføre en dispensationsmulighed i lukkeloven, så man ved omfattende enkeltarrangementer af helt særlig karakter kan få tilladelse til at foretage detailsalg på en helligdag. Det er en ændring, som vi i Dansk Folkeparti kan støtte fuldt ud.

Behovet for den her ændring kom, efter at det blev offentliggjort, at det er lykkedes Herning og Horsens at få Giro d'Italia til at starte i Danmark i år. Dette kæmpe arrangement ville støde sammen med Store Bededag, hvor alle butikker skal holde lukket. At vi fra dansk side har mulighed for at tiltrække så store sportsarrangementer skal vi kun være rigtig glade for og stolte over i Danmark. Et så stort arrangement i Danmark vil helt sikkert skabe fest, farve og glade dage. Det vil strømme til med turister og i det hele taget give en masse positiv interesse for Danmark. Skal alle de turister så mødes med lukkede butikker? Det skal de selvfølgelig ikke. Vi har nogle super professionelle eventarrangører i Herning og Horsens, som har formået at trække Giro d'Italia her til landet, og så skal det ikke være lukkeloven, der stikker en kæp i hjulet for, at vi får det maksimale ud af det kæmpe arrangement.

Derfor kan vi i Dansk Folkeparti stemme for den her lovændring, som blot skaber lidt mere fleksibilitet i lukkeloven. Det vil uden tvivl give mulighed for at skabe noget lokal vækst og mulighed for at høste frugterne af det store arbejde, der er blevet gjort for at trække det her store arrangement til landet.

Kl. 15:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for Dansk Folkeparti. Så er det ordføreren for Det Radikale Venstre, hr. Rasmus Helveg Petersen.

Kl. 15:01

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Jeg skal på vegne af vores ordfører, hr. Andreas Steenberg, der er forhindret af et møde, tilslutte mig det, som de øvrige talere har sagt. Det Radikale Venstre er vældig glade for den her mulighed for at få lavet en dispensation i lukkeloven. Vi er også vældig glade for, at Giro d'Italia kommer til Herning. Vi vil selvfølgelig gerne give mulighed for, at det alt sammen skal være festligt og fornøjeligt.

Jeg synes, at sagen udmærket beviser, at der ikke findes en lov, der ikke på et eller andet tidspunkt bliver udfordret af virkeligheden. Således også lukkeloven. Vi vil selvfølgelig gerne have en dispensationsmulighed, så vi ved ganske særlige lejligheder – og vi lægger

vægt på, at det er ved ganske særlige lejligheder – kan dispensere fra en i øvrigt fornuftig lov. Så vi tilslutter os lovforslaget. Tak.

Kl. 15:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så er det ordføreren for Socialistisk Folkeparti, fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 15:02

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Fra SF's side er vi også meget tilfredse med, at der bliver set på det her med lukkeloven. Det skal ses i sammenhæng med det, som der i øjeblikket bliver arbejdet med i forbindelse med lukkeloven i det hele taget, og derfor har vi sådan set indtaget den holdning, at vi vil se det under et – altså både se på, om den her mulighed for dispensation er en hensigtsmæssig måde at gøre det på, og om vi i øvrigt sikrer, at det er den her måde, vi giver lokalområder, havnerelaterede områder og mindre byer den bedste vækst.

Når vi som turister eller rejsende besøger byer rundtomkring i verden, kan vi alle sammen godt lide at komme til åbne butiksdøre og til nogle levende miljøer, og vi bliver skuffede, hvis det modsatte viser sig at være tilfældet. Måske befinder man sig kun i den pågældende by kort tid, måske kun 1 dag, og så vil man gerne have mulighed for at kunne købe de varer, som man forelsker sig i. På en gang vil rejseoplevelsen kunne huskes for den stemning, der var, og for den imødekommenhed og åbenhed, som man blev mødt af.

På samme måde vil man, hvis man er butiksejer, ærgre sig gul og grøn over, at døren til butikken skal være lukket, netop når der kommer folk til byen og man har mulighed for at skabe noget omsætning. Vi skal undgå situationer, hvor turister og erhvervsdrivende går glip af henholdsvis gode oplevelser og indtjening. Vi skal byde turister velkommen, når de gæster Danmark, og når vi inviterer dem, skal vi sikre, at de mødes af åbne butikker, også selv om det er helligdag.

Netop derfor er det et vigtigt lovforslag, vi behandler i dag. Men ud over at varetage interesser for detailhandelen skal vi også sørge for at varetage de interesser, som de ansatte har, i forbindelse med at de skal kunne passe deres arbejde. Det er derfor spørgsmålet, om det lovforslag, vi behandler her, gavner både de ansatte og detailhandlerne og så de turister, der kommer. I SF har vi har fået nogle henvendelser. Jeg kommer jo selv fra en kystby, nemlig Kerteminde, og jeg kan gøre opmærksom på, at med den nye lukkelov har det vist sig, at det måske bliver svært for dem at kunne holde åbent til årlige begivenheder som Sail Extreme eller store håndboldstævner osv., som ofte ligger på helligdage netop for at tiltrække så mange delta-gere som overhovedet muligt. Derfor vil vi ud fra det, som vi har fået tilsendt, stille en række spørgsmål, som vi har brug for at få svar på. Dem vil vi få formuleret og lade indgå i det videre udvalgsarbejde.

Jeg er glad for, at kommunalbestyrelserne lokalt bliver inddraget i ansøgningsprocessen. Vi skal også bare være opmærksom på, at det her ikke kommer til at betyde yderligere bureaukrati, sådan at kommunalbestyrelser løbende skal tage stilling til noget, som Erhvervsstyrelsen så skal tage stilling til, sådan at vi på den måde risikerer at lægge hindringer i vejen for den udvikling, vi jo rent faktisk har behov for også kan ske lokalt.

Som sagt kan dispensation i den form, den nu foreligger, kun komme på tale ved ganske særlige lejligheder, og derfor vil det også lægge hindringer i vejen for den udvikling, som kunne ske og være til gavn ude i områderne. Vi er positive over for den her del af lovforslaget forstået på den måde, at vi ønsker, at landdistrikter, vandkantsområder, eller hvad vi nu skal kalde det, bliver tilgodeset mest muligt, men vi har også spørgsmål, som vi for nuværende mangler svar på, og dem vil vi lade overgå til det videre udvalgsarbejde.

Men som sagt er vi positive. Vi tager lukkeloven op, og vi ønsker at lytte til de erfaringer, der er, og stille spørgsmål. Så vi stiller spørgsmål i det videre udvalgsarbejde.

Kl. 15:09

Kl. 15:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Den næste tilstedeværende ordfører er hr. Ole Birk Olesen, der taler for Liberal Alliance.

Kl. 15:06

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

I Liberal Alliance er vi jo imod, at vi overhovedet har en lukkelov i Danmark, så derfor er det ikke svært for os at stemme for, at den lukkelov, vi har, skal man kunne dispensere fra ude i kommunerne. Vi er sådan set bare kede af, at det forslag, vi behandler i dag, ikke handler om en fuldstændig afskaffelse af lukkeloven.

SF's ordfører talte fint om nogle af de tåbeligheder, som man møder ude lokalt, når man skal håndtere, at der er en lukkelov. I stedet for at vi fastholder lukkeloven og så giver dispensation en gang mellem, kunne vi jo lige så godt bare afskaffe den. Det er svært for almindelige, snusfornuftige mennesker at se, hvorfor det skal være forbudt for butiksejere, der gerne vil holde åbent, og for kunder, der gerne vil købe ind, at mødes om det til gavn for begge parter. Hvem er det, det kommer til gavn, at vi forbyder de to parter at møde hinanden i en fælles handel? Det er ikke lige til at få øje på.

Så derfor håber vi sådan set bare, at den her dispensationsmulighed, som giver adgang til ved særlige lejligheder at holde åbent, selv om lukkeloven foreskriver, at der skal være lukket, vil blive elastisk formuleret, sådan at man ude i kommunerne i stadig højere grad kan udvande lukkeloven og presse lukkeloven ud, hvor den hører til, nemlig i ingenmandsland.

Vi stemmer for forslaget.

Kl. 15:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til hr. Frank Aaen, der taler for Enhedslisten.

Kl. 15:08

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten har gennem årene været imod de liberaliseringer, der er gennemført af lukkeloven, ud fra mestendels to principper. Det ene er, at det er uheldigt for de ansatte, som får meget dårligere arbejdstider, end de havde forvejen. Det andet er, at vi har set, at det er uheldigt for butiksstrukturen, fordi det jo typisk kun er de butikker, der ligger i centre og andre steder, som har mulighed for at kunne udnytte de lange åbningstider og ligesom kan udfylde åbningstiderne, i modsætning til, skal vi sige en familieejet butik, hvor der er en eller to ansatte, og som ikke har mulighed for at udnytte hele den åbningstid, som loven giver mulighed for. Det har været med til at fremme butiksdød og fremme centralisering i centre.

Det har vi været imod, det er vi stadig væk, og derfor er vi imod alle liberaliseringer af lukkeloven. Vi indrømmer, at det her i den forbindelse er en meget, meget lille ting i forhold til, hvad der er sket, men det ændrer ikke ved, at vi er imod.

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Den sidste ordfører er hr. Brian Mikkelsen, der taler for De Konservative.

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Det er et aldeles glimrende forslag, ministeren er kommet med. Det er en stor dag, når Giro'en kommer til Danmark, i henholdsvis Herning og Horsens. Der kommer mange udlændinge til Danmark, der kommer en enorm eksponering af Danmark, og den fleksibilitet, som lovforslaget her lægger op til, som jo også foregriber den liberalisering af lukkeloven, som vi bredt har vedtaget i Folketinget, synes Det Konservative Folkeparti er meget fornuftig. Så vi bakker helt op om forslaget.

Kl. 15:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det til sidst erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 15:10

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Jeg takker for de positive tilkendegivelser om lovforslaget og skal gøre opmærksom på, at det centrale i lovforslaget jo er, at vi genindfører den dispensationsmulighed, der var i lukkeloven frem til den seneste revision, sådan at der gives mulighed for, at der ved særlige lejligheder kan holdes åbent.

Den aktuelle anledning til, at det ligesom blev påtrængende at diskutere det igen, er opstarten af Giro d'Italia, og jeg vil godt lige supplere den socialdemokratiske ordfører, som håbede, at det vil ske noget oftere. Jeg tror, at vi har et fælles ønske om, at Danmark kan få et så godt et brand som arrangør af store internationale begivenheder, at det ikke er en enkeltstående begivenhed, men at vi netop får et så godt brand i Danmark, at det bliver interessant for arrangører af store begivenheder at afholde deres arrangementer her i landet.

Ordføreren for SF havde en række spørgsmål, som vedrører en tidligere havnedispensationsbestemmelse. Jeg synes da bestemt, at man må se på i udvalget, om det kan være relevant. Men selve lovforslaget her handler i udgangspunktet om dispensation ved store internationale begivenheder, så må vi jo se på, hvad der kommer frem under udvalgsbehandlingen.

Jeg takker for tilkendegivelserne og støtten til forslaget.

Kl. 15:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er et par korte bemærkninger. Det er først fra fru Anne-Mette Winther Christiansen.

Kl. 15:11

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Jeg vil gerne have, at vi kan få uddybet – det kan selvfølgelig også klares som et udvalsspørgsmål – det der med ganske særlige lejligheder. Når man er valgt lokalt et sted, betragter man jo også nogle af de aktiviteter, der foregår der, som særlige lejligheder. Der er det også sådan, at man kan have en festival hen over en weekend eller en helligdagsperiode. Er det så der, hvor det bliver sagt: O.k. kære Danmark, nu er muligheden der for at søge dispensation?

Kl. 15:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ministeren.

Kl. 15:12

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Lige nøjagtig fortolkningen af, hvad særlige begivenheder er, er jo sådan noget, der kan være meget elastisk i. For ligesom dels at respektere, at lukkeloven beror på et bredt forankret forlig i Folketinget, dels respektere det, at der har været nedsat et detailhandelsforum, som har forsøgt at afveje synspunkterne for og imod, har vi

valgt at fremsætte et lovforslag, som meget tekstnært – tror jeg at det hedder – følger den dispensationsmulighed, der var der tidligere. Det vil sige, at en kommunalbestyrelse kan indsende en ansøgning til Erhvervsstyrelsen, som så vurderer den. Så er der gjort opmærksom på, at en borgmesters 60-års-fødselsdag ikke er en særlig anledning, men det er Giro d'Italia. Jeg vil sige det på den måde, at det, der er afgørende for mig som minister, er, at vi respekterer det forlig, der ligger, og hvis man under udvalgsbehandlingen kan se på andre relevante spørgsmål, er jeg åben over for det.

Kl. 15:13

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Anne-Mette Winther Christiansen.

Kl. 15:13

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Så vil jeg lige spørge, når vi nu har den her lillebitte ordveksling: Har vi så også mulighed for at være lidt mere friske i at give de svar tilbage, så man kan påregne, at man så har den dispensation hjemme i tide?

Kl. 15:13

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:13

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Jamen som udgangspunkt mener jeg sådan set at lovforslaget rimelig klart beskriver, i hvilke situationer der kan gives dispensation. Det er klart, at der altid vil være fortolkninger, og som der er lagt an til, er det Erhvervsstyrelsen, der skal tage stilling det, og det tror jeg sådan set er klogt. Jeg tror, det er klogt, at det ikke kommer ind på ministerens bord, for så ender det med, at hver dispensation skal i samråd. Så alene det tror jeg er meget klogt.

Altså, jeg forsøger bare at tilkendegive her fra talerstolen, at vi har fulgt dispensationsreglerne fra den tidligere lukkelov relativt tekstnært, men der er kommet en række spørgsmål her under førstebehandlingen, og dem synes jeg man skal se på under udvalgsbehandlingen i respekt for, at der er et bredt forlig. Og kan man se på det i fællesskab, er jeg også åben over for det.

Kl. 15:14

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Dennis Flydtkjær for en kort bemærkning.

Kl. 15:14

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg har et spørgsmål i forhold til afgrænsningen, altså hvornår man kan søge en tilladelse, for Giro d'Italia er jo et arrangement, som går igennem mange forskellige kommuner. Det er Horsens og Herning, der er værtsbyer, og de kører f.eks. igennem Ringkøbing-Skjern Kommune, Holstebro Kommune og Lemvig Kommune. Kan sådan nogle kommuner også søge tilladelse under sådan et arrangement? For mange af turisterne vil jo også bo i de kommuner og følge arrangementet rundt på ruten. Så det er bare for at få afgrænset det, så vi ved, hvordan de vil komme til at ligge. Er det kun Herning, der kan søge afgrænsning, eller er det også de steder, som ruten vil gå igennem? Hvad med Strøgcetret i Ikast, for mange af turisterne vil måske bo i Ikast. Vi forventer jo forhåbentlig, at der kommer så mange turister, at de ikke kan bo i Herning alene, og at det faktisk er hele området, der kommer til at få gavn af det her.

Så spørgsmålet til ministeren er bare, om han kan svare nu eller i hvert fald i udvalgsarbejdet på, om de andre kommuner også kan søge tilladelse i forhold til det her arrangement.

Kl. 15:15

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 15:15

Erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn):

Jeg vil sige, at som udgangspunkt er jeg glad for, at det er formuleret sådan i lovforslaget, at det ikke er ministeren, men Erhvervsstyrelsen, der skal tage stilling til det, for det er jo selvfølgelig et fortolkningsspørgsmål. Men jeg synes, man skal tage det under udvalgsbehandlingen, hvis man enten skal have præciseret dispensationsmulighederne eller gøre dem lidt mere fleksible. Men man kan sige, at udgangspunktet er, at det er relativt tekstnært, og det vil sige, at som udgangspunkt er det der, hvor arrangementet finder sted. Og hvis man tager Giro d'Italia som udgangspunkt, er det, som jeg er blevet informeret, i Herning og Horsens, det starter den fredag, hvor der er traditionel helligdagslukning.

Kl. 15:15

Første næstformand (Bertel Haarder):
Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 96:

Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Christianiaområdet. (Ændring af revisionsbestemmelser).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard).
(Fremsættelse 29.02.2012).

Kl. 15:16

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet. Jeg giver ordet til ordføreren for Venstre, hr. Thomas Danielsen.

Kl. 15:16

(Ordfører)

Thomas Danielsen (V):

Venstre støtter lovforslag nr. L 96. Forslaget er en ændring af en revisionsbestemmelse, der stammer tilbage fra christianialoven fra 2004. I 2004 blev christianialoven vedtaget af et bredt flertal af partierne i Folketinget, og formålet var, at Christiania fremover ikke skulle omfattes af en særlov, men af landets almindelige love og regler. Derudover ville man sikre, at området blev udviklet til gavn og glæde for alle københavnere og øvrige borgere.

Der var i christianialoven indsat en bestemmelse med henblik på revision af loven senest i folketingsåret 2010-11. På det tidspunkt havde man en forventning om, at formålet med loven ville være udtømt, og at revisionen derfor ville bestå i en ophævelse af loven. I juni 2011 indgik staten en aftale med Christiania om implementering af christianialoven. Aftalen skulle være gennemført den 1. juli 2012.

Som følge af at aftalen først bliver gennemført den 1. juli 2012, er det logisk, at revisionen udskydes til næste år, hvor implementeringen har fundet sted. Og på det tidspunkt vil der naturligvis være grundlag for en mere omfattende revision og en eventuel ophævelse af christianialoven.

Kl. 15:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Mette Reissmann for Socialdemokraterne.

Kl. 15:18

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

Dette lovforslag er af teknisk karakter. Helt konkret skal vi ændre revisionsbestemmelsen fra sidste folketingssamling, hvor et stort flertal vedtog at udskyde revisionen af christianialoven. Og når vi nu står her igen og skal stemme om endnu en udskydelse, er det på en positiv baggrund, for nu foreligger der en aftale mellem Christiania og staten, der går ud på, at Fonden Fristaden Christiania skal købe området til glæde og gavn for alle, der måtte ønske at benytte sig af det.

Christiania har eksisteret i mere end 40 år, og det er en helt unik konstruktion. Socialdemokraterne går ind for at bevare området som det eksperimentelle fristed, det hele tiden har fungeret som. Derfor er Socialdemokraterne også glade for, at der nu er stiftet en fond, der skal varetage den fremtidige genopretning, drift og vedligehold af bygninger, grønne områder, forsyning, stier og veje. Det ser vi som en rigtig god løsning i forhold til at sikre Christianias fortsatte eksistens.

Aftalen mellem staten og fonden skal være gennemført i Folketingets sommerferie, konkret den 1. juli i år, og først når denne aftale er på plads, ved vi helt konkret, hvordan den nye ordning, hvor Fonden Fristaden Christiania overtager ansvaret for området, kommer til at se ud. Det giver derfor ikke mening at lave en ny christianialov nu, når der om ganske kort tid foreligger en aftale, der skal danne rammen om Christianias fremtidige virke.

Socialdemokraternes ser frem til den endelige aftale og støtter i mellemtiden forslaget om at udskyde revisionen af loven til næste folketingsår.

Kl. 15:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:19

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Dansk Folkeparti støtter vedtagelsen af dette lovforslag, da det ikke giver nogen mening at revidere christianialoven i denne folketingssamling, nu, hvor loven end ikke er endeligt implementeret. Det bliver den senest den 1. juli i år, og det vil derfor være naturligt at vente med en revision til næste samling. Dansk Folkeparti bakker op om intentionerne med christianialoven fra 2004. Denne lov skabte ordnede forhold for Christiania og gjorde op med den lovløshed, som havde hersket siden Christianias etablering i 1970'erne. Med loven fra 2004 blev det slået fast, at der som noget naturligt skulle gælde de samme regler på Christiania, som gælder i resten af Danmark. Der blev dermed gjort op med den såkaldte kollektive brugsret til området samt andre afvigelser i forhold til en almindelig indretning af samfundet.

Det er Dansk Folkepartis ønske, at Christiania integreres i det omgivende samfund, sådan at der sikres en fri og lige adgang til at

bosætte sig på Christiania, samt at huslejer og andre boligudgifter på Christiania modsvarer det, der betales andre steder i Danmark.

Vi ønsker ligeledes, at indsatsen for at fjerne narkotikahandel og anden kriminalitet fra Christiania fortsat skal prioriteres højt af politiet. Som sagt støtter Dansk Folkeparti forslaget.

Kl. 15:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Jeg giver straks ordet til den næste, som er hr. Rasmus Helveg Petersen fra Det Radikale Venstre.

Kl. 15:21

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

I lighed med, hvad de tidligere ordførere har sagt, vil jeg sige, at Det Radikale Venstre også støtter den foreslåede ændring af loven om Christiania. Det er jo, som det fremgår, noget, der overvejende er en ændring af teknisk karakter, idet vi udskyder den egentlige behandling af loven indtil næste år. Vi støtter selvfølgelig også den aftale, der er indgået med Christiania, som vi glæder os til at se implementeret i en lov i det kommende år. Men indtil videre vil jeg sige, at det her ikke er noget, vi har nogen problemer med.

Kl. 15:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Den næste er fru Meta Fuglsang fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 15:22

(Ordfører)

Meta Fuglsang (SF):

Den lov, der er til debat her, har jo et ganske enkelt indhold, nemlig en udsættelse af en revision af loven om Christiania. Grunden til, at dette lovforslag kommer, er jo, at der er indgået en aftale mellem Christiania og staten – en aftale, som skal være gennemført den 1. juli 2012. Det er en aftale, som giver mulighed for en fremtid for Christiania, og vi er glade for, at der er fundet en løsning på det. Det betyder også, at der er nogle gode og meget konkrete grunde til, at denne lov skal støttes, nemlig at man udsætter revisionen af christianialoven, og vi støtter derfor loven, som den ligger her.

Kl. 15:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører, jeg kan få øje på, er hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance.

Kl. 15:23

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Vores ordfører på området, hr. Villum Christensen, er bortrejst, og jeg vil derfor holde ordførertalen på hans vegne. Aftalen om køb, leje, vedligeholdelse etc. af Christianiaområdet er ikke gennemført på nuværende tidspunkt, og Liberal Alliance ser det derfor som en fornuftig løsning at udskyde den planlagte revision til efter den 1. juli 2012, hvor aftalen senest skal være gennemført. Vi støtter således forslaget.

Kl. 15:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak, så kort kan det gøres. Så er det til sidst hr. Brian Mikkelsen fra Det Konservative Folkeparti.

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Aftalen, der blev indgået mellem staten og Christiania sidste år, skal jo være fuldt implementeret til sommer. Det betyder, at det er naturligt at udskyde revisionsbestemmelsen, så derfor kan Det Konservative Folkeparti selvfølgelig støtte forslaget.

Kl. 15:23

Kl. 15:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Til sidst er det klima-, energi- og bygningsministeren.

Kl. 15:24

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Lad mig indledningsvis takke mange gange for ordførernes positive bemærkninger til lovforslaget. Som det er fremgået, var det ved ændringen af christianialoven i 2004 forudsat, at der skulle ske en revision af loven senest i folketingsåret 2010-11. Denne revision blev imidlertid udskudt med 1 år til folketingsåret 2011-12, da der ikke var skabt grundlag for en egentlig revision af loven.

Som bekendt er der den 22. juni 2011 indgået en aftale mellem Christiania og staten, og denne aftale skal være gennemført den 1. juli i år. Revisionen af christianialoven foreslås derfor udskudt til efter det tidspunkt, hvor aftalen forventes gennemført. Med lovforslaget ændres revisionsbestemmelsen i lov om anvendelse af Christianiaområdet. Lovforslaget indeholder en bestemmelse, der udskyder revisionen af christianialoven med 1 år fra folketingsåret 2011-12 til folketingsåret 2012-13. Lovforslaget indebærer alene en udskydelse af det tidspunkt, hvor christianialoven skal revideres.

Jeg er glad for den interesse, Tinget i dag har udtrykt for lovforslaget, og jeg ser frem til at fortsætte drøftelserne i udvalget. Med disse bemærkninger skal jeg anmode om en velvillig behandling af lovforslaget.

Kl. 15:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til klima-, energi- og bygningsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Klima-, Energi- og Bygningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til ministeren for sundhed og forebyggelse og klima-, energi- og bygningsministeren:

Hvad kan ministrene oplyse om overharmoniske strømme (jordstrøm) som beskrevet i en række artikler i Nordjyske den 27. og

30. november 2011, og hvilke initiativer vil regeringen tage for at komme problemet til livs?

Af Bent Bøgsted (DF), Liselott Blixt (DF), Mikkel Dencker (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Pia Kjærsgaard (DF) og Peter Skaarup (DF).

(Anmeldelse 08.12.2011. Fremme 13.12.2011. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 20. marts 2012).

Kl. 15:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 20. marts 2012.

Først giver jeg ordet til ordføreren for forespørgerne, hr. Bent Bøgsted, som vil begrunde forespørgslen.

Kl. 15:26

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Grunden til, at den her forespørgsel er blevet stillet i dag, er egentlig, at det er et problem, som der er en del der har. Forespørgslen bygger på en række artikler, der har været i Nordjyske Stiftstidende, om en villavej, hvor de havde store problemer med affaldsstrøm, overharmonisk jordstrøm. Det har fremkaldt megen mild latter, for der er faktisk få, der ved noget om, hvad det drejer sig om. Derfor synes vi i Dansk Folkeparti, at det var på sin plads at få rejst en forespørgselsdebat om det.

Jeg har bare sådan en mistanke om, at vi måske ikke rigtig kommer nogen vegne med det i dag, netop fordi mange ordførere måske heller ikke rigtig ved så meget om det. Men et eller andet sted skal vi jo starte for at få en forklaring på det her fænomen, der kan give psykiske problemer, blodtryksproblemer, hjerteproblemer, krampe i benene, stor træthed, spontan diarré og mange andre ting. Det sidste eksempel på et problem, jeg har hørt om, er, at to på den vej har fået konstateret tyktarmskræft lige pludselig. Så der er mange problemer. Vi kender det, fra dengang vi havde højspændingsledninger til at hænge i luften. Dem måtte man ikke bo under.

Men affaldsstrøm eller dirty electricity forekommer i stigende grad verden over, fordi der bygges stadig mere effektiv elektronik ind i elapparater og elektriske pærer. Fænomenet opstår, når den rene strøm passerer igennem f.eks. elapparater og elsparepærer, der hakker de ensartede spændinger i stykker, så de kan udnyttes mere energivenligt. Affaldsstrømmen returneres gennem nettet, og dens udbredelse afhænger af, i hvor høj grad jordbundet metal, varmerør og andre ting leder strømmen. Gammeldags elpærer genererer ikke overharmoniske strømme, men det gør til gengæld de nye elsparepærer, og der kommer mere og mere elektronik frem.

Derfor synes jeg, det er på sin plads at hjælpe de folk. Vi skal også huske, at det her ikke bare påvirker mennesker; det påvirker også dyr. I Canada, USA og Tyskland er der blevet forsket i det: Dyr kan blive dårlige, de kan blive syge, de kan dø af at være i nærheden af overharmonisk jordstrøm. Der er en vis grænse, og Europarådets miljøudvalg har også været fremme med, at der skal ændres på de grænseværdier, netop fordi det er et stigende problem.

Derfor håber jeg selvfølgelig, at vi her i dag kan få en rimelig debat om problemet og om, hvordan vi nu kan hjælpe de mennesker, der bliver ramt af de problemer, som overharmonisk jordstrøm frembringer. Og selv om jeg har sådan en mistanke om, at vi ikke rigtig når noget resultat her, håber jeg, at det her om ikke andet kan føre til, at jeg så måske bagefter kan få et møde med energiministeren og få en snak om, hvordan vi kan løse det her på en eller anden måde. Selvfølgelig skal ministeren også have lejlighed til at sætte sig ordentligt ind i sagerne og blive klog på, hvad det her er.

Kl. 15:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Så giver jeg ordet til klima-, energi- og bygningsministeren.

Hvis det er regeringens ønske, at det er den fungerende sundhedsminister, der skal tale, giver jeg ordet til den fungerende sundhedsminister, værsgo.

Kl. 15:29

Besvarelse

(Ministeren for sundhed og forebyggelse (fg.))

Pia Olsen Dyhr (, fg.):

Tak, formand. Tak for forespørgslen. Jeg kan forstå, at den beror på en sag om en gruppe beboere på en villavej i Sindal, og at sagen er endt i en hårdknude mellem beboerne og det lokale elseskab. Jeg er blevet gjort opmærksom på, at man fra kommunens side har forsøgt at finde en løsning på sagen sammen med elseskabet, men at elseskabet har meldt ud, at der ikke er fejl på elnettet, og at der derfor ikke kan findes relevante afhjælpningsforanstaltninger.

Jeg har så bedt Sundhedsstyrelsen om at redegøre for den sundhedsfaglige viden om effekterne af at blive udsat for overharmoniske strømme eller jordstrøm, og jeg kan på den baggrund oplyse følgende – og jeg beklager, at jeg trækker været så dybt, men jeg løb herop:

Sundhedsstyrelsen har tolket det sådan, at når der spørges til overharmoniske jordstrømme, så spørges der til overharmoniske strømme, som kortvarigt og utilsigtet kan forekomme i et bebyggelsesnet. Elektriske installationer udsender elektromagnetiske felter, og de største felter udsendes typisk fra elapparater som hårtørrere, radioer, mobiltelefoner, køleskabe m.v., mens de største eksterne kilder typisk kommer fra højspændingsledninger, antenner m.v. Jo tættere på det er, og jo længere tid en person opholder sig i umiddelbar nærhed af sådanne apparater, altså hvis man f.eks. sover med hovedet lige op af clockradioen, jo større er den samlede eksponering.

Det er imidlertid med den viden, vi har i dag, usikkert, om det er helbredsskadeligt. Tidligere undersøgelser har vist et lille, meget lille, bevis for, at en stor samlet eksponering kan give en øget forekomst af børneleukæmi. Det kan f.eks. være, hvis familien bor tæt på højspændingsledninger. Men risikoen er begrænset. Ifølge Sundhedsstyrelsen har man tidligere beregnet, at en reduktion af eksponeringen fra eksterne kilder som f.eks. højspændingsmaster teoretisk set kunne hindre et tilfælde af børneleukæmi hvert fjerde år i Danmark.

Sundhedsstyrelsen har kendskab til, at der er personer og persongrupper i Danmark, der mener, at de er overfølsomme over for strøm, elektricitet, og elektromagnetiske bølger m.v., kaldet eloverfølsomhed. Udsættelse og eksponering kædes sammen med reaktioner som hovedpine, søvnbesvær, udslæt på huden – altså eksem – og andre gener og symptomer. Men Sundhedsstyrelsen finder ikke, at der med den eksisterende dokumentation på området er sundhedsfagligt belæg for, at elektriske apparater eller installationer medfører helbredsskader, så længe apparaterne og brugen af disse overholder de internationalt fastsatte standarder.

Der findes således ikke videnskabelige holdepunkter for, at der er en direkte og entydig sammenhæng mellem udsættelsen for elektromagnetiske felter eller andre karakteristika ved strøm eller elektricitet og de symptomer, som en række borgere anfører at de lider af.

Symptomer og gener bør selvfølgelig tages alvorligt, da det kan betyde en nedsat livskvalitet. Men de symptomer må indtil videre tilskrives andre årsager end jordstrøm. Sundhedsstyrelsen er af den opfattelse, at personer, der mener, at de har helbredsproblemer, må op-

søge egen læge for at blive udredt – også selv om de mener, at problemerne skyldes udsættelse for elektriske kilder.

Jeg vil i forlængelse af Sundhedsstyrelsens redegørelse understrege, at jeg ikke tvivler på, at de mennesker, som sagen drejer sig om, lider af en række ubehagelige symptomer. Jeg er tilfreds med, at både deres egen læge og kommunen har taget dem alvorligt og forsøgt at finde en løsning på problemerne. Men jeg må samtidig konstatere, at der ud fra et sundhedsfagligt synspunkt ikke er belæg for at sige, at de pågældende beboeres symptomer kan forklares ved udsættelsen for overharmoniske strømme. Derfor kan jeg som sundhedsminister ikke bidrage til en løsning af sagen.

Kl. 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den fungerende sundhedsminister. Vi går til ordførerrækken ... Nej, vi går til den næste minister, og det er klima-, energi- og bygningsministeren, der også ønsker ordet.

Kl. 15:34

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Mange tak. Jeg beklager forvirringen. Det skyldes jo, som man kan høre, at det er en sag, som mange ministerier er involveret i.

Jeg vil også gerne takke for, at denne forespørgsel om elforsyning og mulige helbredsmæssige konsekvenser er blevet stillet. Det er synd for de mennesker, der ikke har det godt, og det er en kedelig situation, som fortjener en afklaring.

Den sag i Nordjylland, som er årsag til forespørgslen, indeholder to væsentlige aspekter: på den ene side de helbredsmæssige forhold og på den anden side de mulige tekniske fejl ved elforsyningen. Sundheds- og forebyggelsesministeren har på udmærket vis gennemgået den første del omkring mulige helbredsmæssige konsekvenser, og jeg vil forsøge at opridse de forhold, der har betydning for den anden del af sagen vedrørende elforsyningen.

De selskaber, der ejer distributionsnettene, opererer under en bevilling og efter de vilkår, der gælder her. Det vedrører bl.a. forpligtelse til at tilslutte nye kunder og til at udbygge og vedligeholde nettet. Udstedelse af bevillinger og de forhold, der følger heraf, hører under Klima-, Energi- og Bygningsministeriet, men jeg skal understrege, at bevillingerne ikke er fulgt af vilkår om, hvordan nettet skal drives og indrettes i forhold til personsikkerhed. Det følger af bekendtgørelse af lov om elektriske stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel, også kendt som stærkstrømsloven. Denne lov hører under Erhvervs- og Vækstministeriet og administreres af Sikkerhedsstyrelsen, der fører tilsyn med netselskaberne.

Strøm fra elforsyning kan løbe ud i jorden, hvis strømførende ledninger ikke er ordentligt isoleret, eller ved andre fejl, og derfor er det et krav, at boliger er forsynet med en automatisk afbryder, en såkaldt fejlstrømsafbryder, der slår fra, hvis det sker. Den reagerer hurtigt og er fintfølende, så det er kun ved meget små strømme og kun helt kortvarigt, at det kan opstå.

Sikkerhedsstyrelsen har enten selv foretaget eller har foranlediget inspektion og målinger på tre niveauer omkring de boliger, som det her drejer sig om. For det første er der foretaget tilsyn på det offentlige elforsyningsnet i området, og her er der ikke fundet nogen fejl. For det andet har Sikkerhedsstyrelsen målt på stikledningerne fra forsyningsnettet ind til den enkelte installation – det svarer til at trykprøve en vandinstallation – hvor der måles, om der skulle løbe strøm ud i jorden. Her er der ikke fundet fejl. For det tredje er huse- nes fejlstrømsafbrydere kontrolleret, og det er kontrolleret, om der er fejl på boligernes elforbrugende apparater. Her er der heller ikke fundet fejl.

Der er således ikke noget, der indikerer, at elforsyningen til de omhandlede boliger skulle afvige fra forsyning af andre boliger i Danmark. Så selv om jeg synes, det lyder ubehageligt for de menne-

sker, det drejer sig om, har jeg desværre ikke noget yderligere at bidrage med fra Klima-, Energi- og Bygningsministeriet.

Kl. 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til de to ministre. Så har ordføreren for forespørgerne, hr. Bent Bøgsted, mulighed for at holde sin ordførertale.

Kl. 15:37

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Det er dejligt at høre ministeren sige, at der ikke er nogen problemer. Eller er der nu det? Jeg er sikker på, at de folk, der bliver berørt af det, synes, at det er lidt mærkeligt, at regeringen ikke bare vil se på de problemer, som de har. Vi ved jo, at strøm kan være farlig. Det var jo derfor, at man sagde, at der ikke skulle bo nogen under en højspændingsledning. Hvis ikke der var fare ved elektricitet og de strømninger, der er, kunne det jo være lige meget med at bo under en højspændingsledning. Det kunne man jo godt gøre, men det blev frarådet, og der er sager tilbage i tiden, hvor folk var nødt til at flytte fra huse, der var for tæt på strømførende højspændingskabler.

Nu har vi så nogle kabler, der er gravet ned i jorden, det er de over det meste af Danmark, og energiselskaberne siger, at det ikke er noget problem, men de har jo ikke været nede for at undersøge, hvor utætte de her strømkabler er. Det er bevisligt. Der er en hjemmeside, der hedder feltfri.dk. Det er en elektriker, der har lavet sit eget firma, hvor de er ude at måle strømmen. De kan måle de svingninger, der er, og de kan måle påvirkningerne. Han har prøvet at sætte et filter op ved et hus, og det fjernede de problemer, der var.

Det er også lidt bemærkelsesværdigt, at beboerne på den villavej er syge, og jeg tror såmænd, at der er andre steder, hvor folk har en eller anden sygdom, som er uforklarlig, og som lægerne ikke kan gøre noget ved, her tænker jeg på for højt blodtryk. Der har været tilfælde, hvor de tit får for højt blodtryk, hvis der er problemer med strømmen i husene, og det er der jo hele tiden. Så får de forhøjet blodtryk, 225/100 eller noget i den der stil. Hvis de kører 100 m væk fra villavejen, falder blodtrykket. Blodtryksmedicin hjælper ikke til at sætte det ned. Lægerne står uforstående over for, hvorfor deres medicin ikke hjælper, men forlader de mennesker deres bolig og kommer 100 m væk fra deres villavej, falder deres blodtryk igen.

Der var en situation, hvor en af kvinderne dernede var på vej til sygehuset i ambulance, fordi hun havde fået et blodtryk på 225, det er livsfarligt, og når hun så kommer ind i huset igen, er det galt. Deres hund blev påvirket og havde diarré. De blev genhuset af Hjørring Kommune, og der skal man sige, at Hjørring Kommune havde gjort en indsats for at hjælpe dem, men de kunne ikke. Da de blev genhuset i en feriekoloni, var deres helbred i orden. De havde ingen problemer. Så snart de kom hjem igen, var problemerne der. Jeg har selv været ude på den her villavej for at besøge dem, og man kan mærke den kriblen, der er i benene, når man er inde i huset. Det er et problem.

Rundtomkring i landet hører man også om andre, der har uforståelige symptomer, men de opgiver at kæmpe imod systemet, fordi der hele tiden bliver sagt, at det er dem, der er noget galt med. Her har lægerne direkte anbefalet dem at flytte, men skal de så bare hænge nøglen på en gren og sige: O.k., vi lader de her huse være, og den villavej kan vi ikke bo på? De kan ikke sælge husene, for der er ingen, der vil købe sådan nogle huse. Vi har tilfælde af landmænd, der bor tæt på strømninger – det kan også være ved jernbaneskiner, hvor der er elektrificeret – der giver ustabilitet, og dyrene bliver ekstra syge.

I USA bliver der forsket meget i det, man kalder dirty electricity, og vi har en forsker, der har været tilknyttet Aarhus Universitet. Med fare for at jeg ikke kan udtale navnet rigtigt, prøver jeg: Sianette Kwee. Hun har været lektor på Aarhus Universitet og har forsket i det, og hun har undersøgt det hele. I USA og Tyskland er der ført beviser for, at kvæg i landbruget er blevet syge af overharmoniske strømme – og mennesker også – og i USA forsker de direkte i det.

Men herhjemme siger Sundhedsstyrelsen, at der ikke er nogen problemer. Der er ikke noget galt. Det må være de her mennesker. De har snakket med embedslægen, de har snakket med deres egen læge, og der har været nogen, der har beskyldt dem for at være psykisk syge, men det er da mystisk, at i alle de huse på den lille villavej, fem, seks, syv boliger er det vist, skulle alle sammen være syge. Det er lidt mystisk, at lige nøjagtig på den vej er de psykisk syge alle sammen. Det tror jeg simpelt hen ikke på, og embedslægen erklærer jo også, at det ikke var det, der var meningen, det var en mistolkning. Men de her mennesker har behov for hjælp, og det har de rundtomkring, og derfor vil vi gerne i Dansk Folkeparti have undersøgt, hvordan og hvorledes det her skal spænde af, og hvilke konsekvenser vi skal drage af det her.

Så er min tid udløbet, men jeg glemte lige forslaget til vedtagelse, det fik jeg ikke med herop. Må jeg løbe ned efter det, hr. formand?

Kl. 15:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg foreslår, at vi giver ordet til næste ordfører, og så kan hr. Bøgsted komme op igen og fremsætte sit forslag til vedtagelse.

Fru Jane Heitmann som ordfører for Venstre.

Kl. 15:43

(Ordfører)

Jane Heitmann (V):

Siden Bent Bøgsted stillede denne forespørgsel, er jeg blevet lidt klogere på sagen fra Sindal. Jeg er også blevet lidt klogere på, hvad begrebet jordstrøm dækker over. Jordstrømsfænomenet dækker over både overskudsstrøm og affaldsstrøm, så vidt jeg forstår. Og situationen er den, at fem-seks huse på Hesthavevej i Sindal gennem 11 år har kæmpet forgæves for at få løst de sundhedsmæssige problemer, som beboerne mener skyldes cirkulerende overskudsstrøm mellem vejens huse. Beboerne oplever ubehagelig snurren i fingrene, i fødderne, krampe i benene, trykken i hovedet, søvnproblemer, forhøjet blodtryk og ekstrem hjertebanken – alt sammen gener, som de mener stammer fra overskudsstrømmen.

Hjørring Kommune tog i starten af denne sag beboerne alvorligt og kaldte det et samfundsproblem og tilkendegav, at de ville hjælpe beboerne. Men i november trak de sig ud af sagen efter at have foreslået Nord Energi at opsætte filtre til absorbering af overskudsstrømmen ved elskabets indgangsfiltre til bebyggelsen. Hr. Bent Bøgsted har siden involveret sig og bragt sagen op i Folketinget – og tak for det.

Elselskabet Nord Energi og Sikringsstyrelsen har foretaget undersøgelser af affalds- eller overskudsstrømmen, og de kan ikke påvise fejl eller spændinger, som overstiger de tilladte grænseværdier. Men hvad siger eksperterne om jordstrømsfænomenet og befolkningens eksponering for elektromagnetiske felter? Europarådets miljøudvalg har tidligere i betænkning A6-0089/2009 fastslået, at man må respektere forsigtighedsprincippet og effektivt reducere eksponeringen for elektromagnetiske felter. Udvalget opfordrer indtrængende Kommissionen til på ny at undersøge, om grænseværdier for elektromagnetiske felter er videnskabeligt funderet og hensigtsmæssige, idet – og jeg tillader mig her at citere – »at elektromagnetiske felter er naturligt forekommende, og at der således altid har været sådanne felter på jorden, men at miljøets eksponering for menneskeskabte kilder til elektromagnetiske felter i de sidste årtier er steget støt på

grund af efterspørgslen efter elektricitet, de stadig mere avancerede trådløse teknologier og ændringerne i den sociale struktur, hvilket betyder, at borgerne i dag er udsat for en sammensat blanding af elektriske og magnetiske felter med forskellige frekvenser, både i hjemmet og på arbejdspladsen.«

Europarådets miljøudvalg slår fast i en rapport fra maj 2011, at man bør revidere de nuværende grænseværdier og ikke vente, til der føres kliniske eller videnskabelige beviser for eventuelle skadevirkninger. En sådan udmelding bør få os i Folketinget til at reagere.

Sianette Kwee, tidligere lektor ved Institut for Medicinsk Biokemi ved Aarhus Universitet, har desuden udtalt, at myndighederne ikke bør vente, til skaden er uoprettelig, men sætte sikkerheden i højsædet. Hun er overrasket over uvidenheden i Sundhedsstyrelsen.

Vi ved fra andre lande, at jordstrøm er noget, der tages alvorligt. I Canada har man bl.a. etableret et helt nyt eldistributionnet, hvor man via et særskilt monteret kabel opsamler og transporterer den urene strøm væk og uden om bebyggelser. I USA og Tyskland er der ført bevis for, at kvæg i landbrug er blevet syge af overharmoniske strømme. I USA har domstolene sågar pålagt elselskaberne at udbetale store erstatninger til ofre.

Situationen er nu sådan, at jeg efter at have undersøgt begrebet jordstrøm, hvad enten man sætter overskuds- eller affalds- foran, må konstatere, at vi i Danmark tilsyneladende ikke ved nok om jordstrøm og om de mulige sundhedsmæssige konsekvenser. Vi kan derfor fra Venstres side bakke op om, at de mulige sundhedsmæssige konsekvenser undersøges nærmere.

Jeg skal sluttelig meddele, at jeg også har talt på vegne af Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Og så vil jeg give hr. Bent Bøgsted mulighed for at oplæse det forslag til vedtagelse, som han ikke havde medbragt i første omgang.

Kl. 15:47

Bent Bøgsted (DF):

Jeg skal beklage, at jeg ikke lige havde fået det her med i første omgang.

På vegne af Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Konservative vil jeg hermed fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget pålægger regeringen at undersøge forholdene omkring problemerne med overharmonisk jordstrøm som f.eks. på Hesthavevej i Linderum i Hjørring Kommune og herunder foretage en samlet vurdering af eventuelle sundhedsrisici forbundet med overharmonisk jordstrøm.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 33).

Kl. 15:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Dette forslag til vedtagelse vil nu indgå i debatten.

Jeg giver straks ordet til den næste ordfører, fru Pernille Rosenkrantz-Theil, der taler for Socialdemokraterne.

Kl. 15:48

(Ordfører)

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Tak. Jeg har ikke meget at tilføje til det, de to ministre allerede har sagt. Jeg skal blot læse regeringspartierne og Enhedslistens forslag til vedtagelse op. Det lyder således:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at der ifølge Sundhedsstyrelsen ikke er videnskabelig dokumentation for, at overharmonisk strøm kan påføre mennesker helbredsskader. Alligevel har Europarådets miljøudvalg opfordret til, at man reviderer de nuværende grænseværdier. På den baggrund opfordrer Folketinget de relevante ministerier til at komme med en redegørelse om de undersøgelser, der er gennemført omkring sammenhængen mellem overharmonisk jordstrøm og eventuelle helbredsskader, og herudfra tage stilling til, om der er brug for at tage administrative eller lovgivningsmæssige initiativer.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 34).

Kl. 15:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:49

Bent Bøgsted (DF):

Jeg skal bare lige høre, om ordføreren i det hele taget har sat sig ind i sagen – når man ikke synes, at sådan en sag her er en ordførertale værd. Er det ikke at nedgøre de folk, der bliver ramt af det her og synes, at de har det rigtig dårligt med overharmonisk jordstrøm, at man så ikke engang har lyst til at lave en ordførertale og komme med Socialdemokratiets synspunkter?

Kl. 15:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Jeg har såmænd skrevet en ordførertale, og hr. Bent Bøgsted kan godt få lov til at læse den, men eftersom vi har haft to ministre oppe at tale på talerstolen, er der ikke nogen grund til at trække sagen yderligere i langdrag. Vi lægger op til at lave en redegørelse, og den glæder jeg mig rigtig meget til at se resultatet af. Og jeg er sikker på, at vi får rigt anledning til i Folketingssalen at tage en drøftelse af, hvad vi stiller op med resultaterne af den redegørelse. Jeg mener, at vi mangler noget viden i forhold til at tage stilling til den her problemstilling, og det mener jeg sådan set at den redegørelse, vi lægger op til, fint kommer til at afdække.

Kl. 15:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Bent Bøgsted.

Kl. 15:50

Bent Bøgsted (DF):

Jeg kan godt forstå på det hele, at fru Pernille Rosenkrantz-Theil har en ordførertale. Det er da også fair nok, men det er lidt bemærkelsesværdigt, for jeg synes, det her er en omfattende sag. Når den i løbet af en uge kan frembringe otte-ni hele sider i Nordjyske om problemet – det er godt nok kun der, og det er nok ikke en avis, som ordføreren læser – var det så ikke værd at beskæftige sig med det her og gå lidt ind i sagen?

Jeg ved godt, at det her fremkalder sådan en mild latter, hvor man siger: Det er nok sådan noget fikumdik, det er ikke noget, der rigtig er noget i. Men jeg er ret så overbevist om, at de folk, der vil blive berørt af det her, føler sig lidt tilsidesat. Der er også det, at vi jo kan stå med forklaringen på, hvorfor vi har så mange blodtrykstigninger, der ikke kan helbredes med medicin. Det er måske forklaringen på det, hvis vi kigger over hele landet.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:51 er en konklusion, der må ligge hos hr. Bøgsted. Vi vil gerne have en redegørelse om sagen, det har vi bedt om, og det håber vi kan blive produktet af den her debat.

Kl. 15:54

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Nu synes jeg måske alligevel, det er en tilsnigelse, at Dansk Folkepartis ordfører siger, at det ikke er at gå ind i sagen at sende to ministre i Folketingssalen og lægge op til at lave en redegørelse. Altså, det er alligevel relativt sjældent, at relativt få mennesker udløser så stor parlamentarisk omhu, som det sker lige præcis her. Så det synes jeg måske alligevel er at tage munden for fuld.

Grunden til, at jeg grinede, var egentlig mest ordførerens konstatering af, at jeg nok ikke læste Nordjyske. Det har ordføreren ret i, jeg læser mest Fyens Stiftstidende. Så det var alene derfor, jeg smilede.

Kl. 15:51

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:54

Bent Bøgsted (DF):

[Lydudfald] ... for det er fint med en redegørelse, og så må vi se, hvad vi kan bruge den til, når det kommer til stykket. Jeg håber, at jeg kan få lov at tale med energiministeren, inden den redegørelse kommer på plads. Men det er bare det, at vi står hernede i en forespørgselsdebat om et problem, som vitterlig eksisterer. Sundhedsstyrelsen siger, at der ikke er nogen dokumentation, og så tænker man: Så er der ingen grund til at skrive nogen lang ordførertale, så er der ingen grund til at sætte sig ind i problemerne. Det er det, jeg kan konstatere, men tak for det.

Kl. 15:51

Kl. 15:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Det oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i debatten.

Så giver jeg ordet til hr. Rasmus Helveg Petersen, der taler for Det Radikale Venstre.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:54

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for ordet, og tak til hr. Bent Bøgsted for at rejse den her debat. Vi kan jo konstatere, at Sundhedsstyrelsen ikke har nogen videnskabelig dokumentation for, at overharmonisk strøm påfører helbreds-skader. På trods af det – for der er anekdotisk bevis som de avisartikler, der bliver refereret til – vil vi gerne være med til at få foretaget en redegørelse i de relevante ministerier om sagen, og så vil vi på baggrund af den redegørelse se, om der er basis for at tage yderligere handling i sagen.

Så fra Radikale Venstres side støtter vi selvfølgelig det fremsatte forslag til vedtagelse.

Kl. 15:52

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Jeg kan sige til hr. Bøgsted, at jeg selvfølgelig har læst det fremlagte materiale omhyggeligt, og jeg må endnu en gang henvise til mit svar. Så jeg synes egentlig ikke, at der er basis for den skuffelse fra hr. Bøgsteds side, særlig ikke hvis produktet af den her forespørgsel bliver, at der kommer en redegørelse.

Kl. 15:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til hr. Jonas Dahl som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 15:55

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Tak for ordet. Som flere allerede har været inde på, har det jo været Sundhedsstyrelsens vurdering, at der ikke på det her område findes eksisterende dokumentation for, at det skulle medføre helbredsskader, så længe apparaterne og brugen af disse overholder de internationale fastsatte standarder. Det er selvfølgelig også baggrunden for teksten i det forslag til vedtagelse, som jo tidligere er blevet læst op, og som vi fra SF's side kan tilslutte os.

Jeg kan godt forstå hr. Bent Bøgsteds frustration over det, men der læner vi os jo bare op ad den videnskabelige dokumentation, der findes, og derfor er det også, synes jeg, fuldstændig berettiget, at vi i dag må sige, at vi i hvert fald ikke på det foreliggende grundlag kan være med på et andet forslag til vedtagelse end det, som regeringspartierne nu har fremsat. Men vi er selvfølgelig åbne over for at undersøge, hvad der kan være af andre ting, og det er jo også det, der lægges op til. Derfor giver vi også fuld opbakning til det forslag, der blev læst op af fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 15:52

Kl. 15:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren ... nej, hr. Bent Bøgsted har en kort bemærkning.

Kl. 15:56

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Jeg er ikke helt klar over, hvad hr. Bøgsted sigter til. Vi har fået at vide af Sundhedsstyrelsen, at der ikke er videnskabelig dokumentation for, at overharmonisk strøm påfører mennesker helbredsskader. Det kan jeg ikke selv se kan udlægges, som om vi har fået besked om ikke at udtale os i sagen eller noget i den retning. Det synes jeg

Bent Bøgsted (DF):

Det var lidt svært at finde ud af, hvor ordførertalen endte; jeg har næsten 4 minutter til en kort bemærkning, og det er fint nok. Nu ændrede det sig. Hr. Jonas Dahl sagde trods alt, at de ville gå ind og se

lidt på det her problem, som er der. Men jeg synes bare, der er noget, der er lidt bemærkelsesværdigt, for man kunne jo godt prøve at sætte sig lidt ind i detaljerne ved det her problem og se på, hvad det er, de har forsket i i andre lande. Socialistisk Folkeparti plejer jo ellers altid at være et parti, der er meget miljøbevidst, og når miljøudvalget i Europa anbefaler, at vi egentlig skulle gå ned i grænseværdier, så er det egentlig mærkeligt, at man afviser det helt og siger, at Sundhedsstyrelsen siger, at der ingen problemer er. Et eller andet må der være; ellers ville Europarådets miljøudvalg jo ikke begynde at se på, om man skulle gå ned i grænseværdier.

Kl. 15:57

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:57

Jonas Dahl (SF):

Jamen det er jo også det, der er baggrunden for, at vi har sagt, at de respektive ministerier nu vil komme med en redegørelse i forhold til de undersøgelser, som findes på området. Og der er det jo vigtigt, at de konklusioner, der i givet fald skal drages, bygger på evidens og bygger på den viden, der til enhver tid er til stede. Jeg har også med interesse læst de artikler, som har været fremme i Nordjyske, vedrørende den her problemstilling. Det, der jo bare er udfordringen, er, at det, hvis vi skal komme med et andet forslag til vedtagelse, så kræver, at der i givet fald skal være noget evidens, og det må vi bare konstatere desværre ikke er tilfældet. Derfor synes jeg sådan set også, at det forslag til vedtagelse, der her lægges op til, er et forslag, der er glimrende, altså som netop siger, at man nu kommer med en redegørelse på baggrund af de undersøgelser, som findes på området. Og så skal vi da være åbne over for det, hvis der kommer nogle nye undersøgelser, og så må vi læne os op ad dem.

Men det har været Sundhedsstyrelsens meget klare vurdering, at det her er noget, der bygger på evidens, og derfor er der ikke så meget andet at sige om den sag.

Kl. 15:58

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 15:58

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg skal på vegne af Liberal Alliances ordfører på området udtale følgende:

Der er, som beskrevet i Nordjyske, en gruppe borgere, der lider under generne ved overharmonisk jordstrøm, og vi mener, at man bør tage disse borgeres problemer seriøst. Vi undrer os over, at man i regeringen har ladet sagen flyve fra minister til minister – de kommer også løbende, som vi kunne se, og er stærkt forpustede – og først afviste klima-, energi- og bygningsministeren, at sagen havde noget med hans ministerområde at gøre, dernæst gjorde erhvervs- og vækstministeren det samme, og siden hen havnede sagen så i sundheds- og forebyggelsesministerens område.

Vi havde gerne set, at man i stedet for at sende sagen rundt havde taget ansvaret på sig og fra starten havde sørget for at få undersøgt forholdene omkring sagen og få foretaget en samlet vurdering af de eventuelle sundhedsrisici, der er forbundet med overharmonisk jordstrøm.

Jeg skal på vegne af Liberal Alliances ordfører meddele, at vi støtter forslaget til vedtagelse.

Kl. 15:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ingen bemærkninger. Tak til ordføreren. Ønsker Enhedslistens ordfører ordet? Nej. Så er det den fungerende minister for sundhed og forebyggelse.

Kl. 16:00

(Ministeren for sundhed og forebyggelse (fg.))

Pia Olsen Dyhr (, fg.):

Først vil jeg gerne sige til ordføreren for forslagsstillerne: Der er altså ingen tvivl om, at vi tager den her udfordring alvorligt, og det er også derfor, der i det fremsatte forslag til vedtagelse, som Folketinget forhåbentlig vedtager, ikke i dag, men senere, er lagt op til, at vi skal lave en redegørelse for netop at undersøge nærmere, hvad der er af udfordringer på det her område, og om man kan finde yderligere dokumentation på baggrund af det, der skete i Europa-Parlamentet.

Jeg er ikke i tvivl om, og nu har jeg også læst om det i Nordjyske, at de familier, vi taler om, altså de seks familier i Sindal i Nordjylland, mener, at de påføres alvorlige helbreds-mæssige gener på grund af problemet med elforsyningen; de har været udsat for en række ubehagelige gener såsom hovedpine, men ordføreren nævnte jo selv rækken af problemer, og det går vi så i gang med at kigge nærmere på.

Status er nu, at vi ikke har videnskabelig dokumentation for, at det skyldes overharmoniske strømme, såkaldt jordstrøm eller dirty electricity, som var det begreb, ordføreren brugte. Men nu laver vi en redegørelse, og så synes jeg, at vi på baggrund af den skal finde ud af, hvordan vi kan komme videre. Jeg tror altid, det er godt at få noget mere fagligt belæg for det.

Det udgangspunkt, der er i dag, er, at vi ikke har videnskabelig dokumentation, og det er ikke, fordi vi ikke tager det alvorligt, for hvis ikke vi tog det alvorligt, ville vi jo ikke lave en redegørelse i det videre arbejde.

Kl. 16:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bent Bøgsted for en bemærkning.

Kl. 16:01

Bent Bøgsted (DF):

Jamen jeg vil da trods alt sige tak til ministeren, for det her er jo altså et løfte om en redegørelse, og det er trods alt et skridt i den rigtige retning. Det er også anderledes end det udkast, vi i Dansk Folkeparti blev præsenteret for af regeringen i første omgang om, hvad man vil le gøre. For i det første udkast afviste man blankt, at der var nogen problemer, og der ville man egentlig ikke gøre noget. Så er man så blevet klogere, så nu vil man se på det alligevel. Det takker jeg trods alt for, for det er bedre end ingenting.

Spørgsmålet er så: Hvornår skal den redegørelse være færdig?

Kl. 16:02

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:02

(Ministeren for sundhed og forebyggelse (fg.))

Pia Olsen Dyhr (, fg.):

Vi har ikke sat nogen dato for redegørelsen. Jeg forestiller mig, at vi kan lave den inden for et halvt år, men det er selvfølgelig noget, jeg vil komme tilbage til, når vi har undersøgt de muligheder. Vi skal jo undersøge, hvad der ligger af dokumentation fra andre lande – ordføreren nævnte selv undersøgelser fra USA. Jeg tror også, det var Venstres ordfører, der gjorde opmærksom på nogle amerikanske undersøgelser. Det er jo den række af dokumentation samt det, Europa-

Parlamentet har fundet frem til, som Sundhedsstyrelsen nu vil kigge nærmere på.

Det er bestemt en imødekommelse af ordføreren for forespørgerens ønske, og det er, fordi vi er en lyttende regering. Vi ønsker faktisk at tage parlamentarismen alvorligt, og derfor lytter vi selvfølgelig også til det, Dansk Folkepartis ordfører siger. Derudover er det selvfølgelig også, fordi vi snakker om seks familier, som står med et reelt problem. Vi kigger så nærmere på, om der kan være noget om den her sag, og derfor kommer der så en redegørelse.

Kl. 16:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 16:03

Bent Bøgsted (DF):

Jamen jeg synes, det er positivt, og ministeren skal også have ros, når der er grund til det. Det er da positivt, at ministeren vil gå mere direkte ind at se på sagen. I den forbindelse synes jeg også, at ministeren måske skulle se på, om vi lige nøjagtig her har en af årsagerne til, at vi har så mange med forhøjet blodtryk, der er uforklarlige, og som ikke kan helbredes med medicin. Det kan jo være det her, der er årsagen til det. Det var bare lige for at høre, om ministeren vil tage det med og vurdere, om der kunne være noget i den forbindelse.

Jeg tror ikke, at det her bare lige er et lokalt problem; det er noget, der er mange steder. Vi ved, at der er landmænd, der har problemer med deres dyr. Vi ved, at der er mennesker rundtomkring, der opgiver at kæmpe imod elskelskaberne, fordi de bare får at vide, at det er dem, der er syge. Det er måske også nogle af de problemer, der er årsag til, at vi har en stigning i antallet af psykiske lidelser – det ved man jo aldrig.

Kl. 16:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:04

(Ministeren for sundhed og forebyggelse (fg.))

Pia Olsen Dyhr (, fg.):

Redegørelsen kommer til at indeholde det forskellige dokumentationsmateriale, der er lavet på baggrund af amerikanske undersøgelser, og sådan set også, hvad Europa-Parlamentets miljøudvalg har inddraget i deres arbejde. Jeg tror, at man skal være opmærksom på, at vi har rigtig mange livsstilssygdomme i det her land, hvis årsager kan forklares med bl.a. den måde, vi lever på. Jeg tror også, at det er vigtigt at holde fast i, at der altså også er nogle udfordringer, der skal løses på det her område, ligesom med psykiske sygdomme, som jo ofte har forskellige arbejdsrelaterede årsager eller på anden måde skyldes ens sociale relationer, som så kan medføre en psykisk lidelse.

Jeg vil meget nødig sige, at det hele kan relateres til overharmoniske strømme, og derfor synes jeg, vi skal holde den her redegørelse med den dokumentation, der er. Vi skal selvfølgelig se på, hvad der ligger i dokumentationen, som ordføreren jo i virkeligheden også var inde på i sin ordførertale. Men jeg vil meget nødig fjerne mange af de sygdomme, vi har, ved at relatere dem til overharmoniske strømme, for det tror jeg desværre ikke er tilfældet.

Kl. 16:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Jane Heitmann for en kort bemærkning.

Kl. 16:05

Jane Heitmann (V):

Tak. Ministerens sidste bemærkning kan jeg i den grad tilslutte mig.

Jeg synes jo, at en redegørelse bestemt er et skridt i den rigtige retning, og jeg glæder mig sådan set over, hvad skal man sige, de positive takter. Jeg vil bare tillade mig at spørge ministeren, om ministeren ikke kunne uddybe, hvad det præcis er for en vinkel, man godt kunne tænke sig at lægge på den redegørelse.

Kl. 16:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:06

(Ministeren for sundhed og forebyggelse (fg.))

Pia Olsen Dyhr (, fg.):

Redegørelsen vil jo indeholde en gennemgang af den dokumentation, der er på området, og det vil bl.a. sige, hvad der er af amerikanske undersøgelser, og hvad der er af andre europæiske undersøgelser, som må have indgået i Europa-Parlamentets arbejde, sådan som det også blev læst op af redegørelsen.

Jeg tror, at det, vi skal holde os for øje, er, at Sundhedsstyrelsen som udgangspunkt siger, at der altså ikke er videnskabelig dokumentation for sammenhængen mellem jordstrømme og de her potentielle sygdomme. Og der må vi jo så kigge på, om der er anden dokumentation, som siger noget andet. Men udgangspunktet er altså, at Sundhedsstyrelsen afviser det her. Men nu må vi se på – som ordføreren selv var inde på – om der er noget, vi kan lære af amerikanerne. Jeg tror sådan set ikke, man tager skade af også indimellem at kigge ud over landets grænser.

Kl. 16:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Jane Heitmann.

Kl. 16:06

Jane Heitmann (V):

Altså det, jeg hører ministeren sige, er, at hvis der ikke er videnskabelig evidens for noget, er der ingen grund til at undersøge det. Hvis det er udgangspunktet for en redegørelse, må jeg erkende, at jeg er en lille smule betænkelig. Det er lidt, ligesom når man har bakterier på tænderne: Dem kan man heller ikke se, men alligevel får man jo huller i tænderne.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt mere ind til den her redegørelse, som jeg jo så hører er blevet foreslået. Jeg kan også forstå, at temaet her rækker ind over flere forskellige ministeriers ressortområder. Kunne ministeren ikke kort lige prøve at liste op, hvad det er for nogle ministerier og hvilke ressortområder, man helt præcis lige kunne tænke sig at inddrage i en redegørelse? Jeg synes, det er vigtigt, at vi får sat det på plads.

Kl. 16:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 16:07

(Ministeren for sundhed og forebyggelse (fg.))

Pia Olsen Dyhr (, fg.):

Der er jo tre ministerier, som er involveret i den her diskussion – det er Erhvervs- og Vækstministeriet, det er Klima-, Energi- og Bygningsministeriet, og det er Sundhedsministeriet – ud fra forskellige vinkler på problematikken om overharmoniske strømme. Redegørelsen vil kigge på de forskellige internationale undersøgelser, der ligger om overharmoniske strømme, og se, om de undersøgelser, som ordføreren jo selv nævnte – amerikanske studier – giver belæg for at sige, at der er en sammenhæng mellem det og deciderede sygdomsforløb.

Det er rigtigt, og det sagde jeg også i min ordførertale at Sundhedsstyrelsen ikke vurderer, at der er belæg for det, men det kan jo godt være, at der er alternative undersøgelser, der viser noget andet. Nu kigger vi nærmere på det og kommer tilbage til Folketinget med svar på, om de viser noget andet, og om vi så på baggrund af det skal handle anderledes. Det er egentlig et åbent svar, og det håber jeg ordføreren hører. Jeg håber egentlig også, at ordførerne både for Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti lægger mærke til den imødekommenhed og derfor stemmer for regeringspartiernes forslag til vedtagelse.

Kl. 16:08

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ministeren. Så er det klima-, energi- og bygningsministeren.

Kl. 16:08

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

For en god ordens skyld skal jeg bare bekræfte, at vores ministerium også gerne går ind i arbejdet med redegørelsen. Som det er fremgået, har vi teknisk set ikke noget med sagen at gøre, fordi det ikke er os, der stiller krav til, om jeg så må sige, bevillingen til distributionsnettene. Men det kan jo ikke udelukkes, at der er ting, som man kunne kigge på her, så i det omfang, vi kan bidrage med information, beregninger osv., vil vi selvfølgelig også være klar til at gøre det.

Kl. 16:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ingen korte bemærkninger, så tak til ministeren. Hr. Bent Bøgsted har bedt om ordet i anden runde.

Kl. 16:09

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Jeg vil gerne sige tak til begge ministre, for at de trods alt er gået lidt ind i sagen og er villige til at lave en redegørelse. Det er trods alt et skridt i den rigtige retning. Som jeg nævnte før, ville man i det udspil, vi blev præsenteret for, altså regeringens udspil, slet ikke gøre noget. Nu har man så sagt ja til, at man vil lave en redegørelse, og det er et skridt i den rigtige retning. Vi skal selvfølgelig have studeret lidt nærmere i Dansk Folkeparti, hvad det så indebærer. Og jeg håber også, at vi kan få en snak med ministeren om det videre forløb – ikke inde i salen, men måske under sådan lidt mere hyggelige omstændigheder, hvor vi kan snakke de problemer, der er, igennem.

For det er jo et problem, der berører nogle folk ret så alvorligt, når de begynder at blive syge af det og kan dø af det. Som jeg nævnte, var to blevet ramt af tyktarmskræft, og det er bemærkelsesværdigt, at to på samme vej bliver ramt af en kræftsygdom, faktisk samtidigt; det er sådan lidt bemærkelsesværdigt. Det har vi set før; det så vi, dengang højspændingsledningerne hang i luften, og mange steder, hvor de boede for tæt på, var der eksempler på det. Det var så fra Hjørring Kommune, hvor jeg også fik en henvendelse fra en om, at de havde problemer i villaerne; de blev ramt af uforklarlige sygdomme. Og det er det, vi også har her: forhøjet blodtryk, der forsvinder, når de forlader deres hjem. Når de kommer et par hundrede meter væk fra deres hjem, falder blodtrykket igen.

Det er sådan lidt bemærkelsesværdigt, at dyr, der er utilpasse og ikke har det godt, får det godt igen, når de kommer væk fra villavejen. En landmand, der boede lige ved siden af, havde en uforklarlig stigning i sygdomme i sin besætning. Jeg hørte om en landmand nede i Midtjylland, der boede tæt på en strømførende ledning ved jernbanen, og som havde en uforklarlig stigning i sygdomme i besætningen.

Det er sådan nogle ting, jeg synes skal indgå i en undersøgelse af de her konsekvenser. Det, de har fundet ud af i USA, er, at der er en stærk påvirkning på både mennesker og dyr. Og man skal jo trods alt prioritere sundhed højt.

Så er det lidt bemærkelsesværdigt, at elskaberne afviser det og siger, at der ikke er noget problem, men at det nok er nabostridigheder, der er årsag til, at der er sygdomme på villavejen; det er på grund af nabostridigheder. Det er så ikke ministerens skyld, at elskaberne siger det, men det er sådan lidt bemærkelsesværdigt. Det kunne jo godt være, at der var noget ved de kabler – det er jo kabler, der blev gravet ned i jorden i 1970'erne – altså, at de er underdimensionerede og ikke er bygget til det strømforbrug og de energisparepærer og installationer, man har i dag, og derfor genererer for meget returstrøm og uren strøm. Det er sådan noget, jeg håber også vil indgå i de overvejelser.

Det, der er mest bemærkelsesværdigt her i dag, er den manglende interesse fra regeringspartiernes side for at debattere det her emne. Man læser fra Socialdemokratiets side et forslag til vedtagelse op, og så er det det; det er det, som kommer fra ministrene. De har egentlig sagt det, der er værd at sige, og så er der ingen grund til at sige mere. Så har man egentlig ikke lyst til at deltage i debatten, og man er også forsvundet fra salen nu. Det er så fair nok, hvis man har andet, man skal nå; det er så, hvad det er. De Radikales ordfører er her trods alt endnu, men Socialistisk Folkepartis ordfører er også forsvundet fra salen, og det forstår jeg godt, for derfra var der ikke særlig meget ordførertale. Enhedslistens ordfører var slet ikke heroppe for at sige noget, og der blev heller ikke sagt, hvad de egentlig ville. Konservatives ordfører var her ikke, men havde meldt tilbage, at de støttede Venstre og Dansk Folkeparti. Det er så det, det er. Men det er sådan lidt bemærkelsesværdigt med den manglende interesse for at deltage i debatten om så stort et emne som det her, der berører folk.

Men trods det vil jeg gerne takke ministrene for, at man vil lave en redegørelse, og jeg ser frem til det, der kommer. Jeg håber også, at vi kan få en dialog ved frembringelsen af den her redegørelse, og jeg håber, at det ikke varer alt for lang tid, inden den kommer, for det er et spørgsmål om, hvor lang tid de her folk kan holde til det. Nu har de selvfølgelig holdt til det i lang tid, men der bliver mere og mere påvirkning.

Kl. 16:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 16:14

Frank Aaen (EL):

Jeg skal bare sige, at Enhedslistens ordfører ikke kunne være til stede på grund af forhandlinger uden for huset, men at Enhedslisten i forbindelse med det ønske, der har været om at få en redegørelse om problemet, har arbejdet hårdt for at komme med i det forslag til vedtagelse, der nu er blevet fremsat. Og vi støtter så, at der kommer sådan en redegørelse.

Kl. 16:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 16:14

Bent Bøgsted (DF):

Nu kan jeg se, at Enhedslistens ordfører er kommet, så det kan nås endnu at sige noget, hvis Enhedslistens ordfører har lyst til at sige noget. Det skal man ikke klandres for. Hr. Per Clausen plejer nok at have ordet i sin magt, så det er jo ikke det, der er det store problem. Men det kan godt være, at hr. Per Clausen er kommet lidt for tidligt ind i salen i dag.

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted på tirsdag den 20. marts.

Kl. 16:14

den bank, de har investeret i, fremadrettet bliver drevet ud fra normale forretningsmæssige principper.

På den baggrund kan regeringen ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 16:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 16:18

Frank Aaen (EL):

Jeg skal selvfølgelig takke regeringen for på nogle stræk at støtte Enhedslistens ønsker til, hvordan sådan en bank her skal ledes. Men det mere principielle om, hvad man egentlig talt vil med en bank, man har bestemmende indflydelse i, nemlig f.eks. at sørge for, at det er en god bank for det område, banken er placeret i, som jo er en del af Udkantsdanmark, og at sørge for, at banken støtter bæredygtige projekter, kunne vi ikke få tilslutning til.

Jeg går ud fra, at det ikke er, fordi regeringen er imod bæredygtighed eller imod, at man tager særlige hensyn til Udkantsdanmark. Det er kun hensynet til de øvrige aktionærer, der får regeringen til at være så tilbageholdende.

Så vil jeg bare sige, at hvis man spørger de øvrige aktionærer, om de hellere vil miste al deres værdi, fordi banken krakker, end tage imod statens hjælp og gå ind på de betingelser, staten stiller, er det så ikke enkelt? Og hvad mon de andre aktionærer så siger til det?

Kl. 16:19

Anden næstformand (Søren Espersen):

Finansministeren.

Kl. 16:19

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Jeg kan jo starte med at bekræfte over for hr. Frank Aaen, at regeringen hverken er imod bæredygtighed eller en aktiv udvikling i Udkantsdanmark – bestemt ikke. Jeg kan også starte med at kvittere for hr. Frank Aaens vurdering af, at regeringen på visse stræk imødekommer forslaget og den tankegang, der er bærende for forslaget.

Det er, som jeg prøvede at gøre rede for, min vurdering, at man på de stræk, jeg har anmeldt som begrundelsen for at afvise beslutningsforslaget, går for langt fra forslagsstillernes vedkommende. Jeg mener, at de krav, der stilles fra statens side, er rimelige, og jeg mener, at det ville være at overskride en grænse, jeg ikke ønsker at overskride, hvis vi går videre, end de almindelige selskabsretlige principper tilsiger over for de tusindvis af aktionærer, der har penge i vestjyskBANK. De har en rimelig forventning om, at den drives på forretningsmæssige betingelser. Det skulle gerne være til gavn for det område, banken eksisterer i, hvilket i øvrigt gælder bankens overlevelse som sådan, som staten nu har medvirket til at sikre.

Kl. 16:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:20

Frank Aaen (EL):

Nu står banken jo over for at krakke, hvis ikke den får statens hjælp, så jeg er sikker på, at aktionærer er interesserede i dog at beholde en vis værdi og derfor vil lytte til, hvad staten har af rimelige krav til styringen af en sådan bank. Det er derfor, jeg siger, at det selvfølgelig kunne være en betingelse for statens hjælp, at banken drives bæredygtigt og tager hensyn til lokalområdet og udviklingen af lokalområdet. Det burde der ikke være nogen problemer i at få tilslutning til fra de øvrige aktionærer på den generalforsamling, der holdes her i slutningen af marts.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 45:

Forslag til folketingsbeslutning om opfordring til at trække aktstykke 60 af 21. februar 2012 om bemyndigelse til Finansministeriet vedrørende en række dispositioner i Aarhus Lokalbanc A/S og Vestjysk Bank A/S tilbage fra Finansudvalget.

Af Frank Aaen (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).

(Fremsættelse 02.03.2012).

Kl. 16:15

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Finansministeren.

Kl. 16:15

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Mange tak, hr. formand. Jeg skal indlede med at gøre gældende, at regeringen er enig med forslagsstillerne i, at vestjyskBANK skal drives ansvarligt og ordentligt. Det gælder selvfølgelig i almindelighed og særlig, efter at staten er trådt ind som majoritetsaktionær. Som medejer af vestjyskBANK forventer staten klart, at vestjyskBANK efterlever lovgivningen og de kodekser og anbefalinger, der eksisterer, i forhold til hvad der må anses som god skik i banksektoren og mere generelt selskaber, hvor staten er medejer.

Vi er også fuldstændig enige i, at ledelsens aflønning skal være rimelig, at der skal være grænser for, hvor store udbytter der kan udbetales, og at der skal være grænser for muligheden for at gennemføre aktietilbagekøbsprogrammer. Det er imidlertid forhold, der allerede er reguleret i de aftaler, som staten har indgået med vestjyskBANK om både statslige kapitalindskud og individuelle statsgarantier. Det samme gælder forslaget om, at vestjyskBANK skal reducere sit indlånsunderskud. Det vil indgå i aftalen om en individuel statsgaranti, og banken har fremlagt en klar plan, der vil føre til det ønskede resultat.

Når regeringen alligevel ikke kan støtte det fremsatte beslutningsforslag, skyldes det, at forslagsstillerne på en række punkter går videre, end hvad regeringen finder hensigtsmæssigt og muligt. Det gælder bl.a. forslaget om, at banken skal have et særligt program for at udvikle bæredygtige virksomheder, og i øvrigt opererer med renter, der ligger i underkanten af markedets rentemarginal. Det er ikke krav, staten har mulighed for at pålægge banken. Det vil for det første være i konflikt med statsstøtteregele, og det vil for det andet være åbenlyst problematisk i forhold til selskabslovens beskyttelse af mindretsaktionærer.

Jeg kan så forstå, at forslagsstillerne vil håndtere sidstnævnte forhold ved at kræve, at vestjyskBANKs øvrige aktionærer skal indvilge i ikke at påkalde sig centrale bestemmelser i selskabsloven. Det anser jeg ikke for at være en hensigtsmæssig og mulig farbar vej. I den forbindelse skal jeg også bemærke, at vestjyskBANK har flere tusinde aktionærer, der må have en helt berettiget forventning om, at

Må det ikke være sådan, når staten går ind og får bestemmende indflydelse i en bank, at så skal hele banksektoren og for den sags skyld hele Danmark kunne se, at det gør en forskel, altså, om det er staten, der styrer en bank, eller om det er private aktionærer, der styrer en bank, og at det ikke bare for statens vedkommende drejer sig om maksimal profit, men at det drejer sig om at have en samfundsnyttig bank, der drives på en forsvarlig måde?

Kl. 16:21

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 16:21

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Jeg mener faktisk, at det bør gøre en forskel, om staten engagerer sig i banker – det gør staten jo kun af nød, om man så må sige. Det er jo en særlig situation, vi har med at gøre her, ligesom vi desværre har haft andre særlige situationer under den her finanskrisen, og det gør også en forskel på baggrund af de principper, jeg har skitseret, og som jo i øvrigt ligger i forlængelse af dele af de forslag, forslagsstilleren rejser. Jeg mener bare, at det er meget sundt, at man driver de banker, der skal drives i Danmark, på forretningsmæssige principper. Det tror jeg også er udmærket for det pågældende lokalområde, og jeg mener, at det ville være at gå for langt, hvis man stiller de krav, forslagsstilleren lægger op til. Men det synes jeg også er en rimelig uenighed at have – den afspejler måske en mere grundlæggende uenighed mellem mit parti og forslagsstillerens parti.

Kl. 16:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til finansministeren. Herefter er det hr. Kim Andersen som Venstres ordfører.

Kl. 16:22

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Den fortsættende vestjysk BANK skal naturligvis drives fornuftigt og ud fra sunde bankmæssige principper og overholde den gældende lovgivning på området. Det antager vi også at vestjysk BANK kommer til at gøre efter fusionen med Aarhus Lokalbank.

Vi kan i Venstre ikke støtte beslutningsforslaget fra Enhedslisten, som vi anser for at være overordentlig ideologisk præget, og der er mere end ideologi brug for pragmatisme i forhold til pengeinstitutssektoren i den aktuelle situation. Som et ansvarligt parti i forligskredsen, som skal søge at sikre maksimal finansiel stabilitet her i landet, synes vi, det i situationen mellem de to pengeinstitutter er yderst fornuftigt, og vi synes ikke, det ville være hensigtsmæssigt at forsinke denne proces ved at trække aktstykket tilbage fra Finansudvalget og dermed udskyde en behandling og dermed en formel stillingtagen til det, som vi har tilsluttet os i forligskredsen, og som er nødvendigt i forhold til pengeinstitutssektoren i Vestjylland. Vi kan ikke støtte beslutningsforslaget, og jeg kan sige fra den konservative erhvervsordfører, hr. Brian Mikkelsen, at også De Konservative er imod beslutningsforslaget og altså heller ikke kan støtte det.

Kl. 16:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 16:24

Frank Aaen (EL):

Det er jo lidt den samme plade, som vi hørte, da vi behandlede det forrige aktstykke vedrørende bankredning, nemlig at det var utidigt forsinkelse af processen at trække det ned i Folketingssalen. Jeg er helt uforstående over for den måde at argumentere på. Det må være

udtryk for, at man har en dårlig samvittighed over det, man er med til at gøre, når man ikke synes, at det er godt at få det herved. Det, der er lagt op til, skulle altså åbenbart være gennemført af en forligskreds bag lukkede døre og vedtages af forligskredsen bag lukkede døre i Finansudvalget. Det her drejer sig om noget så usædvanligt, som at staten får aktiemajoritet i en fortsættende bank. Synes man så virkelig ikke, at det er værd at tage en debat i Folketingssalen om, hvordan det sker, og efter hvilke principper staten skal forvalte sin afgørende indflydelse i den pågældende bank?

Kl. 16:25

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 16:25

Kim Andersen (V):

Vi har haft lovgivningen om bankpakkerne, og der har vi jo haft de principielle diskussioner. Der er jo ikke nogen, der bebrejder et parti, her Enhedslisten, der fremsætter et forslag, som det er tilfældet her. Det er helt efter Folketingets forretningsorden og ganske o.k., men det er jo også helt i orden at sige, at det her er fornuftigt at få gennemført i forhold til realiteterne for bankkunderneovre i Vestjylland, og at det gerne skal ske i den takt, som det nu er lagt til rette i forhold til de godkendte generalforsamlinger i de involverede pengeinstitutter. Det er sådan set det, vi siger stille og roligt og fornuftigt. Vi har jo haft fuld debat i salen om pakkerne og lovgivningen, der er tilknyttet, og der har også været meget offentlighed om forhandlingerne i ministeriet, i forligskredsen. Hr. Frank Aaen har måske det problem, at han ikke er en del af forligskredsen, og derfor ikke har haft indflydelse på præmisserne for det, der foregår i pengeinstitutssektoren, men det kan hr. Frank Aaen jo snakke med sig selv og sine fæller om.

Kl. 16:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:26

Frank Aaen (EL):

Nej, vi er ikke en del af den forligskreds omkring det her, som startede med at udstede en garanti til alle spekulanter, der havde penge i en bank, på 4.000 mia. kr. Det sagde vi fra over for. Vi syntes ikke, at det var rimeligt, at skatteyderne skulle betale for spekulanter, der stod til at miste deres penge. Men har det her været diskuteret i Folketingssalen i forbindelse med pakkerne? Hvor henne i de pakker, der er vedtaget i Folketingssalen, har man taget højde for en situation, hvor man ikke bare afvikler en bank og sælger en bank videre, men driver den videre som en fortsættende bank? Hvor henne i pakkerne er der på nogen måde antydning den situation, at staten skal være bankejer med henblik på at videreføre en bank? Det kunne jeg godt tænke mig at vide som det første, og som det andet bliver det også fra regeringens side sagt, at det her skal ske ud fra forretningsmæssige principper. Er vi ikke enige om, at alle de banker, der er gået ned, er styret efter forretningsmæssige principper?

Kl. 16:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 16:27

Kim Andersen (V):

Der er jo ingen tvivl om, at det her er helt lovmedholdeligt i forhold til bankpakke IV med tillæg, og det er helt klart i samfundets interesse. Det er jo det spor, vi har valgt for længst fra politisk side, nemlig at holde hånden under den finansielle sektor i en situation, hvor den

internationale finanskriser skylder ind over landene og dermed også ind over Danmark. Der har vi valgt at beskytte den finansielle sektor, og vi har valgt at sikre maksimal tryghed for de virksomheder, private kunder, landbrug m.v., som er afhængige af pengeinstitutterne. Det tror jeg er fornuftigt set i det lange perspektiv, og det er det, som bankpakkerne er udtryk for, og det er det, som den her disposition omkring Aarhus Lokalbanc og vestjyskBANK er udtryk for.

Kl. 16:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Der er jo en naturlig sammenhæng mellem dette beslutningsforslag og beslutningsforslag nr. B 43, som vi behandlede for nylig her i Folketingssalen. Sidstnævnte forslag er stadig væk under udvalgsbehandling.

Jeg vil gerne indlede med at sige, at Socialdemokraterne har stor respekt for, at Enhedslisten ønsker at benytte sine parlamentariske muligheder for at behandle aktstykker i et bredere forum end i Folketingets Finansudvalg – det er helt i orden. Som bekendt står alle andre partier i dette Folketing bag den aftale, der ligger til grund for fusionen mellem Aarhus Lokalbanc og vestjyskBANK. Det vil derfor næppe heller komme bag på nogen, at Socialdemokraterne finder, at aktstykke 60 bygger på en god og fornuftig aftale. Detaljerne i forslaget har finansministeren så udmærket redegjort for allerede, og jeg kan henholde mig til dette.

På den baggrund skal jeg meddele, at Socialdemokraterne ikke kan støtte forslaget.

Kl. 16:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 16:30

Frank Aaen (EL):

Nu er der jo sket det interessante, at staten har en offentligt ejet bank, som kan drives efter de formål, som vi som ejer, dvs. Folketinget repræsenteret ved Finansministeriet, mener er den rigtige måde at styre en bank på ud fra samfundets interesser. Og jeg bemærkede tidligere, at Socialdemokratiet har udtalt sig til fordel for, at man skulle have en statsbank, altså en fællesejet bank, fordi den kunne løse forskellige opgaver, der er nødvendige, herunder opgaven Ud-kantsdanmark, som ikke bliver varetaget af f.eks. Danske Bank.

Derfor er mit spørgsmål til Socialdemokratiets ordfører: Var det ikke en god idé, når vi nu har sådan en fællesejet, samfundsmæssigt ejet bank, at vi så satte nogle præcise retningslinjer for, hvordan den kunne gøre en forskel i samfundet, herunder gøre en forskel i Ud-kantsdanmark?

Kl. 16:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 16:31

Benny Engelbrecht (S):

Jeg tror, at kunderne i vestjyskBANK og Aarhus Lokalbanc faktisk oplever deres lokale bank som værende en, der gør en forskel for lokalsamfundet. Jeg tror faktisk, man vil kunne finde rigtig mange tilfælde på lige præcis det, altså hvor netop de små banker er i stand til eksempelvis at kreditvurdere og langt bedre vurdere forretningsmulighederne hos en mindre erhvervsdrivende, fordi man bor i loka-

lområdet, og fordi man ved, om der lige er behov for eksempelvis at åbne en ny damefrisørsalon nede på hjørnet; det ved man på en helt anden måde, end man nogen sinde ville kunne gøre i en stor banks hovedsæde – nu skal jeg ikke nævne nogen bestemte navne – i eksempelvis København. Så på den måde gør de her banker selvfølgelig en forskel, og jeg er også glad for, at der netop er mulighed for, at vi kan få hjælp af det her aktstykke til at sikre, at de intentioner, der er i bankpakke II, kan videreføres.

Kl. 16:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:32

Frank Aaen (EL):

Jo, jo, jeg har forstået, at det, som forligskredsen er glad for, er, at man viderefører banken, at den ikke krakker, og det er man garanteret også glad for i området, hvor den her bank virker. Helt i orden.

Det, der bare undrer mig, er, at man så står tilbage med et princip, der ud over nogle begrænsninger i lønninger og bonusordninger – ting, vi støtter – alligevel indskrænker ledelsesretten til at være et krav om, at banken skal drives efter forretningsmæssige principper, oven i købet jo af den ledelse, der var der i forvejen, og som jeg går ud fra ledte banken i udføre efter forretningsmæssige principper.

Jeg forstår simpelt hen ikke, at Socialdemokratiet i det forløb ikke langt skarpere har krævet, at der blev stillet nogle indholdsmæssige krav til, hvordan det aktive ejerskab fra i det her tilfælde en stat skal udøves til gavn for lokalbefolkningen og til gavn for samfundet i almindelighed.

Kl. 16:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 16:33

Benny Engelbrecht (S):

Som ejer og som hovedaktionær er det jo også staten, der sætter bestyrelsen i virksomheden, og det er bestyrelsen, der også bestemmer, hvordan ledelsen skal se ud. Jeg tror, at det er meget fornuftigt, at man har et sådan armlængdeprincip, om jeg så må sige, hvor det netop er en bestyrelse, der bestemmer, hvordan den konkrete ledelse skal være sammensat, og dermed også bestemmer, hvilke krav banken i øvrigt skal drives efter. Det skal jo heller ikke være sådan, at vi eneveldigt fra dette sted – vi er jo ikke den eneste aktionær, til trods for at vi er den største aktionær – ikke skal lytte til andre gode kommentarer, der måtte komme fra andre aktionærer. På den måde tror jeg at staten og dermed også finansministeren, når han har fået dette godkendt ved hjælp af aktstykket, kan sørge for, at dette bliver en bank, der bliver drevet på god og fornuftig vis til gavn for samfundet.

Kl. 16:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 16:34

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg vil egentlig gerne starte med at sige, at det undrer mig en smule, at behandlingen af et beslutningsforslag, der handler om et aktstykke indgivet af Finansudvalget, skal placeres i Erhvervsudvalget. Det må da være lidt mere logisk, at et aktstykke, der er givet af Finansudvalget, også vil blive behandlet i Finansudvalget. Men det er jo ikke op til os at beslutte det, og jeg tror egentlig heller ikke, at resultatet af

debatten her i dag ville være blevet ret meget anderledes. Det ser det i hvert fald indtil videre ikke ud til.

Det, Enhedslisten ønsker med det her beslutningsforslag, er, at der stilles nogle andre krav end dem, der blev stillet i aktstykke 60, som Finansudvalget har tiltrådt. Det er sådan set fair nok, men i Dansk Folkeparti er vi bare ikke enige i mange af de krav, man vil stille, da vi vedrørende mange af dem ikke mener, det er noget, man fra statens side skal gribe ind i. Jeg synes, det er godt, at staten har lavet bankpakkerne for at lave et sikkerhedsnet under vores finansielle virksomheder, men når der f.eks. i beslutningsforslaget står, at banker, der har konverteret deres lån fra staten til aktier, skal lave en udlånspolitik, der ligger i underkanten af markedets rentemarginal, alene af den grund at man vil presse markedet, så mener jeg faktisk, man har overskredet en grænse, som jeg ikke mener man fra Folketingets side skal overtræde. For jeg mener ikke, det kan være meningen, at man fra statens side skal ud at konkurrere med sunde og raske banker, som netop ikke har haft brug for hjælpepakken, alene fordi man gerne vil have den her statsbank, og jeg tror egentlig, at baggrunden for Enhedslistens forslag er, at man har hede drømme om, at det her skal være en totalt finansieret statsbank, hvor man selv kan styre alt, hvem der skal have pengene, hvem der ikke skal have nogen penge, men den idé bider vi ikke på i Dansk Folkeparti.

Grunden til, at vi har lavet bankpakkerne, er jo bl.a., at vi i Danmark frygtelig gerne vil have, at der er stor troværdighed omkring den politik, der føres i Danmark, og vi vil gerne have en stor troværdighed omkring banksektoren i Danmark, så banksektoren har mulighed for at gå ud og få noget finansiering, bl.a. fra udlandet. Det er der heldigvis et stort, bredt forlig om i Folketinget, hvor Enhedslisten er det eneste parti, som ikke er med omkring bankpakkerne. I og med at vi er med i den forligskreds omkring bankpakkerne, stemmer Dansk Folkeparti også nej til det her forslag.

Kl. 16:36

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 16:36

Frank Aaen (EL):

Når nu Dansk Folkeparti har været med til at beslutte det her, har man så ikke i Dansk Folkeparti gjort sig en overvejelse om, om det er klogt, at den direktion, der fortsætter i banken, er den samme direktion som den, der har kørt banken ned, og at den bestyrelsesformand, man indsætter, er en bestyrelsesformand, der fra en anden bank er kendt for bl.a. at arbejde i skattely og hjælpe rige med at slippe billigere i skat?

Er det klogt? Har Dansk Folkeparti virkelig bare støttet det, at dem, der har kørt en bank ned, nu får chancen for at køre en mere ned, og at man så sætter en ind, der er ekspert i skattely og at hjælpe folk med skatteunddragelse? Er det virkelig Dansk Folkepartis bankpolitik?

Kl. 16:37

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 16:37

Dennis Flydtkjær (DF):

Man kan jo sige mange sjove ord fra Enhedslistens side, men jeg tror egentlig, at det, der ligger bag det her, er, at man ønsker den her statsbank. Enhedslisten vil så gerne have, at man har en bank, man kan styre herindefra, så man kan sige, at den kun skal finansiere lån til f.eks. økologi, at den ikke må finansiere lån til en dyr dieselbil, der kan bruge ret mange liter på at køre et kort stykke vej.

Det er simpelt hen den hedeste drøm, man prøver på at få opfyldt ved det her. Jeg tror slet ikke, at det her har noget at gøre med den

her snak om, om det er den ene bankdirektør eller den anden. Jo, det tror jeg også det har, for Enhedslisten har et eller andet ideologisk imod bankdirektører; det har man jo haft i mange år.

Så jeg synes egentlig, at spørgsmålet rammer lidt ved siden af sit eget forslag. Hvorfor indrømmer man ikke bare, at det er en statsbank, man er ude efter i stedet for?

Kl. 16:38

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:38

Frank Aaen (EL):

Men det er jo en statsbank. Det er jo staten, der ejer langt størsteparten af aktierne og har puttet et milliardbeløb i. Så det er jo en statsbank. Vi siger bare, at vi skal være sikre på, at den så bliver styret på en ordentlig måde. Vi har så nogle ønsker om, at den skal fremme bæredygtighed, at den skal fremme udviklingen i Udkantsdanmark.

Med hensyn til det sidste kunne jeg da godt tænke mig at spørge Dansk Folkepartis ordfører: Skal det ikke være en målsætning, at en statsejet bank, som staten bestemmer over, som særligt formål skal være med til at medvirke til en god udvikling i Udkantsdanmark, som ellers er så hårdt ramt af økonomiske problemer?

Kl. 16:39

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 16:39

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg kan starte med at sige, at jeg nok skal vende tilbage til slutningen af spørgsmålet.

Men der er altså stor forskel på at være hovedaktionær i en bank og at have en statsbank, som er hundrede procent ejet af staten. Her er man midlertidigt hovedaktionær i en bank med det mål, at man gerne vil af med aktierne igen – så hurtigt som muligt, så snart der er en ejer til dem. Så vidt jeg husker, står det faktisk også tydeligt i det aktstykke 60, som Enhedslisten gerne vil have trukket tilbage igen. Så der er altså en stor forskel.

Jeg er fuldstændig enig i, at det er godt, at nogle lokale banker gerne vil støtte initiativer i udkantsområdet. Det er jo netop det, vestjyskBANK er kendt for. Jeg kommer selv fra det område, hvor vestjyskBANK er, og har selv tidligere været kunde, også som barn. Og det er netop en bank, der har været stærk netop på det her område, kender til de lokale initiativer og ved, hvad der er behov for rundt omkring. Det er en bank, der har støttet op om lokale fiskerkuttere osv. for at sørge for, at der er en industri derude. Og det tror jeg ikke på bliver bedre ved at lave en hundrede procent statsligt finansieret bank, som kan blive styret f.eks. her fra Christiansborg eller fra ministerierne.

Så jeg synes faktisk, det er en ganske fornuftig model, man har valgt som en overgangsordning, nemlig at staten er nødt til at træde til som hovedaktionær for senere hen så igen at kunne give aktiemajoriteten tilbage til lokale ejere.

Kl. 16:40

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det De Radikales ordfører, hr. Andreas Steenberg.

Kl. 16:40

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Finansministeren har redegjort for regeringens synspunkt i den her sag, nemlig at når vi giver statsgaranti til en ny bank og også er ble-

vet hovedaktionærer, skal der selvfølgelig stilles krav til både ledelse og til genopretning af banken. Det er i øvrigt også sådan, at vi her i Danmark, i EU og globalt er ved at vedtage en ny regulering af bankerne, så vi igen kan få en reguleret banksektor til gavn for samfundet, en banksektor, hvor der forhåbentlig er mindre spekulation.

Det, der ligger i forslaget her, er jo, som finansministeren også redegjorde for, konkurrenceforvridende, fordi man altså vil gå ind og sætte én bank til at underbyde andre banker. Det er ikke muligt, og derfor kan vi heller ikke støtte forslaget.

Kl. 16:41

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 16:41

Frank Aaen (EL):

Jeg hørte, at Det Radikale Venstres ordfører i starten af talen sagde, at der skulle være krav til ledelsen i vestjyskBANK. Kan vi ikke lige få de krav, som Det Radikale Venstre synes der skal stilles til ledelsen i denne statsdominerede bank?

Kl. 16:41

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 16:41

Andreas Steenberg (RV):

Som det også står i aktstykket, har staten været med til at sætte en ny bestyrelsesformand ind, som man har tillid til. Det andet er, at man har stillet en lang række krav til kapital i denne bank, altså krav til, at banken rent økonomisk skal komme op at køre igen, så staten kan trække sig ud. Der stilles en lang række krav – og hr. Frank Aaen kan få besvaret det nærmere ved spørgsmål i udvalget – til f.eks. udbetaling til aktionærer, lønninger og alle mulige andre ting. Det ligger jo i de bankpakkeaftaler, der er.

Kl. 16:42

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:42

Frank Aaen (EL):

Den bestyrelsesformand, der så åbenbart skal være garant for statens interesser, er altså en, der i en tidligere bank virkelig har drevet tingene ud på kanten af skattereglerne og har prøvet at hjælpe folk, der ikke havde lyst til at betale så meget i skat, i udenlandske filialer. Det er jo helt uforståeligt, at Det Radikale Venstre synes, at det er manden, der skal garantere, at den her bank bliver drevet på en ordentlig måde.

Jeg spørger så bare igen: Skal det være sådan, at den her bank, som jeg har forstået det, drives forretningsmæssigt, eller har Det Radikale Venstre også et ønske om, at banken tager ordentlige hensyn til det område, den er i, nemlig et udkantsområde med store økonomiske problemer?

Kl. 16:43

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 16:43

Andreas Steenberg (RV):

Der var vist to spørgsmål. Finansministeriet og regeringen har tillid til den person, der nu bliver sat ind i ledelsen. Der er stillet en lang række krav til driften af denne virksomhed, som det jo er. Det skal den nye ledelse leve op til, og det har vi tillid til.

Der bliver så spurgt, om man skal lave en bank, som går ind og giver særlige udlån til et område. Det skal man selvfølgelig kun gøre, hvis det er rentabelt. Det skal jo ikke være sådan, at vi herindefra dikterer, hvilke områder man skal låne til, og hvilke områder man ikke skal låne til. Det er det, der er hele princippet i, at banker skal køre på markedsvilkår og på forretningsvilkår, og det er derfor, vi ikke kan lave det, som hr. Frank Aaen og Enhedslisten ønsker, nemlig at vi skal stå herinde og definere, hvordan man skal låne, og til hvem man skal låne.

Kl. 16:43

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 16:44

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Som de øvrige ordførere har fortalt, vedrører denne ordførertale B 45, der er en opfordring fra Enhedslisten om at trække aktstykke 60 af 21. februar 2012 tilbage. Enhedslisten fremsætter i dag et forslag om at trække aktstykket tilbage, fordi kravene, der stilles til den fusionerede vestjyskBANK, ikke er skrappe nok.

For et par uger siden stod vi også her i salen og behandlede et lignende beslutningsforslag, og her blev det gjort klart, at der i forbindelse med statsgaranti for pengeinstitutter stilles en række krav til drift, økonomi og lønninger. Derfor kan vi i SF igen sige, at vi er helt enige i, at der skal stilles krav til de banker, som staten ejer aktier i, og vi er også med på, at vi kan diskutere, om de krav, der stilles, er strenge nok og har konsekvenser, som rækker langt nok.

Hvis fusionen mellem Aarhus Lokalbanc og vestjyskBANK bliver godkendt, vil staten eje majoriteten af aktierne i den fusionerede bank. Derfor bliver der også i det tilfælde stillet en række fornuftige krav til banken gennem statens ejerskabspolitik og aftalen om statsstøtte. Bankens sundhedstilstand skal f.eks. vurderes, og den skal leve op til forskellige krav, der sikrer, at fusionen ikke kan skade indskydere, obligationsindehavere og investorer. Og i perioden for statsgaranti vil der desuden være et forbud mod, at bestyrelsen og direktionen modtager udbytte, ligesom der heller ikke må foretages nye aktieoptionsprogrammer eller tilbagekøbsprogrammer. I SF er vi enige i, at direktionerne ikke skal aflønnes uhensigtsmæssigt højt. Derfor er vi glade for, at der allerede eksisterer strenge begrænsninger for aflønning af direktion og bestyrelse i banker, som modtager statsstøtte, f.eks. må den variable del af direktionens løn maksimalt udgøre 20 pct. af den faste løn.

Som ministeren også har redegjort for, vil det være i strid med principperne om mindretalsbeskyttelse samt statsstøttereglerne fra EU, hvis Finansministeriet stiller krav til de private aktionærer om, at banken ikke længere skal drives med det formål at få et overskud. I og med at Finansministeriet vil blive den største aktionær, får ministeriet også til opgave at ansætte bestyrelsen. Jeg mener, at ministeriet fuldt ud er kompetent til at vælge den bestyrelse samt formand, der kan få vestjyskBANK på ret køl igen. Det er så denne bestyrelse, som har bemyndigelse til at ansætte og afskedige ledelsen, såfremt denne ikke lever op til sin opgave. Regeringen vil altså ikke, som Enhedslisten foreslår, direkte udskifte bankens ledelse. Den opgave påhviler bestyrelsen, som er valgt af staten. I forhold til principperne om, hvordan staten agerer over for andre statslige selskaber, kan man ikke stille specifikke krav til beskæftigelse, bæredygtighed osv. i bankens udlånsarbejde.

Det, der står tilbage – som jeg også nævnte for ca. 14 dage siden, da vi havde et lignende forslag – er, at det her i høj grad er et spørgsmål om moral, og at vi skal benytte enhver lejlighed til også at diskutere med de kunder, som er i pengeinstitutterne, om de hver især mener, at deres pengeinstitut lever op til de krav, som man som kunde vil have til et sundt pengeinstitut.

På baggrund af disse forhold kan SF ikke stemme for Enhedslistens beslutningsforslag.

Kl. 16:47

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 16:47

Frank Aaen (EL):

Jamen det er da i høj grad et spørgsmål om moral. Derfor undrer det da også, at den direktion, der har kørt én bank ned, nu bliver den, der skal køre den næste bank videre – og hvad ved jeg – og at den formand for bestyrelsen, man har udpeget, er en person, som er kendt for at have drevet et skattely, og som har spekuleret i skattereglerne til det alleryderste til fordel for rige, der har store pensionsformuer. Altså, det har da ikke ret meget med moral at gøre. Mener SF ikke, at det ville være rimeligt at sige til en sådan bank: Nu er det staten, der bestemmer, vi har set spekulation drive andre banker ned, ergo er spekulativ virksomhed forbudt? Her har vi set banker, der har været ude i andre dårlige forretninger, så mener SF ikke, at man kan sige, at man ønsker, at banken skal drives bæredygtigt? Er det ikke et fair krav at stille til en bank, som staten bestemmer over?

Kl. 16:48

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 16:48

Annette Vilhelmsen (SF):

Jo, det er i allerhøjeste grad et fair krav at stille til en bank, men vi skal også skelne imellem, om der foregår ulovlige ting, som er kriminaliserede, eller om der foregår umoralske ting, som man må forsøge at rette op på ved også at have en dialog. Principielt mener vi ikke, at det skal være staten, som går ind her og bestemmer, hvem der bliver ansat som pengeinstitutts leder. Det er heller ikke vores indtryk, at det, så længe der ikke er faldet dom for ulovligheder, faktisk er det afsæt, vi skal tage.

Kl. 16:49

Anden næstformand (Søren Espersen):
Hr. Frank Aaen.

Kl. 16:49

Frank Aaen (EL):

Jamen så er staten som ejer af en bank vel nødt til at læse lidt på det, man kalder god virksomhedsledelse, hvor § 1, 2, 3 og 4 går ud på, at ejeren skal være aktiv. Det er altså ejerens ansvar at være aktiv for at sikre, at en bank, som i det her tilfælde, drives optimalt. Men jeg synes ikke, det lyder som om, der er noget aktivt ejerskab. Har man slet ikke diskuteret det i forligskredsen? Har man bare sagt, at nu får man valgt en bestyrelse, og så kan bestyrelsen vælge en direktion – det er så i øvrigt gengangere fra andre banker, hvoraf f.eks. en er gået ned – og er det så aktivt ejerskab? Kan vi ikke komme det nærmere i retning af, hvilke krav der skal stilles, når staten faktisk driver en bank?

Kl. 16:50

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 16:50

Annette Vilhelmsen (SF):

Jo, men nu er det jo sådan, at jeg ved tidligere lejligheder – og jeg vil gøre det igen – har opfordret Enhedslisten til at være med. For hvis Enhedslisten var med i forligskredsen, ville Enhedslisten jo også kende til de diskussioner og samtaler, som går forud for, at der nu

ligger en beslutning i hvert fald fra SF's side om, at vi ikke kan støtte opfordringen til at trække det her aktstykke tilbage. Det er jo sådan, at når vi sidder som en del af forligskredsen, kan vi naturligvis ikke få alt det igennem, som vi kunne ønske os, men vi har i hvert fald mulighed for at påvirke debatten.

Det kunne også være, det var en god anledning til, inden vi kommer hertil en anden gang, at starte dialogen på et tidligere tidspunkt, sådan at det ikke opleves, som om der indgås en aftale i sådan et rimelig lukket rum, og at der så er nogle, der står udenfor og ikke har indflydelse. Jeg glæder mig stadig væk til, at Enhedslisten kommer og bidrager med de gode løsninger til, hvordan vi får Danmark på ret køl igen. Det vil jeg stadig væk invitere hr. Frank Aaen til, og jeg vil glæde mig til, at vi i fællesskab kan nå frem til det.

Kl. 16:51

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Ole Birk Olesen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:51

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Det aktstykke, som ligger bag beslutningsforslaget om at fjerne aktstykket, som vi behandler i dag, handler ligesom sidst, da vi behandlede B 43 fra Enhedslisten, om at give mulighed for, at staten kan redde nogle af de penge – forhåbentlig så mange som muligt – som i forbindelse med bankpakkerne er blevet lånt ud til bankerne. Det kan bl.a. gøres ved at facilitere en fusion mellem Aarhus Lokalbanc og vestjyskBANK, så den fortsættende vestjyskBANK kan blive en rentabel virksomhed. Det sker bedst, hvis den får mulighed for at drive bank så godt, som den kan.

Hvis banken ønsker at have en helt særlig udlånsprofil baseret på corporate social responsibility eller en særlig aflønningsstruktur, er det fint, men vi mener ikke, at staten skal detailstyre bankens drift og styre, hvem banken skal give lån til. Vi ønsker derfor ikke, at aktstykket trækkes tilbage, og at vi erstatter det med Enhedslistens virksomhedsfilosofi. Det vigtigste i denne sag er at få virksomheden til at fungere profitabelt, og vi ønsker i den forbindelse at henlede Enhedslistens opmærksomhed på, at en af årsagerne til, at vi overhovedet fik en finanskrisen, var, at den amerikanske stat opfordrede banker i USA til at udlåne til bl.a. huskøbere, som ikke havde den kreditværdighed, som de burde have haft. Det, som Enhedslisten således foreslår her, er faktisk det, der har været medvirkende til, at vi overhovedet fik en finanskrisen.

Lån bør gives efter, hvorvidt det er sandsynligt, at de bliver betalt tilbage, og ikke efter, hvorvidt Enhedslisten synes, at låntagerne er gode virksomheder eller det er gode mennesker, der står bag. Vi stemmer imod beslutningsforslaget fra Enhedslisten.

Kl. 16:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning.

Kl. 16:53

Frank Aaen (EL):

Nu kan man jo give amerikanerne skylden for meget – det er jeg sådan set helt med på – men det var nok ikke amerikanere, der fik Aarhus Lokalbanc og vestjyskBANK drevet ud i en massiv ejendomspekulation i Aarhus og andre dele af Danmark, eller som fik drevet banken ud i enorme spekulative lån til jyske landmænd, der blev lokket til at placere al deres gæld i schweizerfranc og derefter blev ruineret. Det kan man trods alt nok ikke beskyldte amerikanerne for. Det tror jeg vi er enige om.

Derfor vil jeg spørge: Er det virkelig klogt, at den direktion, som er medskyldig i, hovedansvarlig for den udvikling, der fik vestjysk-BANK ud i uføre, nu skal drive banken videre?

Kl. 16:54

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 16:54

Ole Birk Olesen (LA):

Enhedslistens ordfører har da fuldstændig ret i, at vi ikke kan give amerikanerne skylden for de problemer, som vestjyskBANK og Aarhus Lokalbank har. Og Enhedslisten har også ret i, at vi er enige om det. Derfor er det lidt mærkeligt, at Enhedslistens ordfører taler, som om jeg har sagt det, for det har jeg jo ikke. Jeg har sagt, at baggrunden for, at vi fik en finanskrisen, bl.a. var, at den amerikanske regering var meget fokuseret på, at flere amerikanske borgere skulle eje deres egen bolig. Derfor opfordrede de bestemte banker til at udlåne til folk, som egentlig ikke var kreditværdige. Det var så medvirkende til at føre til, at vi fik finanskrisen, da disse lånere ikke længere kunne betale deres afdrag og renter.

Så jeg forstår ikke helt, hvorfor den stråmand skal stilles op af Enhedslistens ordfører.

Kl. 16:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke flere bemærkninger. Tak til ordføreren, og så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Frank Aaen fra Enhedslisten.

Kl. 16:55

(Ordfører for forslagsstillerne)

Frank Aaen (EL):

Jeg vil starte med SF, som mente, det var fint, hvis Enhedslisten var med i forligskredsen. Altså, nu er det jo sådan, at forligskredsen har været fuldstændig koncentreret om en ting, nemlig at redde bankerne på det grundlag, de kørte på i forvejen, og som førte til krise i den danske finansielle sektor og med garanti fører til endnu en krise, hvis man ikke laver grundlæggende om på den finansielle sektor i Danmark. Vi kan jo også se på debatten i dag, at mulighederne for, at Enhedslisten skulle kunne præge nye bankpakker i en mere fornuftig retning end det, vi har set hidtil, nok mildest talt er ikkeeksisterende.

Derfor tror jeg, at det i virkeligheden er meget klogere for den demokratiske debat og for muligheden for at diskutere om det, der sker, er klogt, at vi får debatten her i Folketingssalen, og at der som minimum er et parti, der siger fra. Jeg så sågar forleden, at vi – jeg tror, det var i Dagbladet Børsen – blev rost for, at der i det mindste er et parti, der siger fra og siger, at man ikke bare kan fortsætte.

Jeg har i spøg kaldt den bankpakke, vi behandler i dag, for bankpakke nr. 17, og det gør jeg, fordi jeg endnu ikke har fået et svar fra ministeren på, hvor mange bankpakker vi ligesom har haft. Nogle af dem hedder bankpakker, nogle af dem hedder aktstykker, og nogle af dem hedder flere trecifrede milliardbeløb fra Nationalbanken, hvor bankerne kan låne til 1 pct., hvilket jo er en god forretning, når inflationen er 2 pct. Så jeg har slet ikke styr på nummereringen, og vi er nok oppe i nærheden af nummer 17.

Det er jo en ad hoc-løsning på bankkrisen, som er totalt uansvarlig, og som efter vores opfattelse i øvrigt i høj grad sker på kanten af, hvad der er lovmedholdeligt. Nu skal man selvfølgelig passe på med at påstå, at flertallet i Folketinget laver love, der ikke er i overensstemmelse med grundloven. Men jeg vil alligevel sige, at når der findes en lov, som siger, at der i forbindelse med banker, der går ned, kun kan gives statsgarantier i begrænset omfang, så laver man lige pludselig en forlængelse af tidligere begrænsede garantier, som man forlænger og giver til en bank, der skal fortsætte. Vi synes da, det er meget tvivlsomt, at man sådan på den måde – med et aktstykke i Fi-

nansudvalget – grundlæggende kan ændre forudsætningerne i en bankpakke. Men det har man i hvert fald lagt op til, og vi har så sat spørgsmålstegn ved, om det virkelig kan passe, at man på den måde kan lege med skatteydernes penge. Det drejer sig jo om enormt store milliardbeløb.

Vi synes også – vi har prøvet før, men her synes vi, at der er en rigtig god anledning – det er på tide, at der kommer en debat om, hvorvidt banker, som staten går ind og redder, bare skal reddes for at fortsætte på samme måde som før, eller om man skal gå ind at sige, at vi skal prøve at indføre nogle fundamentale forandringer i den finansielle sektor og i de principper, som en bank drives efter. Vi synes, at når staten på den her måde har en altovervejende majoritet i en bank, så bør staten også udstikke nogle retningslinjer om, at man f.eks. ikke skal deltage i spekulative forretninger, som har drevet andre banker ned, og at man skal fremme, at der kommer bæredygtige virksomheder i et område.

For vores skyld må det også meget gerne være sådan, at man støtter selvejende virksomheder, så vi får et medejerskab til virksomheder, i stedet for at det hele bare bliver ejet af store koncerner, og at man siger, at her er en bank, der ligger i et udkantsområde, og den skal virkelig fokusere på – vi er med på, at den selvfølgelig ikke skal låne ud til hvad som helst – hvordan det udkantsområde bliver hjulpet ud af krisen med beskæftigelse og økonomisk fremgang. Altså, når der er et instrument her, som virkelig kan bruges aktivt, i modsætning til mange af de fine taler, der holdes i Folketinget, om, at vi nu skal tænke på Udkantsdanmark – og så har man glemt ordet, inden man er kommet ned fra talerstolen, fordi man i virkeligheden ikke har noget instrument at arbejde med – så er det da rimeligt, at dem, der taler om at gøre noget for Udkantsdanmark, også gør sig overvejelser om, hvordan det instrument, der hedder vestjyskBANK, kan bruges i den forbindelse. Men det er jo åbenlyst nærmest forbudt.

Man lader derimod den direktion, der kørte en af de to banker ned, fortsætte. Man har hyret en bestyrelsesformand, som er meget kendt for at have etableret skattely i Schweiz og inspireret rige med store pensionsformuer til at undgå at betale skat, til at videreføre den nye bank. Vi synes, det er meget underligt, og at det er mangel på etik og refleksion over, om det nu var en god ting bare at køre videre på den måde. Og vi ved jo allerede nu, at bankpakke nr. 18 er på vej. Det er den såkaldte vækst- og erhvervspakke, som den hedder, fordi man også ved hjælp af navngivning prøver at undgå, at antallet af bankpakker bliver alt for stort.

Kl. 17:00

Det betyder store milliardudgifter, som igen skal finansieres, her dog med en lov – og det ser vi frem til – men også med nye aktstykker. Altså, den måde med ad hoc-løsninger, som man bruger til redning af den finansielle sektor i Danmark, er jo enestående i europæisk sammenhæng, for andre steder har man fundet mere helhedsorienterede løsninger. Her hopper vi fra tue til tue, og man kan stort set undgå at få en stor debat, fordi det er så massivt et flertal i Folketinget, der beslutter det bag lukkede døre og også prøver at få det kørt igennem i lukkede møder i Finansudvalget.

Så jeg vil bare sige, at jeg synes, at man bør tage meget større ansvar over for skatteydernes penge og for, hvordan man kan drive en bank i Vestjylland, som er til gavn for borgerne i det område, og også så man i langt højere grad overvejer, hvordan vi kommer ud af den misere, som den finansielle sektor har bragt os i. Man behøver slet ikke at købe Enhedslistens meget langsigtede og meget principielle krav om forandringer i den finansielle sektor, selv om jeg synes, det ville være på sin plads, at man altså sagde, at der er brug for store forandringer i stedet for at have sådan nogle finansielle supermarkeder, hvor der spekuleres vildt i den ene ende og tages kassekreditter fra almindelige mennesker ind i den anden ende, og hvor de ef-

terhånden bliver så store, at vi risikerer, at samfundet bryder sammen, hvis banken bryder sammen.

Så vi burde tage nogle overvejelser om, hvordan vi får skabt en helt anden finansiel sektor. Der er da ikke nogen mere velegnet lejlighed end en finanskrisen til at overveje, hvordan finanssektoren principielt skal være sat sammen. Men det er der åbenbart ikke nogen vilje til, og det er jeg ked af, og det skuffer mig. Jeg synes, det er for dårligt, særligt da af partier, der selv har talt om, at vi skal have statslige banker til at rette op på de svagheder, der er ved at have en privatejet finansiel sektor. Vi synes da også, at det er helt rimelige krav at stille, at man f.eks. skal afstå fra at spekulere, og at man f.eks. ikke skal investere i våbenfabrikker. Vi synes da, at det ville være naturligt at sige, at det ikke lige er en opgave for en bank, vi lige har reddet, f. eks. at kaste sig ud i investeringer i våbenproduktion. Sådanne helt enkle krav – også krav om at optræde bæredygtigt – synes vi, man bør stille, når man nu har muligheden, som jeg sagde under debatten.

Selvfølgelig er der nogle selskabslove, som bør laves om, men også inden for gældende selskabslovgivning kan en hovedaktionær selvfølgelig sige til mindretalsaktionærerne, at vi nu indfører nogle principper, som vedtages på generalforsamlingen, og at det i øvrigt er en forudsætning for, at staten stiller yderligere milliardbeløb til rådighed for videre drift af en bank. Altså, selve det, at det er staten, der har pengene, gør selvfølgelig, at staten har mulighed for også at sige, hvad der skal ske. Altså, som det siges: Dem, der betaler, har også mulighed for at bestemme, hvilken musik der skal spilles. Det gør man så åbenbart ikke her eller i hvert fald kun i meget begrænset omfang.

Jeg har selvfølgelig – det sagde jeg også som indledning – noteret mig, at man sætter nogle grænser for udbyttebetaling, bonusaf-lønning og for, at lønningerne trods alt skal være rimelige. Det er da bedre end det, vi lige har set i Dong, hvor den afgående direktør får et håndtryk på 17 mio. kr., så måske skulle vi overføre det princip, der trods alt blev lagt frem her, til andre statslige virksomheder i stedet for det, vi lige har set.

Jeg skal slutte af med at sige, at nye aktstykker, der måtte komme – og rækken er åbenbart uendelig – vil man også få fornøjelsen af at kunne debattere her i Folketingssalen, så befolkningen er i stand til at følge med i, hvordan der debatteres mellem partierne. Vi skal ikke bare se, at der er en lille notits på side 37 i Børsen, hver gang der bliver vedtaget et nyt aktstykke.

Kl. 17:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget, og hvis ingen gør indsigelse herimod, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 17:05

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 14. marts 2012, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 17:05).